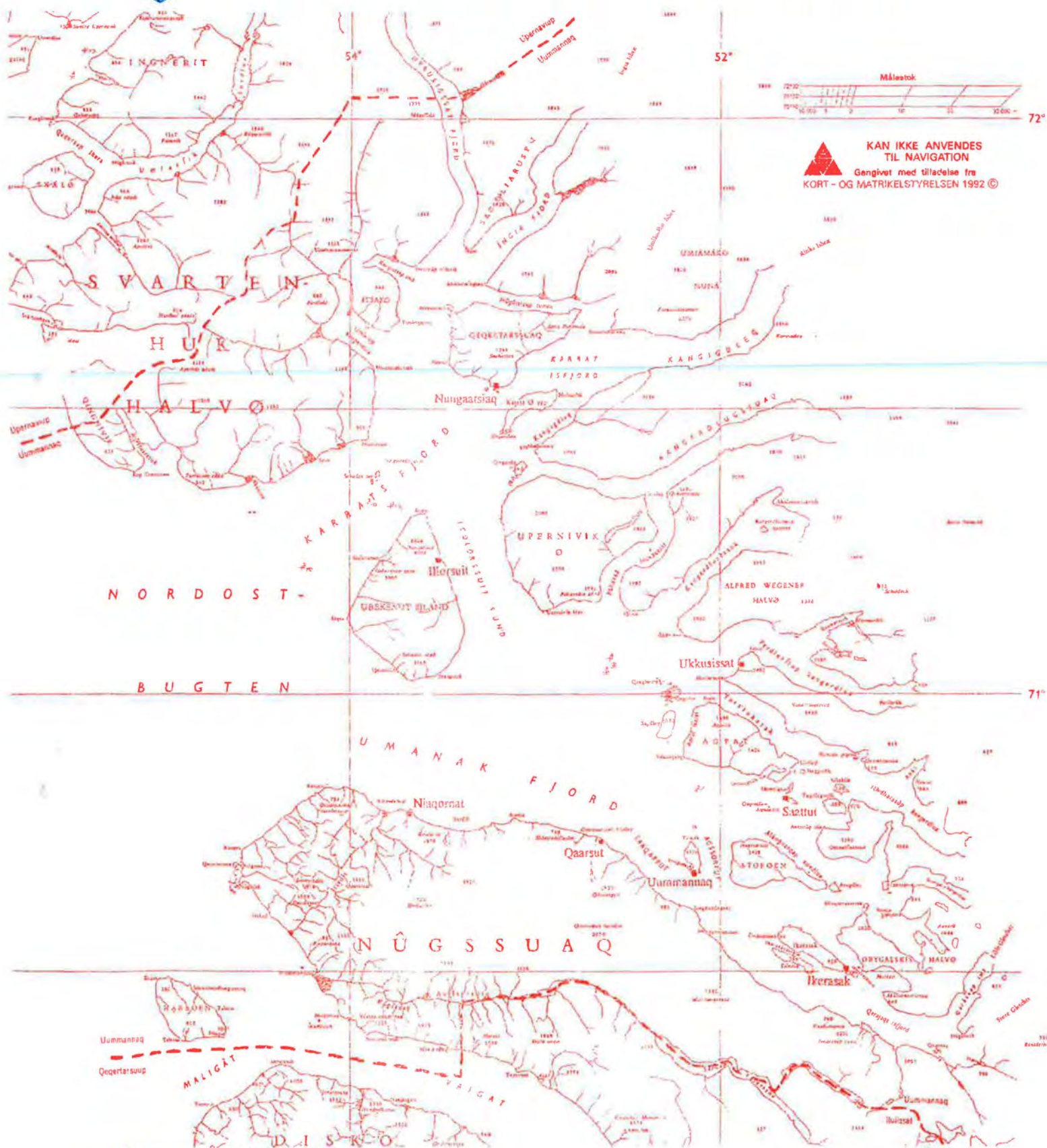

UUMMANNAP KOMMUNIA

Kommunimi pilersaarusiaq
Kommuneplan

Februar 1994

	Indholds fortegnelse.	Side:
0.1	Indledning.	3
1.	Redegørelse for forudsætninger og mål.	5
1.1	Status for befolkningsforhold.	5
1.2	Status for erhvervsforhold.	6
1.3	Status for boligforhold.	14
1.4	Status for eksisterende faciliteter i byen.	16
1.5	Status for hidtidig planlægning.	23
1.6	Redegørelse for landsplanlægning og hjemmestyrets sektorplanlægning.	23
1.7	Redegørelse for økonomisk planlægning.	29
1.8	Målsætning for befolknings- og erhvervsudvikling.	33
1.9	Målsætning for kultur, uddannelse og sociale institutioner.	34
1.10	Målsætning for by- og bygdemæssig udvikling.	39
2.	By- og bygdezoner, interesseområder samt arealtildelingsvilkår.	42
2.1	Arealernes omfang.	42
2.2	Interesse områder.	43
2.3	Bestemmelser for by- og bygdezoner.	44
2.4	Kommunalbestyrelsens retningslinjer for arealtildeling.	44
3.	Plan for Uummannaq byzone.	47
	<u>Hovedstruktur.</u>	
3.0	Bystruktur.	47
3.1	Boliger.	48
3.2	Institutioner.	49
3.3	Erhvervs- og trafikale forhold.	50
3.4	Klausulerede zoner.	51
3.5	Miljøbelastende virksomheder.	54
3.6	Friholdte områder.	55
3.7	Fredede områder.	56
3.8	Områder for stenbrydning.	57
3.9	Rækkefølge for udbygning.	57
	<u>Rammer for lokalplanlægning.</u>	
3.10	Generelle bestemmelser for alle områder.	59
3.11	Bestemmelser for boligområderne A1-A11.	60
3.12	Bestemmelser for havne- og erhvervsområderne B1-B10.	65
3.13	Bestemmelser for områder til fælles formål C1-C6.	70
3.14	Bestemmelser for de friholdte områder D1-D7.	74
3.15	Bestemmelser for forsyningsområder E1-E9.	76
4.	Bygdeplan Niaqornat.	80
4.1	Hovedstruktur for Niaqornat.	80
4.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Niaqornat.	81
5.	Bygdeplan Qaarsut.	86
5.1	Hovedstruktur for Qaarsut.	86
5.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Qaarsut.	88

6.	Bygdeplan Ikerasak.	92
6.1	Hovedstruktur for Ikerasak.	92
6.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Ikerasak.	94
7.	Bygdeplan Saattut.	98
7.1	Hovedstruktur for Saattut.	98
7.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Saattut.	100
8.	Bygdeplan Ukkusissat.	104
8.1	Hovedstruktur for Ukkusissat.	104
8.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Ukkusissat.	106
9.	Bygdeplan Illorsuit.	110
9.1	Hovedstruktur for Illorsuit.	110
9.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Illorsuit.	112
10.	Bygdeplan Nuugaatsiaq.	116
10.1	Hovedstruktur for Nuugaatsiaq.	116
10.2	Retningslinjer for arealanvendelsen i Nuugaatsiaq.	117

Bilag nr:

1.	Befolkningens alders- og kønsfordeling, by og bygder 1982-1990.
2.	Uummannaq øen ca 1:25000.
3.	Uummannaq by, plan for byzone, rammer, 1:2000.
3.1	Uummannaq by, særligt værdifuldt bevaringsområde, ca 1:2830.
3.2	Liste over bevaringsværdige bygninger i Uummannaq Kommune.
4.	Interesseområder i Uummannaq Kommune, ca 1:1.000.000.
5.	Fangsthytter i Uummannaq kommune.
6.	Fordelingsliste.
7.1	Niaqornat, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
7.2	Niaqornat, eksisterende faciliteter, 1:5000.
7.3	Niaqornat, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
8.1	Qaarsut, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
8.2	Qaarsut, eksisterende faciliteter, 1:5000.
8.3	Qaarsut, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
9.1	Ikerasak, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
9.2	Ikerasak, eksisterende faciliteter, 1:5000.
9.3	Ikerasak, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
10.1	Saattut, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
10.2	Saattut, eksisterende faciliteter, 1:5000.
10.3	Saattut, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
11.1	Ukkusissat, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
11.2	Ukkusissat, eksisterende faciliteter, 1:5000.
11.3	Ukkusissat, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
12.1	Illorsuit, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
12.2	Illorsuit, eksisterende faciliteter, 1:5000.
12.3	Illorsuit, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.
13.1	Nuugaatsiaq, placering 1:250.000, Ramme for bygdeplan 1:100.000.
13.2	Nuugaatsiaq, eksisterende faciliteter, 1:5000.
13.3	Nuugaatsiaq, Bygdeplan og bygdeanvendelsesområder, 1:5000.

0.1 Indledning.

Landsstyret har i 1990 besluttet at alle kommuner skal udarbejde et forslag til kommuneplan i henhold til Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 25 af 9.11.1987 om kommune og områdeplanlægning. Denne bekendtgørelse blev 1.1. 1993 afløst af en ny bekendtgørelse nr 23 af 18.11.1992 om arealanvendelse. Er kommuneplanen udarbejdet i henhold til den nye bekendtgørelse, bortfalder pligten til at udarbejde lokalplaner for bygder, men ikke retten til at udarbejde disse. Forslaget til kommuneplan af oktober 1992 var udarbejdet efter den gamle bekendtgørelse, medens kommuneplanen her følger den nye bekendtgørelse nr 23.

Kommuneplanen fastlægger de overordnede bestemmelser for hele kommunen, og planen for byzonen udstikker rammebestemmelser og primærveje for alle områder i byen. Uumannaq's kommuneplan rummer endvidere en bygdeplan for hver bygd med rammebeskrivelser for områderne i bygderne. Planlægning af den fremtidige by- og bygdeudvikling sker løbende ud fra efterfølgende kommuneplantillæg eller nye kommuneplaner, der udarbejdes efterhånden som behov for justering opstår. Den detaljerede fastlæggelse af byggefeltet, sekundærveje, stier o.l. skal derefter ske i lokalplaner i overensstemmelse med rammebeskrivelserne. Lokalplaner udarbejdes efterhånden som behov opstår, eller nybyggeri udløser det, og skal fremlægges offentligt.

Forslag til kommuneplan 1992-2010 af oktober 1992 var offentligt fremlagt fra 1. december 1992 til 1. marts 1993. Der indkom i den periode bemærkninger fra Atassut Parti og Hjemmestyret. Disse er der taget hensyn til i denne kommuneplan. Efter forslag fra Atassut er området nord for Aqqusinertaaq udlagt til en tættere udnyttelse. Efter forslag fra Hjemmestyret er planen omredigeret, så den følger den fra 1.1.1993 gældende bekendtgørelse. Dette betyder at bygderne er anført som selvstændige bygdeplaner. En af Hjemmestyret forventet afdæmpning af boligbyggeriet, giver mindre arealbehov til boliger i planperioden, hvorfor et foreslået nordvestligt boligområde er udsat til senere udlægning. Landstinget fastlagde den 16.5.1994 en af Direktoratet for Sundhed og Miljø foreslået ny spærrezonerne for vandindvindingsområderne. Som følge heraf er et foreslået friholdt område ved skøjtesøen Tasinnuaq udgået, og 5 områders afgrænsning ændret. Endelig er der sket en række mindre justeringer og ajourføringer af tekst og kortbilag.

Denne plan skal trods betegnelsen "Kommuneplan 1992-2010" ikke forblive uændret de næste 16 år. Tværtimod skal planen jævnligt revideres, bl.a. i forbindelse med årlige planredegørelser udarbejdet af kommunalbestyrelsen.

Samtidig er der i 1994 mange landsplanmæssige spørgsmål der er uafklarede, under forhandling eller nyligt omstrukturerede f.eks. Byggetjenestens afvikling / etablering af boligselskabet INI, KNI's omstrukturering, trafik- og besejlingsstruktur, drift af kloaker, samt byrde- og opgavefordelingen. Om kun et år vil forudsætningerne derfor være helt anderledes eller i hvert fald mere afklaret, hvorfor der må forventes at skulle udarbejdes et nyt kommuneplanforslag inden for en kortere årrække.

Det må pointeres at dette ikke er nogen handlingsplan. Dertil er der for stor usikkerhed om den økonomiske fremtid og for mange udsættelser af indplacerede anlægsopgaver. Denne plan er en rammeplan, der giver de fysiske muligheder for en langsigtet

hensigtsmæssig placering af bygværker og funktioner i kommunen. Kommunalbestyrelsens prioritering er anført, og det må gennem forhandlinger herefter afgøres hvilke faciliteter, der med de for tiden til rådighed værende økonomiske midler, kan blive til virkelighed inden for denne planperiode.

Når der lovgivningsmæssigt er åbnet større muligheder for kommuners erhvervsengagement og omstruktureringen af hjemmestyrets virksomheder er faldet på plads, kan kommuneplanen ved den næste revision ændres i en mere handlingsorienteret retning f.eks. opdelt sektorvis.

Udgangspunktet for planen er den eksisterende situation og kommunalbestyrelsens målsætning anført i afsnit 1. Samtidig er det vores håb at de mange statistiske oplysninger i dette afsnit kan skabe grundlag for en frugtbar og saglig debat om kommuneplan spørgsmål, samt give grundlag for at følge udviklingen fremover i de kommende planredegørelser.

Der har ikke tidligere været udarbejdet kommuneplan for Uummannaq, hvorfor denne er den første samlede redegørelse for en række planlægningsmæssige forhold. For nogle af disse er dataindsamling først sket inden for de sidste par år - andre foreligger stadig ikke. Den næste redegørelse vil derfor bl.a. på baggrund af den heri anførte situation år 1992/93 bedre kunne beskrive den hidtidige udvikling og give et skøn for de fremtidige tendenser. I forbindelse hermed kan noget af det statistiske materiale fremstilles grafisk.

Denne kommuneplan blev godkendt af udvalget for teknik og miljø den 22. april 1993 og indstillet til kommunalbestyrelsen. Kommuneplanen blev godkendt af kommunalbestyrelsen den 30. april 1993 for redigering og endelig afhandling med Hjemmestyrets miljøafdeling af spærrezone omkring vandsøerne.

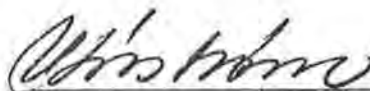
Kommunalbestyrelsen godkendte kommuneplanen på møde 26. april 1994, og fremsendte den til Landsstyret. I denne udgave af januar 1995, er de af Landsstyret ved Økonomidirektoratets brev 950034 af 17.1. 1995 krævede rettelser udført.

Uummannaq den / 1995.

Uummannaq den 3 / 13 1995.

Mikael Petersen
formand for Teknisk Udvalg.

Uvdloriaq Løvstrøm
Borgmester.

Nuuk den 23/3 1995

Aningaasaqarnermut
Fisortaqarfik
Økonomidirektoratet
Box 1037 - 3900 Nuuk

Godkendt i henhold til godkendelses-
skrivelse af 17. januar 1995.

P.d.v

Hans U. Lindahl

Ole Rendal

1. REDEGØRELSE FOR FORUDSÆTNINGER OG MÅL.**1.1 Status for befolkningsforhold.**

Den hidtidige befolkningsudvikling er præget af en kraftig stigning i perioden 1950-70. Omkring Maarmoriliks lukning 1991 skete en mindre nedgang også i byens indbyggerantal. På det sidste er der sket en stagnering i det samlede indbyggerantal.

Befolkningsudvikling siden 1930, Hele Uummannaq kommune fordelt på bosteder.

Sted: År:	1930	1951	1960	1970	1980	1990	1992	aug93	jan94
Niaqornat	79	98	117	89	87	85	87	79	81
Qaarsut	116	157	211	264	198	223	236	241	237
Ikerasak	127	94	106	274	195	221	241	248	257
Saattut	193	211	239	282	264	234	237	235	234
Ukkusissat	177	58	115	180	169	195	184	189	197
Illorsuit	168	123	127	145	138	117	117	127	123
Nuugaatsiaq	208	144	159	129	93	83	92	94	98
Andre *	84	109	118	0	184	114	2	0	0
Uumman. by	304	554	821	1006	1175	1405	1389	1391	1396
IALT	1456	1548	1963	2369	2503	2677	2594	2604	2622
Byandel i %	21%	36%	42%	42%	47%	52%	54%	53%	53%

* Andre er Maarmorilik 1930 + 1973-92, Uummannatsiaq og Sermiarsuit til ca 1965.

Kilde: Ministeriet for Grønlands røde årbøger + Uummannaq folkeregister.

Hidtidig befolkningsudvikling 1975-1990, Hele Uummannaq Kommune fordelt på aldersgrupper.

Aldersgruppe:	Optælling iflg. Ministeriet for Grønland. Pr. 1. januar.			GSK prognose.
	År 1975	År 1984	År 1990	År 1990
Småbørn, 0-4 årige	184	231	279	263
Skolebørn, 5-14 årige	749	367	425	410
Unge, 15-24 årige	423	625	471	472
Erhvervsaktive, 25-59 årige	1098	1146	1317	1307
Ældre Over 60 år	178	177	185	171
Ialt	2632	2546	2677	2623

GSK er Grønlands Statistiske Kontor. Ved GSK's data er fordelingen på årgange for Uummannaq, antaget at være den samme som GSK angiver samlet for hele Grønland i det pågældende år.

GSK's befolkningstal i 1990 er beregnet ud fra folketallet i 1987-88, hvilket giver en afvigelse i forhold til det faktisk optalte.

Befolkningstigningen skyldes overvejende store fødselsårgange fra 1950-70, der i 1975 ses som mange skolebørn, i 1984 ses som mange unge og i 1990 optræder som mange erhvervsaktive. Disse store årgange vil nå pensionsalderen fra omkring år 2005, som det også fremgår af fremskrivningen af befolkningsantallet i afsnit 1.8.

1.2 Status for erhvervs forhold.

Ud fra virksomheders og selvstændiges indberetninger til skattevæsenet, kan opstilles følgende fordeling af indkomster på erhverv:

Erhvervsfordeling ud fra indkomstoplysninger til skattevæsenet 1990-91 mio. Kr.

Erhvervs kategori:	1990:	'90 %	1991	'91 %
Råstofudvinding, Maarmorilik ½år drift +opryd.	76,1	32 %	3,7	2 %
Fiskeri, A+B-indkomst, besætningsløn, indhandling, bådleje, slædeleje	44,1	18 %	23,6	14 %
Fremstilling, lønudbetaling i fiskefabrikker	10,6	4 %	10,5	6 %
Bygge & Anlæg, private håndværkere	14,6	6 %	12,6	7 %
KNI handel og søtransport	16,3	7 %	10,1	6 %
Privat handel, købmænd, kiosker			2,3	1 %
Vognmandskørsel, incl vand, renovation og taxa	2,0	1 %	1,7	1 %
Restaurant, hotel, sportshal, pølsebar, frisør	1,4	1 %	3,0	2 %
Kommunalt ansatte, admin, +elpassere +institut.	81,7	35 %	29,2	17 %
Øvrigt offent. ansatte, SHV, HJST, EI i by, Politi			69,1	41 %
Pensioner, aldersrente, EUR	13,5	6 %		
Uoplyst erhverv, foreninger	0,3	~0%	0,6	~0 %
Udligning andre kom.v. A-bidrag,B-indkomst mv.	-23,0	-10%	+3,9	2 %
IALT = samlet skattepligtig indkomst, mio Kr.	237,6	100%	170,3	100 %

Kilde: skattekontoret i Uummannaq.

Den store effekt råstofudvindingen i Maarmorilik har haft på lokalsamfundets økonomi afspejles i udviklingen i løbet af disse to år. Nedgangen i de samlede skattepligtige indkomster på 67,3 mio kr skyldes overvejende nedgangen i indtægter fra ansatte ved råstofudvinding på 72,7 mio kr.

Afmatningen i samfundsøkonomien afspejles i en svag nedgang både for bygge- og

anlæg samt handel. Fiskeforarbejdningens aktiviteten har været uforandret, men %-andelen af den samlede indkomst har været stigende. Nedgangen i fiskeriindhandling er bl.a. fra mindre lønudbetalinger til besætning på udenbys kuttere. Af det private erhvervsliv har kun restauranter og pølsebar givet et øget skattegrundlag. Endelig er reguleringsbeløbet til andre kommuner ændret fra netto udbetaling til indbetaling.

Erhvervsfordelingen ud fra virksomhedernes skatteoplysninger ses at stemme ganske godt med de ansattes egne oplysninger undtagen for fiskeri. Der må være en del offentligt ansatte med fiskeri som bierhverv, idet en større andel af indkomsterne kommer fra fiskeri end den andel personer, der anfører at være fiskere.

Erhvervsfordeling henholdsvis efter skattepligtig indkomst 1990 og efter personers stillingsoplysninger 1987 (Beskæftigelsesvolumen).	Efter indkomst	Efter antal beskæf.	Antal beskæf. %-vis
Råstofudvinding, Maarmori. 1 år 87, ½ år 90	32 %	298	27 %
Fiskeri, løn til besætning, Indhandling til KTU + B-indkomst ved slæde- og bådleje	19 %	23	2 %
Fremstillingsvirksomhed, løn fiskefabrik	4 %	78	7 %
Bygge & Anlæg, private håndværkere	6 %	77	7 %
Privat handel, Vognmænd, Restuarant, Hal, Frisør	8 %	88	8 %
Offentlig ansatte, 14-dag + månedsløn + forsyning	34 %	549	49 %
Andet, Pension, Uddannelsesstøtte, A-bidrag afregn.	-4 %	1	0
IALT:	100 %	1114	100 %

Kilde: Skattekontoret Uummannaq og Grønlands Statistiske Kontor.

Fiskeri og fangst.

I 1994 var der i distriktet indregistreret ialt 58 fiskekuttere 20"-36", heraf 38 af glasfiber og 20 trækuttere, samt ca 350 sejldygtige joller.

Af andre fiskearter end hellefisk har kun torsk + uvaq hidtil haft nogen større betydning for indhandlingen siden 1976:

**Udvikling i årlig indhandling af andre produkter end hellefisk, Tons.
Samlet indhandling i hele kommunen.**

År	Torsk +uvaq	Tupis- suit	Rød- fisk	Havkat	Helle- flynder	Am- massat	Mat- taq	Sælskind stk
1976	200	0,4	-	3	-	0	-	5932
1977	229	4	-	5	-	0,3	-	11144
1978	199	14	-	7	-	2	-	9519
1979	187	13	-	38	3	2	0,3	21097
1980	261	25	-	32	5	0	1	7457
1981	154	18	-	24	11	10	1	6306
1982	122	12	-	7	12	0,2	3	7052
1983	108	8	-	2	5	9	2	5642
1984	38	15	-	1	3	0,2	4	6347
1985	68	19	1	3	5	0	0,1	5003
1986	18	20	4	0	6	2	1	5168
1987	97	32	0	2	4	11	11	4964
1988	18	87	0	16	7	0	15	4798
1989	0	1	0	18	6	1	23	3507
1990	60	33	11	17	11	0	80	4500 ca
1991	167	13	29	42	6	33	24	6404
1992	76	8	3	33	3	32	12	5350
1993	64	13	21	24	2	8	14	3491

Kilde: indhandlingsdata fra KGH, KTU, Royal Greenland og KNI i Uummannaq.

Indhandlingen af torsk ligger siden 1984 på 1/3 af niveauet 1976-83. Trods en 3-dobling af hellefiskefangsterne inden for de sidste år, er fangsten af de beslægtede helleflyndere dalende. En nærmere biologisk vurdering af disse forhold er endnu ikke foretaget.

Værdien af de samlede indhandlede fiske- og hvalprodukter i kommunen udgjorde 1993 21,018 mil kr incl. 4,188 mil kr indhandlingstilskud. For de i 1993 indhandlede sælskind udbetaltes i 1993 ialt 0,882 mil kr.

Sælskindsindhandlingen i bygderne er stagnerende eller svagt dalende. I byen ligger sælskindsindhandlingen stabilt på et 10 gange så lavt niveau som bygderne målt pr

indbygger:

Udvikling i årligt gennemsnitligt antal indhandlede sælskind pr indbygger.

Sted:	1973-77	1978-81	1982-85	1986-89	1990-91	1992-93
Niaqornat	9,5	11,5	9,7	7,9	10,9	9,7
Qaarsut	5,4	7,1	5,2	5,8	5,6	5,0
Ikerasak	3,9	9,1	4,6	2,5	1,4	1,1
Saattut	3,8	6,4	3,4	2,7	3,6	1,8
Ukkusissat	3,4	7,4	1,6	1,6	1,5	0,9
Illorsuit	11,9	16,9	9,6	6,8	7,6	7,1
Nuugaatsiaq	8,8	8,5	5,4	4,1	3,7	4,0
Uummannaq by	0,3	0,6	0,3	0,2	0,4 ca	0,2 ca

Hellefisk er langt den overvejende fisketype der indhandles. Hellefisk udgjorde i 1992/93 95% af den samlede indhandlingsmængde opgjort efter vægt.

Der er i løbet af 1980-erne sket en kraftig stigning i indhandlingen af hellefisk:

Årlig indhandling af hellefisk til KGH, KTU, Royal Greenland fordelt på steder, Tons.

År:	Niaqor-nat	Qaarsut	Ikerasak	Saattut	Ukkusissat	Illorsuit	Nuugaats.	UMQby	Kom. ialt
1976	1	21	155	107	15	3	39	103	444
1977	0	32	279	176	22	8	17	219	753
1978	6	67	404	222	67	23	40	413	1243
1979	0	49	310	124	62	8	25	279	857
1980	19	87	392	282	200	51	66	319	1416
1981	9	106	531	304	201	52	89	362	1654
1982	3	71	416	154	124	44	50	384	1246
1983	3	67	219	145	160	58	56	251	959
1984	5	57	328	258	181	36	79	313	1257
1985	11	141	517	257	302	61	107	435	1831
1986	12	177	409	296	293	140	164	434	1925
1987	27	232	510	504	419	266	275	635	2874
1988	30 ?	250 ?	560 ?	637	432	234	217	700*	3050?
1989	umq	umq	400ca	umq	220ca	umq	umq	1879	2500
1990	22	230	550	455	247	193	235	515	2447
1991	0	205	625	495	339	134	191	556	2545
1992	8	233	710	455	505	145	176	673	2906
1993	0	339	794	808	498	195	163	936	3733

*indhandling af ca 300 tons til indhandlingsskibet Nunarsuit ved Uummannaq by er ikke medregnet.

"?" angiver at der er uoverensstemmelser i indhandlingstallene, idet nogle fisk indhandlet i bygd og derefter

transporteret til Uummannaq by til forarbejdning, har været talt med begge steder. Tallene her er korrigeret for dobbelttællingerne i samråd med fiskefabrikken.

"umq" angiver at fiskene er indtransporteret til Uummannaq by og indregnet i indhandling dér.

I 1992 er derudover behandlet ca 300 tons fisk på fabrikken i Uummannaq leveret fra hjemmestyre-chartret russisk skib, fisk der overvejende var fanget ved Upernavik kommune.

Kilde: indhandlingsdata fra KGH, KTU og Royal Greenland i Uummannaq.

Indhandlings stederne falder i 3 grupper:

A: De store indhandlingssteder:

Ikerasak, Saattut, Ukkusissat og byen. Disse 4 steder står i løbet af perioden 1985-92 hver for mellem 15 og 23% af distriktets indhandling, og samlet set for 77% (tidligere 86%) af den samlede indhandling. Der er disse 4 steder sket en fordobling af indhandlingsmængden i løbet af 1980-erne.

B: Mellemstore indhandlingssteder i kraftig vækst:

Qaarsut, Illorsuit og Nuugaatsiaq. Disse 3 steder står i løbet af perioden 1985-92 hver for 6-8% af indhandlingen, samlet set er der sket en stigning fra 14% til 22% af indhandlingsmængden. Der er for disse 3 steder sket en 4-dobling af indhandlingen i løbet af 1980-erne.

C: Små indhandlingssteder.

Niaqornat. Trods en næsten 3-dobling af indhandlingen i løbet af 1980-erne udgør indhandlingen her stadig kun 0,5% af distriktets samlede indhandling.

Udvikling i årlig middelindhandling af hellefisk.

	1976- 1984 tons / år	% andel af samlet indhandling	1985-1987 +1990-1992 tons / år	% andel af samlet indhandling	Stigning antal gange
Niaqornat	5	0,5	13	0,5	2,6
Qaarsut	62	6	203	8	3,3
Ikerasak	337	30	554	23	1,6
Saattut	197	18	410	17	2,1
Ukkusissat	115	11	351	15	3,1
Illorsuit	31	3	157	6	5,1
Nuugaatsiaq	51	5	191	8	3,7
Uummannaq by	294	27	541	22	1,8
Ialt:	1092	100	2420	100	2,2

Udgiftsfordeling.

Mange af bygdebeboernes ind- og udbetalinger går via offentlige instanser, hvorfor det har været muligt at opstille det nedenfor anførte "nationalregnskab" for hver bygd.

Bygdernes forbrugsmønster er stort set ens undtagen med hensyn til tobaks- og drikkevarer.

Restbeløb er de skattepligtige indkomster fratrukket KNI's vareforsyning, huslejeregninger, elregninger og omsætning i servicehus. Heraf skal afholdes skat, ESU-afdrag, telefon, køb uden for bygden m.v.

Salg på "brædtet" og værdi af egen fangst er ikke opgjort.

Nogle hovedposter i bygdernes omsætning, alle beløb 1000 kr år 1990.

	skattepligtig indkomst	KNI varetilførsel excl. byggeri & tab	sum af BSU og kommune husleje	elforbrug og vask excl KTU og vandforbrug	restbeløb ialt	restbeløb pr indbygger pr måned
Niaqornat	3693	1870	99	106	1618	1,55
Qaarsut	10236	6201	205	286	3544	1,29
Ikerasak	9471	7738	323	340	1070	0,38
Saattut	10978	6622	324	439	3593	1,29
Ukkusissat	6824	3964	229	304	2327	1,05
Illorsuit	4874	2969	100	218	1587	1,13
Nuugaatsiaq	3910	2817	115	247	731	0,66
IALT bygder	49986	32181	1395	1867	14370	1,01

Kilde: GSK Data til bygdekference maj 1992 og Teknisk Forvaltning Uummannaq.

Skattepligtig indkomst er sum af skattepligtige indkomster for personer registreret boende i bygden. KNI-varetilførsel er excl lagerforskydninger, returvarer og kassation.

Vask er brugerbetaling for bad og tøjvask i servicehus, kun 1 år for Ikerasak og ½ år for Ukkusissat.

Fordeles KNI's varetilførsel til byggerne ud pr. indbygger opnås følgende fordeling: Enheden er i Kr.pr indbygger pr måned!. År 1990.

	Indbyggere antal:	Fødevarer: Kr.	Andre * KNI-varer Kr;	Alkoholiske drikke- og tobaksvarer Kr:
Niaqornat	87	671	634	485
Qaarsut	222	729	673	925
Ikerasak	233	847	706	1242
Saattut	230	800	551	1048
Ukkusissat	181	674	565	587
Illorsuit	112	744	766	721
Nuugaatsiaq	88	755	835	1078
Middel, UMQ-bygder	1153	757	657	919
Middel, alle bygder i Grønland.	9102	777	495	848
Største afvigelse +/- i %	-	+12% / -11%	+27% / -16%	+35% / -47%

* andre varer er manufaktur, brændsel, jagt, fiskeri, møbler men excl byggematerialer.

Kilde: Grønlands Statistiske kontor, data til bygdekference maj 1992.

Beskæftigelse.

Ledigheden er tydeligt størst omkring islægs-perioden november - februar og isopbrud maj - juni. Da disse tidspunkter varierer fra år til år, ligger den største ledighed ikke i samme måned hvert år. Den mindste ledighed er i den frostfrie byggeperioden juli - september.

Denne tendens findes også i resten af Grønland. For Uummannaq by er ledigheden dog højere end landsgennemsnittet i november - december, men lavere i marts - april hvor der foregår fiskeri fra fjordisen.

Arbejdsløshedens sæsonvariation, Uummannaq by 1989-91.

	Antal mænd	Antal kvinder	Ialt Umq. by, sæsonindex, %	Landsgennemsnit, sæsonindex, %
Januar	40	43	123 %	131 %
Februar	23	24	70 %	119 %
Marts	29	29	86 %	120 %
April	33	35	101 %	113 %
Maj	39	34	108 %	114 %
Juni	43	49	136 %	74 %
Juli	20	25	67 %	69 %
August	25	19	65 %	65 %
September	21	19	59 %	65 %
Oktober	28	32	89 %	98 %
November	47	51	145 %	120 %
December	53	48	150 %	113 %
Årsgennemsnit	33	34	100 %	100 %

Kilde: Arbejdsmarkedskontoret Uummannaq.

Februar har et lavere antal arbejdsløse grundet feriepengeudbetaling, hvorved personer ikke både kan få feriepenge udbetalt og være registreret som arbejdsløse.

I 1990 svarer 67 arbejdsløse til 8,4% af arbejdsstyrken.

Der foreligger ingen opgørelse over antallet af arbejdsløse i bygderne.

Siden 1987 har der desværre vist sig en stigende tendens i antallet af arbejdsløse i byen:

Udvikling i antal arbejdsløse i Uummannaq by.

	Gennemsnitlige antal arbejdsløse			Mindste antal, i måned:	Største antal, i måned:
	Mænd	Kvinder	Ialt		
1983	38	27	63	37, aug	89, nov
1984	31	28	59	23, aug	91, marts
1985	32	27	59	33, juli	88, jan
1986	33	25	58	13, juli	94, feb
1987	14	14	28	12, marts	69, juni
1988	24	16	40	14, april	94, dec
1989	27	28	55	15, aug	94, dec
1990	31	39	70	36, sept	97, juni
1991	41	46	77	37, juli	137, dec
1992	53	36	93	35, jan	160, dec
1993			89	45, juli	184, dec

For 1983 foreligger der kun registrering i 8 måneder.

Kilde: Arbejdsmarkedskontoret Uummannaq.

Turisme.

Uummannaqs hidtil eneste hotel blev opført 1989 med 12 værelser og ialt 20 sengepladser. Det er fra 1994 udvidet til ialt 20 værelser med 40 sengepladser.

Antallet af turister har i perioden 1991 - 93 ligget på 500-550 årligt, fordelt over sæsonen marts - september (incl.). Det gennemsnitlige antal overnatningsdage er 4. Dertil kommer 20-25 ekspeditions"turister" årligt, der overnatter i terræn.

Transport.

Den samlede vejlængde i byen er om sommeren 9,3 km (pr 1994). Dertil kommer i vintermånederne februar - april ca. 120 km, når der må køres i motorkøretøj over havisen til Qaarsut, Ikerasak, Saattut og Ukkusissat.

Udviklingen i **bilantallet** har vist samme tendens som resten af Grønland om end på et noget lavere niveau:

	År 1985	År 1991
Antal biler pr. 1000 indbyg. Uummannaq by	53	59
Antal biler pr. 1000 indbyg. i Grønlands byer	76	80
Antal taxa pr. 1000 indbyg. i Uummannaq by	6,2	4,3
Antal taxa pr. 1000 indbyg. i Grønlands byer	5,5	4,9

Kilde: Politiet i Uummannaq og Ministeriets røde årbøger. Bilantallet i Uummannaq 1985 er excl. biler indregistreret i Marmorilik.

Samlet antal indregistrerede biler i Uummannaq 1991 var 93 stk. heraf 6 taxa. Pr 31. december 1992 var der ialt indregistreret 70 køretøjer, heraf 3 taxa.

Der har siden 1987 været udført regelmæssig bygdebeflyvning med helikopter i islægsperioden december-februar og isgangsperioden omkring juni. Prisen er høj i forhold til bygdebefolkningens indkomster trods hjemmestyretilskud til driften. Samtidig har hidtidige fartplaner haft 1 ugentlig forbindelse til hver bygd og ikke rummet mulighed for 1-dags ophold i bygd eller 1-dags ophold i byen for bygdeboere, hvorfor anvendeligheden til lægebesøg, tilsyn eller reparationsarbejde har været utilstrækkelig.

Til passagertransport til og fra bygder har KNI 2 togtefartøjer for 7-12 passagerer. Disse har udsolgt i store perioder, da de ud over bygdebefolkning anvendes af håndværkere og turister. Der er for de fleste bygder 2 ugentlige forbindelser.

Joller benyttes til fiskeri og privat passagertransport til og fra bygder. Oktober 1994 var der 146 joller og både under 18 fod i havneområderne ved Uummannaq by samt 16 lystfartøjer.

Om vinteren benyttes hundeslæde til kørsel i forbindelse med fiskeri fra fjordisen, persontransport til og fra bygder samt indtransport af fisk til fabrikken i Uummannaq. Der er 6000-6500 hunde i kommunen.

Derudover findes ca 5 snescootere i byen og et par i bygder.

1.3. Status for boligforhold.

Det kan konstateres ud fra de hidtil foretagne saneringer, at levetiden for mindre træhuse med mange beboere har været omkring 30 år. Som saneringsmodne er her regnet alle mere end 30 årige huse af mindre GTO-typer som 3 og 5 samt huse af egne typer, der ikke er blevet istandsat med centralvarme. For at kunne opfylde dagens krav til boliger fastsat i Grønlands Bygningsreglement 82, skal de ældre boligtyper som 19, 25 og 67 efterisoleres, men for disse større boliger har dette hidtil været billigere end nybyggeri.

Behovet for de forskellige husstørrelser er vanskeligt at fremskrive. Ventelisterne til BSU-boliger udtrykker ikke ansøgernes reelle ønsker, idet tildelingen er pålagt restriktioner i husstørrelse efter beboerantal. Samtidig må der forudses fremover at skulle ske boligrokader for personer med meget store huslejerestancer. (For udlejningsboliger skylder 186 husstande mere end 3 måneders husleje pr sommer 1992, heraf er 25 huslejerestancer i intervallet 10-25.000Kr og 5 over 25.000Kr. Af en samlet restancemasse for BSU-boliger på 5,4 mill kr er 54 stk i intervallet 10-25.000, 37 stk i intervallet 25-50.000, 27 stk i intervallet 50-100.000 og 9 stk over 100.000Kr). Behovet for boliger er derfor ind til videre kun anført som antal beboere pr bolig.

Det nuværende antal boliger i bygder og boligareal pr. indbygger eller antal beboere pr. bolig ses i nedenstående tabel at være på nogenlunde samme niveau:

Boligantal og antal beboere pr bolig i bygder.

	Boligan- tal 1992	Husstan- de 1990	Heraf stk med arealoplysning.	%-del med arealoplysning.	Areal pr. person m ²	Antal beboere pr.bolig
Niaqornat	27	22	19	70	12	3,2
Qaarsut	81	63	50	62	15	2,8
Ikerasak	77	63	54	70	14	3,1
Saattut	86	65	57	66	15	2,7
Ukkusissat	55	42	34	62	12	3,3
Illorsuit	47	33	26	55	15	2,5
Nuugaatsiaq	39	25	16	41	13	2,3
Ialt, bygder	412	313	256	62	-	2,8

Boligantal 1992 er ud fra det faktiske antal boliger. Husstande 1990 er ud fra antal adresser med personer tilmeldt.

Kilde til husstandsantal og arealoplysninger: Grønlands statistiske kontor, data til bygdekongres maj 1992.

Opgørelse af et boligbehov eller et boligefterløb er helt afhængig af den standard der ønskes. Her er anført boligbehovene ved en standard på 2,5 beboere pr bolig.

Ud fra 1992-ventelister synes der at være behov for boliger til hver 2,6 indbygger.

Boligbehov for at "fjerne" ventelister pr. 1992 og opfylde kommunalbestyrelsens målsætning.

	Bolig antal 1992	Heraf sa- nerings- modne	Husstande på venteli- ste,antal	Boligbehov for at få venteli- ste=0 pers.pr.- bolig	Boligbehov ved 2,5 pers. pr.- bolig	i % af eksist. boliger
Niaqornat	27	2	4	2,8	10	37 %
Qaarsut	81	13	3	2,8	26	32 %
Ikerasak	77	6	17	2,5	25	32 %
Saattut	86	12	7	2,5	21	24 %
Ukkusissat	55	7	6	3,0	26	47 %
Illorsuit	47	12	2	2,4	12	25 %
Nuugaatsiaq	39	13	2	2,3	11	28 %
Uumman. by	466	53	79	2,6	146	31 %
Kommune ialt	878	118	120	2,6	278	32 %

Boligbehov er ud fra befolkningstal 1993 og incl. behov for erstatningsboliger til saneringer. Venteliste til bolig rummer kun personer over 18 år. Kilde: Boligkontoret, Uummannaq.

Det største boligbehov i forhold til den eksisterende boligmasse ses at være i Ukkusissat, medens det laveste behov er i Saattut og Illorsuit. Byens behov for nye boliger er som gennemsnittet: der skal bygges 1 ny bolig for hver 3 eksisterende til at dække dagens behov for boliger til saneringer og en standard på 2,5 personer pr bolig.

Grønlands Statistik opgør 1988 boligantallet i Uummannaq by til 450 og en boligmangel på mellem 140 og 56 boliger, beregnet ud fra boliger til en vis andel af personer og parforhold over 20 år henholdsvis over 25 år.

Det gennemsnitlige antal rum pr. bolig opgøres af Grønlands Statistik til 2,77 i Uummannaq mod et landsgennemsnit på 2,73. Dette giver i gennemsnit 1,07 beboer pr. rum i Uummannaq mod 1,02 som landsgennemsnit.

De sidste par år har boligbyggeriet i Uummannaq by omfattet:

	1990	1991	1992	1993
Kommune 100%, 1-værelses hybler, u. boligsikr.	17	0	0	9
Kommune + Hjemmestyre, 40/60 eller 20/80%	6	0	2	4
Kommune, selvbyghuse, beskæftigelse arbejde	0	4	3	4
Private selvbyghuse, BSU kap. V-lån	2	4	4	4
Private typehuse, BSU kap. II-lån	7	6	6	2
Private uden offentlige lån	0	1	0	0
Hjemmestyre 100%, tjenestebolig	1	0	0	0
IALT boliger opført	16	15	15	14

Boligantallet er ud fra antallet af faktisk igangsatte byggerier det pågældende år. Indflytning er oftest sket året efter.

1.4 Eksisterende faciliteter i Uummannaq by.

Vuggestue er indrettet dels i B-736 (10-12 børn) og dels i B-273 (20-24 børn) sammen med børnehave. Begge institutioner ligger i område A9, hvilket giver god betjening for beboere i byens nordlige del, men lang vej for beboere i den vestlige del. Samtidig er B-736 en lille institution i mindre hensigtsmæssige lokaler (tidligere cafeteria) og har høje driftsudgifter pr. barn. En flytning af institutionen til mere velegnede lokaler længere mod vest, f.eks. i B-2, eller opførelse af ny institution i område C3 skal overvejes. Det fremtidige behov fremgår af afsnit 1.9. Nye institutioner vil derudover kunne placeres i C5 og C6.

Børnehave er i B-273 (60 børn) sammen med vuggestue. Behovet fremgår af afsnit 1.9. En ny institution kan med tiden placeres i den vestlige del af byen, jfr. vuggestue, og kan opføres i C3 eller C6.

Folkeskole er B-195, et 120 m langt bygningskompleks i 1-2 etager. Derudover er der undervisningslokaler i den gamle bevaringsværdige skole B-110 umiddelbart syd for. Nye lokaler skal derfor ikke etableres ved forlængelse. Den gamle midterfløj opført af elementer fra Qudtlissat kan nedrives og nye tidssvarende lokaler opføres i 2 etager.

Det findes hensigtsmæssigt at skolen fortsat er een samlet skole, men ikke at den bliver længere.

Bibliotek er indrettet i skolen som både skolebibliotek og folkebibliotek. Pladsen til voksenlitteratur er sparsom, og der er behov for velegnede depotlokaler.

STI-skole er indrettet i B-1100 en tidl kantine. Udvidelse af STI-skolen kan enten ske ved mindre tilbygning eller nyopførelser i det nærliggende område C5.

Ung i arbejde U.I.S. er midlertidigt indrettet i foreningshus B-1157.

Efterskole, turistskole, vinteridrætsskole, fangerskole eller anden videregående special-skole findes ikke i kommunen. For at kunne beholde dygtige elever i byen, er det vigtigt at kunne tilbyde en eller anden form for videregående uddannelse. I modsat fald må de unge rejse til andre byer for at uddanne sig, hvilket ofte betyder at de bosætter sig dér, og Uummannaq derved drænes for velkvalificeret arbejdskraft. Ny videregående skole kan placeres i C3, C5 eller C6.

Fritidsklub og ungdomsklub er indrettet i det tidligere børnehjem/sanatorium B-2.

Fritidshjem findes ikke, men er et stort ønske. Ny institution kan opføres i C5 eller C3.

Børnehjem med 9 pladser er i B-1451 i område C5. Bygningen er hensigtsmæssig, velplaceret og vil kunne udvides, eller selvstændige bygninger i tilknytning til børnehjemmet kan indrettes i nabobygninger.

Alderdomshjem er i B-180 i område C1. Pladsbehov er anført i afsnit 1.9. De ældre er glade for den centrale beliggenhed ved relativt jævnt terræn hvor gangbesværede kan færdes selvstændigt. Grundet terrænforholdene og nabobygninger er udvidelsesmulighederne vanskelige, dog vil der kunne opføres 1 etage mere på B-180 eller nyt alderdomshjem/plejehjem kan opføres i område C4 i nærheden af sygehuset.

Ældrekollektiv, plejehjem eller aldersboliger findes ikke i byen. Disse vil kunne indrettes i område C4 eller A6 i nærhed af sygehus. Aldersboliger kan indrettes i A1 i nærhed af alderdomshjem.

Sygehus er i det bevaringsværdige B-8. Patienter og pårørende er glade for den centrale beliggenhed, hvorfor en udflytning ikke er ønskelig. Sygehuset er ikke tidssvarende og bl.a. isoleret med træuld, en konstruktion der var medvirkende til den omfattende sygehusbrand i Upernavik. B-8 rummer arkitektoniske kvaliteter og kan moderniseres indvendigt. Der er udvidelsesmuligheder i nordøstlig retning, hvor der kan opføres en bygning af tilsvarende størrelse, hvilket skulle dække behovet i planperioden.

Tandklinik er indrettet i en lejlighed i B-272. Disse lokaler er mindre hensigtsmæssige og rummer dårlige udvidelsesmuligheder. Der må kunne opnås en mere rationel drift ved at indrette tandklinik sammen med sygehus i forbindelse med udvidelse/ombygning. I B-110 er en del af overetagen indrettet til skoletandklinik med et sundhedsplejerrum. Dette giver tandklinikken en god daglig kontakt med børnene.

Kirke er i B-116, en af de få grønlandske stenkirker, og byens arkitektonisk væsentligste bygning ifølge det antal fotos der årligt tages af den. Der er ved højtider, konfirmation og lignende ofte pladsproblemer. Den eksisterende bevaringsværdige kirkebygning vil næppe kunne udvides med et helstøbt og pænt resultat. En ny kirke vil kunne opføres i C4 og C3 eller ved saneringer i C1.

Kirkegård ligger i D6. Den er indviet 1991 og planlagt til 200-300 begravelser, hvilket svarer til 20-25 år. De indtil medio 1993 foretagne begravelser er sket noget usystematisk, og med så stor afstand mellem gravene, at 24% af det indhegnede areal pr oktober 1993 er benyttet til 30 gravsteder. Fortsætter denne disponering af arealet vil kirkegården kun kunne rumme 125 begravelser, og vil være fyldt op omkring år 2000. Kirkegården kan udvides mod nordvest med et tilsvarende areal, og rummer således plads til hele planperioden, forudsat der fremover økonomiseres mere med arealet.

Idrætshal er B-905 med forsamlingslokale og indkvartering. Her findes bademuligheder og cafeteria. Udvidelse med andre funktioner som svømmehal, motionscenter o.l. vil kunne ske ved tilbygninger.

Sportsplads er fodboldbanen der ligger nord for byen i område D6. Mindre reguleret boldplads findes ved legeplads foran hallen B-905. Ny sportsplads kan anlægges ved regulering af det jævne areal ved Skøjtesøen Tasinguaq.

Legepladser er anlagt ved hallen B-905, ved tidligere SB-butik B-19 og ved boligblok B-1172. En ny legeplads er anlagt efterår 1993 ved Juuarsip Aqqutaa. I forbindelse med byggemodning af A8 og C6 skal en kvarterlegeplads anlægges dér.

Forsamlingslokale er dels i det gamle forsamlingshus B-159 og dels i Høllen. Der har vist sig stor interesse for mindre forsamlingslokaler til brug for familiefester som bryllup og konfirmation. Mindre forsamlingslokaler til under 50 personer vil kunne opføres i C4, C5, C3, C6 eller indrettes i tidligere bolig i et af boligområderne.

Hotel med restaurant er opført 1988 i område C4, med en for gæsterne attraktiv central placering med gode udsigtsforhold over havnen. Det er udvidet 1993 mod nordøst med 10 nye dobbeltværelser til ialt 44 sengepladser. Nye hoteller kan opføres i C3 eller C6. Behovet for nye hotelpladser afhænger stærkt af hjemmestyrets beslutninger om flybilletpriser og etablering af stabil flytransport ved etablering af en fastvingebane nord for Nussuaq-halvøen.

Museum er indrettet i det bevaringsværdige B-9. Der er behov for lokaler til udstilling af større effekter. Disse vil kunne indrettes i nogle af de nærliggende bevaringsværdige bygninger, såfremt de findes utidssvarende af den nuværende bruger og rømmes. Som "frilandsmuseum" har museet to tørvemurshuse B-803 og B-807 ved kirken.

Administration er for kommunen i B-710 og for Hjemmestyret i B-185. Begge steder kan mindre udvidelser finde sted ved de nuværende bygninger. KNI's administration er i B-14. Lofthøjden er lille, og mulighederne for en tiltrængt udvidelse eller ombygning er beskedne, både grundet nabobygninger og B-14's betegnelse som bevaringsværdig.

Nye lokaler vil kunne opføres i C4 og C5 eller indrettes i et af KNI's pakhuse i C1 eller B1. KNI's havne- og lagerfunktion har kontor i pakhushuset B-724. Udvidelsesmuligheder er tilstede i B-724 eller i forbindelse med den nærliggende KNI-kantine B-734.

Posthus er indrettet i B-15. Der savnes plads til containeropstilling og kundeparkering.

Bank er indrettet i KNI-kontor B-14 med ringe pladsforhold og uhensigtsmæssige trafikforhold. Nye lokaler kan opføres i C4 eller C5.

Politiet har station i en tidligere bolig B-208. Lokalerne er ikke tidssvarende til formålet og placeringen er decentral med dårlige tilkørselsforhold. En ny politistation kan opføres eller indrettes i C5, C4 eller ved kredsretsbygning B-784 i C1. Detention er opført 1993 ved siden af politibolig B-133.

Udvalgswarebutikker ligger dels i C1-C4 (B-1256, B-19, B-1308 og B-4) og dels langs Akkusinertaaq (B-1365, B-1362 og B-665). Alle butikker og kiosker på nær een ligger centralt i byen inden for en afstand på 250 m målt fra skolens østfløj. For udvalgswarebutikkerne findes denne samlede placering ønskelig.

I A7 ligger 1 dagligvarebutik (B-1293) der betjener den nordlige del af byen. I A3 er en dagligvarebutik under opførelse februar 1994 til betjening af den vestlige del.

Salgsbrædt er B-756 i område B3. Beliggenheden er god for joller om sommeren, men mindre hensigtsmæssig for hundeslæder og kunder om vinteren. Nyt salgsbrædt kan etableres mere centralt for slædespor og kunder nærmere KNI-butik mod vest ved B-20 eller B-19.

Møntvaskeri er dels i B-296 i C1 og dels i kælder til B-272 i A9. Disse vaskerier er meget besøgt. For at opnå små gangafstande til vaskerierne, skal disse ikke udvides, men nye opføres nær ved boligområder. Der kan opføres nyt vaskeri til betjening af den vestlige del af byen i A3 eller C3, og et til betjening af den nordlige del af byen i A6 eller C5.

Tele's bygninger ligger i område C5, medens en del af masteanlæggene står i vandvindingsområderne til sø 1 og sø 2. Der forventes ingen større udvidelser af bygninger eller antenneanlæg. Nogle af antenneanlæggene kan i planperioden forventes overflødiggjort, og skal da nedtages i takt med at de udgår af drift.

Der er telefonforbindelse til alle bygder. Antallet af linjer er under udbygning som anført i afsnit 1.6.

Der er 36 udgående telefonlinjer fra Uummannaq central til resten af Grønland samt 12 udgående telexlinjer og 12 linjer til radiofoni. En del af telexlinjerne kan om få år forventes omlagt til telefonlinjer.

Oktober 1993 blev opsat parabolantennor til satellitforbindelse, hvorefter KNR's udsendelser sendes som samtids-TV i Uummannaq by samt Saattut og Qaarsut. De øvrige 5 bygder kan ikke modtage KNR TV med nyheder, kun udlejningsvideo.

Mediehus "Tusaat Uummannaq" ligger i B-373, hvorfra lokalradio udsendes i FM-stereo. Radioudsendelserne herfra kan også modtages i Qaarsut og Saattut samt med

gode modtagerantennener i Ikerasak.

Elværk og nødelværk ligger i E1. Maskinudskiftning inden for de eksisterende bygningsrammer er under udførelse 1994 og restvarmeudnyttelsen kan derved fortsætte efter ombygningen. Det kan sikkerhedsmæssigt overvejes at flytte nødelværket væk fra hovedelværket, og en placering vil da kunne ske i område E6 eller E9.

Vandværket ved vandsøen må i planperioden forventes at skulle forbedres på en række punkter eller der må opføres et nyt. Placeringen ved søen giver en del kørsel i vandindvindingsområdet i forbindelse med vedligehold, samt nødvendiggør oplagring og tilkørsel med fyringsolie. Ved rensning af filtrene ledes returskyllevandet med urenhederne direkte tilbage i søen. Det er ønskeligt med en fjernelse af urenhederne, enten ved udledning af returskyllevand til forsinkelsesbassin, udledning til kloak ved B-272, eller opførelse af nyt vandværk uden for vandindvindingsområdet, så kun det el-opvarmede pumpehus står ved søen. Den lavvandede sø 1 har en temmelig moseagtig bismag og en grønbrun farve. Vandkvaliteten er væsentlig bedre i den øvre sø 2 og vandmængden dér større, hvorfor der med tiden skal ske en direkte helårsvandforsyning fra sø 2, så sø 1 kun benyttes som reservoir eller evt. helt nedlægges.

Dagrenovation tipper på en åben losseplads i område E8 og afbrændes. Der er kapacitet til slagter fra afbrænding i hele planperioden forudsat jernaffald frasorteres. Af røghensyn skal afbrændingsstedet med tiden flyttes længere mod nord. En placering ca 300 m nordligere vil bedre sikre, at røgen ved sydøstenvind driver nord om drikkevandsområdet.

Forbrændingsanlæg i E5 er ikke i regelmæssig drift grundet store driftsudgifter. Der brændes kun lejlighedsvis sygehusaffald og kasserede arkivalier. Denne aktivitet kan fortsætte. Nyt forbrændingsanlæg kan opføres i område E9.

Jerndump ligger i E5. Bilvrak og tomme olietønder fra by og bygd udgør en stor andel, hvorfor en landsdækkende returneringsordning savnes. Jerndumpen tildækkes jævnlige med stenmaterialer, og arealet skønnes tilstrækkeligt til hele planperioden.

Risikoaffald som blyakkumulatorer, tungmetalholdige batterier og kviksølvperer opsamles ved forbrændingsanlæg B-1159 og afskibes til Danmark for omsmelting eller destruering. Denne depotfunktion kan fortsætte og senere flyttes sammen med ny losseplads til E7.

Natrenovation tipper fra rampe i E5. Ny natrenotip vil kunne placeres mod nord i E7 eller mod vest i E9, evt. med et rensningsanlæg. Nærmere undersøgelser af strøm- og vindforhold må afklare den mest hensigtsmæssige placering.

Heliport ligger i E3, og der er ingen forhindringer i indflyvningszonen ud over lejlighedsvis høje isfjelde. En kraftigt tiltrængt og længe ønsket forbedring af personale-, bagage- og venteværelses-faciliteterne er udført 1994 ved opførelse af den nye heliportbygning B-1515. Yderligere udbygning evt. med hangar kan ske inden for område E3.

Lufthavn. Det er muligt ved overkommelige reguleringsarbejder at placere en 800 - 1000 m landingsbane for fastvingefly på toppen af Uummannaq-øens vestnæs. Denne kan forlænges til en 1200 m bane ved nogle større reguleringsarbejder. Ind- og udflyvningsretningerne bliver nordvest-sydøst, d.v.s. som de hyppigste vindretninger. Ind- og udflyvning i sydøstlig retning bliver tæt på byen, men ikke ind over drikkevandsområderne. Koten bliver ca 80 m, d.v.s. over toppe på isfjelde og lav tåge. Der skal etableres en ca 3 km adgangsvej over det relativt jævne terræn i Spraglebugten til "bygrænsen" ved område A11.

Hvis vandsø 1 nedlægges og nogle telcanlæg flyttes, kan alternativt anlægges en 6-800m landingsbane ved bykortreference 4000/8000. Adgangsvejen bliver ganske kort fra A7, men indflyvningsretningen desværre på tværs af den hyppigste vindretning.

Nærmere placering af fastvingelandingsbane med indflyvningszoner, adgangsvej, landingsbane, terminalbygninger o.l. skal ske i et kommuneplantillæg og derefter i en lokalplan.

Skibshavn ligger med 2 små kajanlæg til skonnerter og en losserampe for fisk i område B1. I løbet af 5 måneders sejltid skal 12 måneders forsyninger samt transitgods til bygder ekspederes. Havnefaciliteterne er dertil for utilstrækkelige, både m.h.t. vanddybde og bagarealer, især efter indførelse af returemballage for drikkevarer og containerisering. Kajanlægget kan udvides til atlantkajdybde nord for pakhus B-724 og yderligere bagarealer etableres ved nedsprængning, hvilket skønnes at kunne dække behovet i hele planperioden inden for område B1. Små kuttere og joller kan i roligt vejr ligge til ved salgsbrædt B-756 i B3 eller ved pontonbro foran sygehus. For joller er etableret isspæringswire i Korrossuaq og Kangerlloqissoq. Kangerlloqissoq (Smørhavnen) kan rumme væsentlig flere joller, især hvis der etableres pontonbroer og systematiske forankringssystemer. Efterhånden som A8 - A11 områderne udbygges kan der etableres havnefaciliteter for joller i bugterne ved område B10.

Bedding for kuttere er ved B-20 i område B1 og for joller ved B-857 i B3. Derudover kan både tages i land af mobilkran ved glasfiberværksted og på skonnertkaj. Disse faciliteter skønnes tilstrækkelige planperioden ud.

Brandstation er B-1393 i område A9. Større udvidelser ventes ikke nødvendige i planperioden. Mindre tilbygning kan ske mod øst.

Ilt og gasflaskedepot ligger ved vandværk inden for spærrezone S1 ved sø 1, med deraf følgende regelmæssig bilkørsel i vandindvindingsområdet. Hvis sø 1 kan nedklassificeres til reservoir og den primære vandforsyning ske fra sø 2, kan depotet forblive. Hvis ikke må det snarest udflyttes til et område til særlig anvendelse som E6, E7 eller E9. Der gælder særlige brandafstande for depotet.

Sprængstofmagasin ligger i E6. I byplan 1982 var det forventet at magasinet blev udflyttet, men intet er hidtil sket eller indplaceret i anlægsplaner. Grundet det store bynære område sikkerhedszonen giver restriktioner for, skal magasinet flyttes længere væk til E7. Alternativt kan oplaget mindskes og sikkerhedszonen derved reduceres.

Lager for engrosvarer har KNI i områderne B1 og C1. Større udvidelse kan kun ske i

B1. Nukissiorfiit har et el-materiel lager i B-394. Grundet nærhed til boligområde A1 ønskes den nuværende bølgeblikpladebeklædning ændret til en yderbeklædning der ligner de omkringliggende boligblokke. Nye lagre kan opføres i område B5, eller senere B10.

Tankanlæg med udleveringssted ligger i område E2. Grundet brandafstande kan udvidelse af tankene kun ske mod syd uden særlige sikringsforanstaltninger. Nye tanke kan opføres i område E9 hvor der er skibsadgangsmulighed.

Entreprenørpladsforhold. Der findes privat mekanikerværksted i A6, der er ved at opføre nye lokaler i område B5 samt 1 mekanikerværksted i erhvervshal i område B5. Kommunalarbejderne har garage og personaleum i tidligere brandstation B-149 / B-396 i C4. Den centrale placering er hensigtsmæssig for nogle af kommunalarbejdernes arbejdsopgaver som trappevedligehold og hundevaccination, medens lager og entreprenørmateriel med tiden skal udflyttes til erhvervsområde.

Glasfiberreparation sker i kommunens bådhal B-1292 i B3. Det omkringliggende terræn er reguleret til opstillingsplads for fartøjer, og bådhallen kan udvides på dette areal.

Fiskefabrik har Royal Greenland i område B1. Det er indrettet i B-18 (kontor), syddel af B-724 (fryselager) og værksted i B-1436 samt lager i forskellige frysecontainere. Der savnes mere tidssvarende personalefaciliteter og lagesplads, hvorved en tiltrængt sanering af de talrige små frysecontainere kan gennemføres. Fiskefabrikken har udvidelsesmulighed langs den sydlige del af B1, hvor en separat adgangsvej til fabrikken kan etableres fra Frederinnguup Aqqutaa, en vej der vil være uafhængig af trafik ved kajfronten. Ny fiskeforædlingsindustri vil kunne placeres i tilknytning til fiskefabrikken eller i område B9.

Tømrerværksted er kommunens B-404 i A6, pr februar 1994 udlejet til privat firma. To tømrerfirmaer er ved at opføre værksted på område B5 (genopførelse af hal fra Maarmorilik).

Malerværksted har et privat malerfirma i en tidligere frysecontainer i område B5.

Rørlæggerværksted har private entreprenører dels i skur B-484 ved Tasersuup Aqqutaa og dels i skur ved Fr. Frederiksenip Aqqutaa. Disse skal med tiden begge udflyttes til erhvervsområder som B5, grundet henholdsvis beliggenhed i vandindvindingsområde og placering nær ved kirkegård.

Elektrikerværksted er dels i B-1365 (privat) og dels i B-4/B-1 (Hjemmestyrets). Tidligere planer om etablering af ny elinstallationsforretning sammen med personalefaciliteter for elværket er udsat men stadig aktuelle.

Erhvervshal B-1420 har kommunen genopført 1992 i B5. Den ene del benyttes til beskæftigelsesaktiviteter ved træbearbejdning og stenslibning samt lager for bygdeelværker. Den anden del er udlejet til autoværksted.

1.5 Status for hidtidig planlægning.

Uummannas første byplan blev udarbejdet 1979-82 og godkendt af hjemmestyret i oktober 1983. Denne byplan er gyldig indtil den afløses af denne kommuneplan.

På grundlag af byplan 1982 er udarbejdet følgende lokalplaner og byplantillæg:

A 4	maj 1983
A 6	juni 1983
A 7 Syd	marts 1984
A 9	december 1984
Centerområde	oktober 1985
A 1 Nord	december 1985, revideret ved tillæg 1 af juni 1990
A 7 Midt	juni 1986
C 5	februar 1990 med byplantillæg 1
B 1 Øst	april 1990
A 7 Nord	april 1990, udvidet ved byplantillæg 3 og lokalplantillæg af april 1991
E 4 Nord	august 1990 med byplantillæg 2
A 3 c	februar 1992
E 1	maj 1993 med byplantillæg 4
C 4	maj 1993
Byplantillæg 5	april 1994
A8 og A3-vest	april 1994.

For lokalplanerne A1, A4, A9 og E4 er grænserne for rammeområderne i denne kommuneplan ikke sammenfaldende med lokalplanernes. Området for lokalplan E4 Nord er i kommuneplanen betegnet B4 og B5.

For lokalplanerne A7-syd, A7-midt, C5, A7-nord og A3c er grænserne for rammeområderne mod Vandsø 1 i denne kommuneplan ikke sammenfaldende med lokalplanernes grundet ændret spærrezone.

Der er ikke udarbejdet lokalplaner for bygderne.

1.6. Redegørelse for landsplanlægning og hjemmestyrets sektorplanlægning.

Efter påbud fra hjemmestyret udarbejdede og fremsendte Uummannaq Kommune et landsplanoplæg i april 1982. Der er ikke efterfølgende fremkommet nogen samlet landsplan for Grønland fra Hjemmestyret.

Enkelte sektorer har udarbejdet landsdækkende del-planer, som beskrives senere i dette afsnit.

I Hjemmestyrets landsplanredegørelse 1990 betegnes 4 byer som udviklingscentre (bl.a. Ilulissat) medens øvrige byer forventes at stagnere. Der er i planperioden ikke planlagt etablering af større virksomheder som miner, turistcentre eller lignende i kommunen.

Forskellige mineraliseringer er lokaliseret og for flere er undersøgelser igang. Der er pr oktober 1993 ikke givet udnyttelseskoncession til nogen udvinding.

Der er givet forundersøgelsestilladelse for det meste af kommunen til Platinova Resources Ltd, dog skete i 1993 intet feltarbejde.

Der er givet efterforskningsstilladelse for to områder mellem Saattut og Svartenhuk til RTZ Mining and Exploration Ltd og Platinova + Falconbridge Ltd. Feltarbejdet i 1992 konsentrerede sig om bly- og zinkmineraliseringer ved Karratfjord området.

Falconbridge Ltd har i juni 1993 fået efterforskningsstilladelse for et område mellem Niaqornat og Qaarsut, ved Qeqertalik syd for Illorsuit samt på Itsako-halvøen ved Svartenhuk.

Ifølge Hjemmestyrets (NINN) sektorplan for bygdernes udvikling af 27.04.1989, er der følgende investeringsbehov i bygdene frem til år 2000:

Hjemmestyrets investeringsbehov i bygder 1989-2000. Alle tal mill. kr.

Sted:	Niaq.	Qaar.	Iker.	Saat.	Ukku.	Illor.	Nuug.
Produktions anlæg	3,5	2,5	0	3,5	3,0	3,5	4,5
Elværk og vejlys	0,5	1,5	1,5	1,5	1,0	1,0	2,0
Vandforsyning	2,0	2,0	1,0	2,0	7,0	2,0	2,0
KNI detail + kaj	2,5	2,5	2,0	0,5	0	1,8	2,3
Pakhuse, engros	2,0	3,5	2,0	0	1,0	2,5	2,0
KNI tankanlæg	2,0	0,5	1,0	0	2,0	0	2,0
Skole	2,0	2,5	2,0	1,0	2,0	1,0	2,5
Boliger	3,0	3,4	2,6	3,8	3,0	2,6	1,8
Telefon	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Veje	0	1,0	1,0	1,0	0,5	1,5	1,0
Ialt:	18,0	19,9	13,6	13,8	20,0	16,4	20,6

Investeringsbehov ialt 1989 - 1999: 122,3 mill.kr for kommunens 7 bygder.

En ajourføring af denne oversigt er anført på næste side, og sammenhængen med den aktuelle finanslov fremgår af afsnit 1.7.

En revision af bygdeplanens investeringsbehov for bygdene frem til år 2000 hvor investeringsbehov for at bringe bygdene på et tidssvarende niveau medtages, ser således ud; Alle beløb i mil. kr. (1991-priser):

Nødvendige investeringer i byggerne og byen til år 2000, mil. kr.

Facilitet:	Nia.	Qaar.	Ike.	Saat.	Ukk.	Illo.	Nug.	Byen
Produktion anlæg	3	4	2	3	0	0	0	10
Elværk	1	3*	1	2	1	2	1	15
Vandforsyning	6	0	1	0	2	6	6*	12
KNI detail	3	2	1	1	1	2	2	0
Pakhuse	3	2	2	2	2	2	2	3
Tank anlæg	1	1	1	1	2	1	1	1
Skole	2	5	3	0	3	2	2	8
Kultur + idræt	3	4	3	3	2	2	3	15
Sundhedsvæsen	0	2	2	2	1	0	2	20
Institutioner	1	2	1	2	2	2	1	12
Servicehus	2	0	0	2*	0	2	2	2
2,6 pers/bolig	3*	7*	6*	5*	7*	3*	3*	38
TV + Telefon	1	0	1	0	1	1	1	1
Kaj og læmole	1	4	2	6	3	4	2	40
Veje+byggemod.	4	1	1	2	2	1	1	14
Helistop	0	0	1	0	2	0	0	160
Dag + Natreno.	3	2	3	4	3	2	2	5
Ialt:	37	41	31	35	34	32	31	355
Investering pr. indbygger	0,43	0,17	0,13	0,15	0,18	0,27	0,33	0,25

* = under udførelse pr februar 1994. Oplysninger om produktionsanlæg er fra Royal Greenland Uummannaq, oplysninger for KNI-detail, engros og tankanlæg er fra KNI Uummannaq.

Til sammenligning er Uummannaq by angivet. Her rummer kultur nyt fritidshjem og svømmebassin, sundhedsvæsen er sygehusudvidelse med tandklinik, kajanlæg er atlantkaj og helistop er landingsbane for fastvingefly.

Samlet investeringsbehov i Uummannaq kommune til år 2000 er 596 mil kr svarende til 75 mil kr pr år.

Turisme.

Der er fra Erhvervsdirektoratet udarbejdet et debatoplæg til en "Turismeplan for Grøn-

land" af oktober 1991. Et af hovedpunkterne heri er den fremtidige anvendelse af Søndre Strømfjord, og her er der ikke enighed med Trafikbetænkningen. Debatoplægget rummer en mulig udbygning af turismen omkring Ilulissat, bl.a. med teltleje på Nussuaq for vandreturister. Uummannaq-området forventes besøgt ved korte ture fra Ilulissat. Antallet af besøgende vil afhænge stærkt af billetprisen Ilulissat-Uummannaq og pålideligheden af transportforbindelsen over eller rundt om Nussuaq-halvøen. Den pr 1.2.1994 skete 16% prisstigning på helikopterruterne, virker absolut ikke til fremme for udvikling af turisme uden for Ilulissat.

Trafik.

Der er fra Erhvervsdirektoratet udarbejdet en betænkning om "Grønlands fremtidige trafikstruktur" af 1991 omhandlende fragtbesejling, passagerbesejling og belyvning. Uummannaq er ikke foreslået som terminalby for fragt, forsyningen af Uummannaq og Upernavik forventes at ske fra Aasiaat. I 1993 skete vareforsyningen dog via transit i Sisimiut og Nuuk.

I oktober 1993 har Hjemmestyret udsendt rapport om ny struktur i flytrafiksystemet. Heri foreslås en 800 m landingsbane for fastvingefly anlagt ved Qaarsuaqsuk ved Qaarsut, og hele distriktet betjent derfra ved en faststationeret Bell 212 helikopter.

NUISINA udarbejdede i 1986 en betænkning om "Bygdeveje". Den heri foreslåede tilskudsordning til anlæg af bygdeveje er hidtil ikke blevet realiseret.

Byggevesenets nedsatte havneanlægsplanarbejdsgruppe (HAPA) har udarbejdet et forslag til udbygningsplan for havnen 1990-99. Dette rummer udvidelse med ny skonnert- og fiskerikaj nord for pakhuis B-724, og vil kunne udføres inden for de i kommuneplanen udlagte rammer. Udbygningsplanerne er indarbejdet i lokalplan B1-øst. I hjemmestyrets investeringsplan af 10.11.1989 var indplaceret en liggekaj til 4 mil kr i 1992-93, men pr februar 1994 er intet havnebyggeri igangsat. I finanslov 1994 er indplaceret en fiskeri- og atlantkaj i 1995-97.

Handel.

Vareforsyning af by- og bygder sker via KNI-service. I byen samt i Saattut og Qaarsut findes enkelte større private butikker med egen import af varer. Forsyningen af KNI-varer skete tidligere fra Ålborg, efter omstruktureringen af KNI fra hovedsæde i Maaniitsoq. Det er et stærkt ønske at vareforsyning til bygder og yderdistrikter sker fra et hovedsæde i et yderdistrikt for at få en realistisk problemforståelse.

Omstruktureringen af KNI har i perioden til februar 1994 ikke resulteret i sænkede priser, men kun i mindre vareudvalg, især inden for trælast og vvs. Omlastningen af atlantgods i transit frem for direkte forsyning fra Ålborg, har bevirket et par ugers længere leveringstid, større brækage og mere usystematisk ankomst af forsendelser eller direkte bortkomst.

Kommunikation.

Tele Attaveqaatit opsatte i efteråret 1993 en parabolantenne på fjeldtoppen umiddelbart nord for område C3 i kote 71,6m til satellitforbindelse for modtagning af samtids-TV. TV-signalet herfra udsendes i byen og til bygderne Qaarsut og Saattut. Mulighederne for udsendelse af TV-signal til de øvrige bygder undersøges af Tele.

For bygderne har Tele pr februar 1994 følgende planlagte udbygninger af telefonfor-
syningen:

	1993 stade:	Planlagt udbygning til, minimumskrav:
Niaqornat	1 telefon	30 linjer 1994
Qaarsut	30 linjer	60 linjer 1995
Ikerasak	8 linjer	minimum 30 linjer påkrævet
Saattut	40 linjer	tilstrækkelig
Ukkusissat	2 telefoner	30 linjer 1995
Illorsuit	2 telefoner	30 linjer 1994
Nuugaatsiaq	1 telefon	30 linjer 1994.

Energi- og vandproduktion.

Ifølge "Energiplan for Grønland" 1987 vil elektricitet i Uummannaq fortsat skulle produceres ved olie. Der findes ingen realisable alternativer med vandkraft eller fyring med kul fra Nussuaq. Restvarmeforsyningen forventes udbygget til de nærmestliggende store forbrugere. Energiplanen er under revision af Energiledelsen.

Ud fra Energiplanen er udarbejdet "10-års udbygningsplan for de Grønlandske kraft-varmeverker" af januar 1990. I GTO's anlægsplan fra 1985 var indplaceret en motorudskiftning på elværket 1987-88 på 16 mil kr. I 5-års budget fra 1987 var indplaceret en maskinudskiftning i elværket 1990-91 for 12 mil kr. En udskiftning af elværkets maskiner, denne gang i 1993-94 og for 32,7 mil kr er endelig under udførelse. En materielgarage til 2 mil kr har været indplaceret i hjemmestyrets anlægsplan 1987-89, men er ikke blevet opført.

I 1985 er udarbejdet "10-års udbygningsplan for de Grønlandske vandværker". Denne er under revision af Energiledelsen. Efter problemer med bakterievækst i vandledningsvandet, er en ombygning af vandværk og udbygning af vandforsyning fra sø 2 indplaceret i finanslov 1993, udsat til 1994-95. Pr februar 1994 foregår der stadig vurderinger og foreligger intet projekt.

Byggemodning, veje, vand- og kloakledninger.

Der er af GTO udarbejdet "sektorplan for entreprenørpladserne" af juni 1987 og "sektorplan for indkvarteringerne" af december 1987. Med afviklingen af byggetjenesterne pr 31.12. 1993, må disse planer betragtes som uaktuelle.

Grønlands Byggevesen, Sanaartortitsiviit, har i december 1993 udsendt "Sektorplan 1994 offentlig byggemodning" med 10-årig investeringsplan. Planen er inden for de rammer der er afsat i finanslov 1994, og rummer ingen reinvesteringer i vand- eller kloakledninger eller nyanlæg af kloakledninger. For Uummannaq rummer investeringsplanen 9,3 mil kr til 400m vejforlængelse af Qernertunguamut i område A8 1994-98, 1,8 mil kr til hovedvandleddning i område A8 1996 samt 6 mil kr til færdiggørelse og asfaltering af Piitarkassap Aqputaa i område B3 1998-2001.

Boliger.

På efterårssamlingen 1993 besluttede Landstinget at stifte et landsdækkende boligselskab (INI A/S) til varetagelse af BSU-boliger, hjemmestyrets udlejningsboliger, nybyggeri af boliger og evt kommunale boliger. Pr juni 1994 er det uafklaret i hvilket omfang boligselskabet fremover skal stå for kommunens udlejningsboliger og byggemodning.

Landstingforordning nr 12 af 28. 10. 1993 om etablering af boligselskabet indeholder bestemmelser for personale ved BSU-administration i Hjemmestyret og Byggeværket, og forekommer at være en genoplivning af GTO som boligselskab.

Produktionsanlæg.

Ud fra KTU: "Bygdemoderniseringsprogram 1986-89" af juli 1987 blev der bygget produktionsanlæg i Ikerasak, Ukkusissat, Illorsuit og Nuugaatsiaq. Salteriet i Saattut blev bygget i KGH-regi i 1984, og der er overvejelser om indretning af lagerfryser i bygningen. Der har siden 1991 foregået forhandlinger om Royal Greenlands overtagelse af andelsforeningens produktionsanlæg i Niaqornat.

Etablering af Royal Greenlands regionalkontor for yderdistrikter i Uummannaq hilses velkommen og støttes fra kommunens side. Royal Greenland har iflg. finanslov 1994 planer om etablering af produktionsanlæg i Qaarsut 1995 og udbygninger af anlæggene i Saattut og Ukkusissat.

Ifølge hjemmestyrets elprisfastsættelse skal fiskeproduktionsanlæg have strøm leveret til nedsat takst. I 1992-93 var denne industritakst 1,55 kr/kWh, dvs. 69 øre under forbrugerprisen. Dette medførte et indtægtstab for kommunens bygdeelværker på 300.000 kr/år, et indtægtstab der hidtil er blevet dækket af kommunens skatteborgere med kun 50% tilskud fra hjemmestyret. Fra 1994 nedsattes industritaksten for el til 40 øre/kWh (ca 1/2 af udgifterne til brændstofolie ved elproduktionen), hvorved driftunderskudet på kommunens bygdeelværker forøgedes til ialt 800.000 grundet industritaksten. Kommunen har krævet forhandling om kompensationsbeløb i lighed med det Nukissiorfiit's elværk i byen modtager for elleverence til fiskefabrikken, da det ikke kan være rimeligt at kommunens borgere alene skal dække et årligt tilskud på 400.000 til Royal Greenland, svarende til 1/2 skatteprocentpoint.

Der må fremover ske en øget forarbejdningsgrad af fiskeprodukterne på fiskefabrikken. Dels vil kvaliteten af færdigprodukterne kunne højnes når produktionen kan ske i een proces uden mellemliggende nedfrysninger af halvfabrikata, og dels vil det øge værditilvæksten i det grønlandske samfund, med deraf følgende øget beskæftigelse og beskatningsgrundlag.

Sundhedsvæsen.

Ifølge "Betænkning vedrørende det Grønlandske Sundhedsvæsens fremtid" af november 1986, skulle der investeres 26 mil kr i udbygning af Uummannaq sygehus 1989-91.

Efter Hjemmestyrets overtagelse af Sundhedsvæsenet stod på finanslov 1992 15 mil kr til sygehus 1992-93. I 1992 blev projektforslag fremlagt og lokalplan udarbejdet. På finanslov 1993 var indplaceret 22 mil i 1993-95 til ombygning og udvidelse af sygehus samt en overflytning af tandklinikken fra B-272. Igangsætning af sygehusbyggeriet er endnu en gang blevet udskudt, nu til 1994 og tandklinikudflytning til 1997.

Sundhedsministeriet udarbejdede i 1991 en Landssundhedsplan. Ved overtagelsen af Sundhedsvæsenet blev planen taget til efterretning, og en ny ydelsesforordning er under udarbejdelse.

På finanslov 1994 er indplaceret nye konsultationer i Nuugaatsiaq 1996, i Qaarsut og Ikerasak 1997 samt en ombygning af konsultationen i Saattut 1997.

Bevaringsinteresser.

De landsplanmæssige bevaringsinteresser for Uummannaq by er anført af Hjemmestyret

i notatet "Uummannaq, bevaringsværdige bygninger og bydele" 1990. Disse er indarbejdet i planen for byzonen. For bygder og ubeboede steder er enkelte fortidsminder registreret pr 1980, angivet som en tyk ring med et nr anført på kortbilagene med bygdernes bygdezoner i målestok 1:100.000. Den landsplanmæssige registrering af fortidsminder er dog langt fra tilendebragt, hvorfor der kan forekomme ukendte og uregistrerede fortidsminder.

1.7 Redegørelse for økonomisk planlægning.

Denne redegørelse bygger på vedtagne budgetter 1993-94, både for Hjemmestyret og Kommunen, med overslagsårene 1995-97.

Kommunens budget.

Nogle hovedtal fra kommunens regnskab 1990-91, budget 1992+93 og budgetoverslag 1994-96 udtrykker en stagnerende tendens for driften, og en kraftig afmatning af anlægsaktiviteten.

Kommunens finansoversigt, UDGIFTER beløb i mill kr. 1990-91 er regnskabstal. Budget 1993 er revideret med tillægsbevillinger, budget 1994-97 af 5.11. 1993.

År:	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Administration	22,3	19,6	18,3	18,9	19,0	19,3	19,2	19,0
Tekniske område	5,4	5,1	4,6	5,6	5,4	5,6	5,7	5,8
Boligudlejning	0,2	-0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Sociale inst. + udbetaling	19,4	35,1	36,6	35,4	19,3	18,9	18,8	19,3
Kultur, undervi. + fritid.	24,4	24,0	23,0	22,9	23,7	23,7	23,7	23,7
El- og vandforsyning	6,5	4,3	4,2	5,2	5,4	5,5	5,6	5,7
SUM driftsudgifter	78,1	87,9	86,8	88,2	73,0	73,3	73,3	73,7
Anlægsudgifter	10,4	6,8	3,2	4,4	2,0	2,1	2,7	1,2
IALT udgifter	88,5	94,7	90,0	92,6	75,0	79,0	75,5	76,0

1990 stopper brydning i Maarmorilik i juli hvorefter oprydning foregår, indtil sommer 1991 med ca 5 ansatte. 1991 overførtes alderspensionsudbetaling til kommunen, en udgift på ca 14 mil kr som bloktilskuddet delvis blev forhøjet med, og som føres tilbage til Hjemmestyret 1994.

Det ses at undervisningsområdet klart er den største udgiftspost med socialområdet på 2. pladsen. Det 3. største udgiftsområde administrationen, og disse 3 største udgiftsområder ændres ikke stort de kommende år og udgør tilsammen 83% af kommunens samlede udgifter incl. anlægsarbejder.

Fordelingen af driftudgifter på hovedkontoniveau er vist for 1991 i tabellen nederst på næste side.

Efter lukningen af minevirksomheden i Maarmorilik er den kommunale indkomstskat faldet drastisk, og provenuet af en forøget skatteudskrivnings-% er blevet betydeligt mindre (fra knap 2 mil kr til godt 1 mil kr pr 1% udskrivningspoint).

Kommunens finansoversigt, INDTÆGTER beløb i mill kr. Budget 1993 og 1994-97 af 9. 11. 1993.

År:	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Kommune skat, udskriv.-%	25%	25%	26%	26%	26%	26%	26%	26%
Indkomskat	-47,7	-27,4	-25,6	-26,3	-26,3	-26,3	-26,3	-27,3
Bloktilskud	-39,8	-58,5	-59,2	-66,2	-47,5	-47,4	-47,4	-47,4
Andre indtægter	-2,7	-2,6	-2,0	-1,5	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
udgifter - indtægter	-1,7	6,2	3,3	-1,4	-0,3	0,1	0,6	-0,5
kassebeholdning ultimo	11,7	6,8	-0,1	0,5	2,5	3,4	3,6	5,1

Kassebeholdningen er anført efter finansforskydninger som afdrag på kommunale lån. Mindstekravet til kassebeholdning på 5% af udgifterne udgør ca 3,7 mil kr, hvorfor der skal indhentes godkendelse af den for lille kassebeholdning 1992-95.

Kommunens regnskab er et udgiftsregnskab, hvorfor "+" angiver en udgift, medens "-" angiver en indtægt.

Da kassebeholdningen de kommende år ligger under minimumskravet, er det økonomiske spillerum yderst begrænset fremover. Af anlægsbudget 1993 er 3,3 mil kr bunden til opgaver med 50-85 % hjemmestyrtilskud, hvorfor besparelser her vil få flere gange så store konsekvenser for omsætningen i byen. Vejanlæg i by og bygder udgør godt 1 mil kr og er en følgeudgift til byggemodning for boligbyggeriet.

Tages nogle hovedposter fra kommunens regnskab 1991 ud og fordeles på udgifttyper fås følgende fordeling opdelt på underkonto:

Fordeling af nogle hovedposter for kommunens regnskab 1991.

	udgift mil. kr	løn og honorar	Transport + repara.	Brændsel, el, forsik.	Indtægter	Andre udgifter
Folkevalgte, honorar, diæter, transport politikere	3,5	48 %	23 %	1 %	0	28 %
Administration, kommunekontorer i by + bygd	16,0	73 %	4 %	12 %	-3 %	14 %
Veje, snerydning, renovation, brandvæs. vaskeri	8,5	51 %	34 %	13 %	-8 %	10 %
Børnehave, vuggestue, alderdomshjem, fritidsklub	10,5	79 %	5 %	13 %	-20 %	23 %
Skole, bibliotek, elevhjem, museum	20,3	81 %	2 %	13 %	-1 %	5 %
SUM mil kr:	58,9	42,6	5,4	6,9	-3,5	7,4

I rep. + vedligehold er medtaget fremmede tjenesteydelser som renovation, og for det tekniske område rummer posten betaling til renovationsentreprenører.

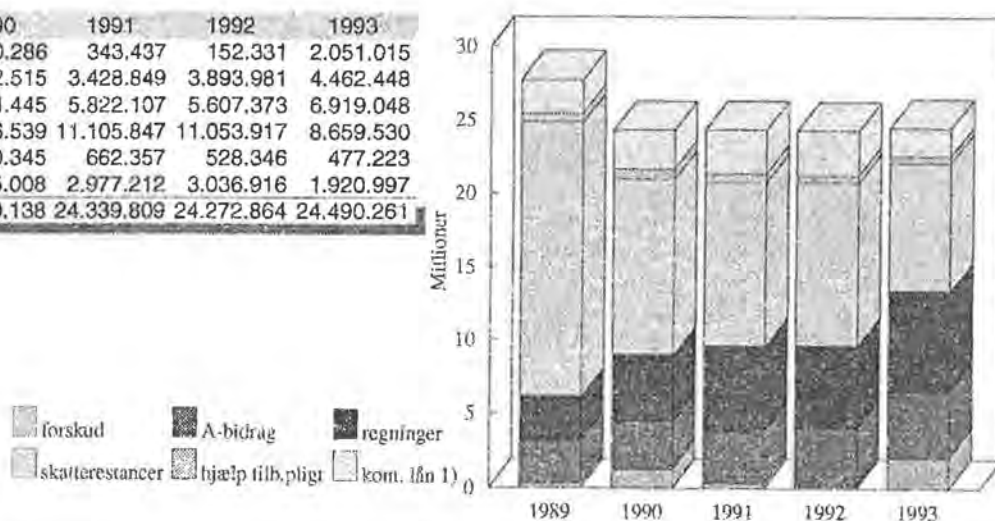
Da omtrent halvdelen af reparationsudgifter er løn til håndværkere, er der for disse driftsområder ialt tale om en lønandel på 45 mil kr ud af en udgift på 59 mil kr. Blot

en 5 % forhøjelse af lønudgifterne f.eks. som følge af overenskomstforhandlinger, vil betyde en driftsudgiftsforøgelse på 2,3 mil, hvoraf kun ca 0,5 mil kr vil vende tilbage som øget skatteindtægt for kommunen. Tilsvarende vil en 10 % reduktion af lønudgifterne kunne fordoble anlægsbudgettet.

Som det fremgår af figuren herunder toppede den kommunale restancemasse i 1989 med 27,7 mil kr. Efter en reduktion af overvejende skatterestancer (herunder afskrivninger på 3,6 mil kr), har restancerne de sidste par år ligget konstant på knap 25 mil kr. Der satses kraftigt på en reduktion i restancemassen i de kommende år, idet kommunen ikke længere kan leve med så store udestående fordringer.

Kommunale restancer pr 31. december:

	1989	1990	1991	1992	1993
forskud	300.574	1.270.286	343.437	152.331	2.051.015
A-bidrag	2.834.000	3.172.515	3.428.849	3.893.981	4.462.448
regninger	3.014.955	4.574.445	5.822.107	5.607.373	6.919.048
skatterestancer	18.678.519	11.916.539	11.105.847	11.053.917	8.659.530
hjælp til b. pligt	674.916	730.345	662.357	528.346	477.223
kom. lån 1)	2.239.915	2.655.008	2.977.212	3.036.916	1.920.997
ialt	27.742.879	24.319.138	24.339.809	24.272.864	24.490.261

1) 1989-92 samlede udlån, fra 1993 alene restancer.

Afskrivninger: 1991 2,1 mil kr, 1993 1,0 mil kr og 1994 0,5 mil kr.

Hjemmestyrets budget.

Hjemmestyrets anlægsinvesteringer varierer en del fra år til år, afhængig af store investeringer som elværk og kajanlæg. Set samlet over perioden 1994-97 skal der ifølge finanslov 1994 investeres ialt 154 mil kr i Uummannaq distrikt svarende til 14.800 kr/indbygger/år.

De store investeringer som elværksudvidelse, sygehus og kajanlæg har hidtil været udsat flere år som tidligere anført, hvorfor det faktiske investeringniveau ligger endnu lavere.

Siden godkendelse af finanslov 1993 i oktober 1992 er pr oktober 1993 følgende indplacerede arbejder fra investeringsplan af 2.11.92 /revision af 31.5. 93 udsat til 1994 eller ikke igangsat:

Udbygning af sygehus	6,0 mil kr
Byggemodning A3	1,3 mil kr
Modernisering af vandværk	9,1 mil kr
Renovering keddelcentral	0,9 mil kr
IALT	17,3 mil kr,

svarende til 34% reduktion af hjemmestyrets anlægsarbejde 1993!

Så store reduktioner med så kort varsel skaber ikke troværdighed for 4-årige anlægsplaner. Hvis kommunerne fremover skal kunne budgettere seriøst bl.a. med forventet skattegrundlag, må man kunne stole på, at hjemmestyret følger sin egen anlægsplan.

Hjemmestyrets investeringsplan, beløb i mill kr BUDGET 1994 af 4.11.1993.

Byggeri, %-del hjemmestyrefinanceret	1993	1994	1995	1996	1997
4-2 stk 60m ² boliger/år i byen, 80%	1,3	2,2	1,9	1,0	0
4 stk 40m ² boliger/år i bygder, 80%	1,1	0,3	0	0	0
Heliportbygning byen, 100%	3,1				
Udvid.alderdomshjem + aldersintegrer. 50%	0,6	2,6	2,0	2,5	1,0
SHV konsultation, Qaar, Ike, Sat, Nuug.100%				1,1	2,7
Sygehus by, udvid.+ombyg.+tandklinik 100%	2,6	8,7	10,7	2,8	1,7
Skoleudvidelse, Qaarsut, 100% (udsat 94)	1,5	0,9			
Kajanlæg byen, 100%	0,1	1,4	5,9	31,6	5,5
Vej og vand byggemod. vest A3+A8, 100%	0,2	2,3	2,0	1,8	2,0
Vand Niaqornat (vintervandtank), 85%			2,1	3,0	0,4
Vand Illorsuit (afsaltning/tank?), 85%		1,8	0,3		
KNL lager, Nia, Qaar, Ike, Saat, 100%		1,7	6,9	2,9	0,1
RGT prod.anlæg Nia, Qaar, Saat, Ukk, 100%		7,6	5,2	0,8	
Færdiggør.servicehus Qaar.+vand Nuug, 85%	5,5				
Servicehus Niaqornat, 85%				1,2	0,5
Servicehus Saattut, 85%	1,6	0,4			
Servicehus Illorsuit, 85%			1,2	0,5	
Servicehus Nuugaatsiaq, 85%		1,2	0,5		
Elværksudvidelse Niaqornat, 100%			1,3	0,2	
Elværksudvidelse Qaarsut, 100%	2,0				
Effektforøgelse elværk Uummannaq, 100%	24,5	10,2			
Renovering vandværk Uummannaq, 100%		6,0	3,1		
SUM af anlægsinvesteringer	44,1	47,3	43,1	49,4	13,9
Nødvendigt kommunal medfinansieringsbeløb	1,8	2,3	2,0	2,2	0,6

Den gennemsnitlige investering 1993-97 i bygderne er fra finanslov-93's 5,8 mil.kr/år steget til finanslov-94's 10,4 mil.kr/år. Derved nærmer investeringerne sig Hjem-

mestyrets egen bygdeinvesteringsplan (se afsnit 1.6), der har et investeringsbehov i bygderne på 12,2 mil kr/år.

Hvis de nødvendige infrastrukturelle udbygninger i bygderne der er anført i afsnit 4,11 skal realiseres, skal investeringerne hæves til 66 mil kr årligt for hele kommunen.

1.8 Målsætning for befolknings- og erhvervsudvikling.

Der kan opstilles talrige fremskrivninger for befolkningsudviklingen. Her er anført 2, dels Grønlands Statistiske Kontors og dels Kommunalbestyrelsens målsætning.

Skønnet befolkningsudvikling år 1990-2010 HELE Uummannaq kommune.

Aldersgruppe:	Optalt KÅS 1990	Grønlands Statistiske kontor prognose, Aldersfordeling ud fra landsgennemsnit.				
		1990	1995	2000	2005	2010
Vuggestue, 0-2 årige	179	163	154	138	127	126
Børnehave, 3-6 årige	204	190	214	192	173	162
Skolebørn, 7-17 årige	437	420	452	498	499	453
Unge, 18-24 årige	324	372	244	250	280	309
Erhvervsak. 25-59 årige	1279	1307	1454	1483	1475	1491
Ældre, 60-74 årige	152	140	173	207	250	281
Gamle, Over 75 år	36	31	34	36	48	59
Ialt, GSK- prognose:	2611	2623	2725	2804	2852	2881
Kom.best.skøn m. mine		2623		3000		3500

Den hidtidige befolkningsudvikling er beskrevet i afsnit 1.1.

Kommunalbestyrelsens skøn over det fremtidige befolkningstal er såfremt der etableres nye arbejdspladser, åbnes en større minevirksomhed, bygges fastvinge lufthavn og etableres en fortsættende uddannelsesinstitution i kommunen.

Hvis de enkelte kommuner skal have et eksistensgrundlag og på langt sigt kunne beholde en veluddannet arbejdskraft, er det imidlertid vigtigt at der etableres central-administrative funktioner og højere uddannelsessteder uden for Nuuk. Følgende institutioner kunne med fordel placeres i Uummannaq:

Fastvingebane for trafikbetjening af området nord for Nussuaq-halvøen grundet det stabile klima inde i Uummannaq-fjorden.

Bygdeteknikker uddannelsessted. Med 7 bygder og under ½ års sejlperiode kendes næsten alle de typiske bygdeproblemer her, og praktikophold vil nemt kunne arrangeres.

Hovedkontor for KNI-bygdeforsyningsselskab. Erfaringer med vareudbud og kvalitet vil nemt kunne indhentes og forbedringer implementeres, når ledelsen sidder tæt ved kunderne.

Turismeskole. Med 2 turistsæsoner under stabile klimatiske forhold, (forår med hundeslædekørsel og sommer med sejls/vandring) vil en alsidig uddannelse som naturguider, tjenere, receptionister o.l. have gode muligheder.

Efterskole som idrætsskole med svømmehal. Med en meget stor del af indtjeningen fra fiskeri på havet, vil svømmeundervisning og førstehjælpskurser kunne mindske antallet af druknede eller alvorligt tilskadekomne.

Kunsthåndværkproduktion af grønlandske skindprodukter. Derved vil traditionel skindbehandlingsteknik som de ældre i bygderne besidder kunne bevares for kommende generationer. Uummannaq blev landskendt i forbindelse med Danmarks Radios TV-julekalender "Nissebanden på Grønland", og produkter i tilknytning til "Julemandens hus" i Spraglebugten vil kunne sælges til turister og som gaveartikler.

1.9 Målsætning for kultur, undervisning og sociale institutioner.

Nuværende sociale dækningsgrader.

Særlig på børneinstitutionsområdet, og især m.h.t. vuggestuepladser har Uummannaq en lavere dækning end gennemsnittet for hele Grønland.

Dækningsgrad for institutioner i hele Uummannaq kommune 1993, sammenlignet med landsgennemsnit 1990.

Institution, Aldersgruppe:	Antal pladser 1990/93	Person. i alders-grup. 1993	Dækningsgrad hele kommunen 1990	Dækningsgrad hele kommunen 1993	Dækningsgrad hele Grønland 1990
Vuggestue 0 - 2 år	30 / 30	179	18 %	17 %	28 %
Dagpleje 0 - 2 år	19 / 38	179	11 %	21 %	21 %
Børnehave 3 - 6 år	60 / 60	222	27 %	27 %	40 %
Fritidshjem 7 - 13 år	95 / 95*	319	30 %	30 %	5 %
Børnehjem 0 - 18 år	9 / 9#	893	(0,9 %)	(1,0 %)	1,0 %
Alderdomshjem over 65 år	21 / 21□	125	19 %	17 %	18 %
Ældrebolig m.v. over 65 år	3 / 0	125	3 %	0 %	10 %

* 95 pladser på fritidsklubben "Ingerut" for 6-13 årige.

heraf er ca 4 børn fra Uummannaq Kommune. Derudover findes 3-5 akutte pladser eller 2-3 dagbørn eller 1 observationsplads for lejlighedsvis benyttelse.

□ Af de 21 pladser benyttes ca 5 pr 1993 af handicappede under 65 år.

Kilde til landsgennemsnitstal: GSK: "Grønland 1992/93".

Faldende dækningsgrad med uændret antal pladser skyldes flere personer i aldersgruppen.

Mangelen findes især i bygderne, da byen er nogenlunde på niveau med landsgennemsnittet undtagen for ældreboliger.

Dækningsgrader for institutioner i byen alene 1993, sammenlignet med gennemsnit af Grønlandske byer 1990.

Institution,	Aldersgruppe:	Antal pladser	Personer i aldersgruppen	Dækningsgrad kun Uummannap by	Dækningsgrad alle Grønlands byer
Vuggestue	0 - 2 år	30	91	33 %	36 %
Dagpleje	0 - 2 år	20	91	22 %	26 %
Børnehave	3 - 6 år	60	112	54 %	52 %
Fritidshjem	7 - 13 år	95	160	59 %	6 %
Alderdomshjem	over 65 år	21	56	38 %	23 %

Kilde til landsgennemsnitstal: GSK: "Grønland 1992/93".

Fremtidigt institutionsbehov i Uummannap by.

Alt afhængig af hvordan befolkningsantallet udvikler sig, bliver der forskellige behov for institutionspladser. For at vise institutionsbehovets følsomhed (eller mangel herpå) over for ændringer i befolkningstallet, angives de fremtidige behov som intervallet mellem de to befolkningsfremskrivninger. Der er benyttet samme aldersfordeling som i GSK's fremskrivninger, idet større ændringer i befolkningsantallet må antages at ske ved flytninger mellem andre byer og ikke ved særlig store fødselsårsgange eller speciel lille dødelighed. Da der ikke foreligger nogle landsplanmæssige retningslinjer for de fremtidige bosætninger, og ikke nogle kommunalpolitiske målsætninger om fordeling af fremtidige indbyggere mellem by og bygd, antages byens befolkningsandel at forblive uændret 54%.

Behov for nye institutionspladser,

Beregnet ud fra henholdsvis GSK-befolkningsprognose og kommunalbestyrelsens befolkningsmålsætning frem til år 2010. **54% indbyggere i byen.**

	Ønsket Dækningsgrad	Behov for antal nye pladser i byen:		
		år 1992	år 2000	år 2010
Vuggest. + dagpleje	80%	29	12 - 17	15 - 19
Børnehave	70%	18	13 - 18	1 - 14
Fritidshjem/klub	71-59%	80	80	80
Alderdomshjem	15%	-5	16 - 18	30 - 41

Behov for nye pladser er opgjort i forhold til 1992 samlet, behovet år 2010 er således samlet behov og skal ikke lægges til behovet år 2000.

For alderdomshjemmet regnes hele kommunens antal personer over 65 år som mulige beboere, da dette er en døgninstitution betjenende hele kommunen modsat børneinstitutionerne, der kun er åbent i arbejdstid, og hvor behovet derfor kun angiver byens.

Institutionsbehov ud fra ventelister, kun byen.

	Nuværende dækningsgrad	Venteliste pr maj 1992	Dækningsgrad hvis venteliste = 0
Vuggestue + Dagpleje:	49 %	43 børn	95 %
Børnehave:	54 %	15 børn	67 %
Alderdomshjem:	19 %	ca 10 ældre	28 %

Til vuggestue er kun medregnet fødte børn, dækningsområde for alderdomshjem er hele kommunen. Kilde: socialkontoret i Uummannaq.

Der ses at være en fin overensstemmelse mellem målsætning og behovet ud fra ventelister for børnehaveområdet, idet opfyldelse af målsætningen teoretisk vil fjerne ventelisten.

For ældreområdet er tallene så små, at blot en person vil betyde flere %, hvorfor man skal være yderst varsom med tolkning af talmaterialet. Tendensen synes dog at være et stigende behov omkring år 2000, og at behovet ved år 2010 stiger op til 2 gange den nuværende kapacitet.

For vuggestueområdet virker det nuværende ventelisteantal usædvanligt højt, og en dækning på 95 % er næppe realistisk. Derimod indikerer befolkningsfremskrivningerne, at der er et konstant behov de næste 20 år for 12-19 nye vuggestuepladser ialt, og at behovet er tilstede allerede i 1993.

Udgifter til at opfylde kommunalbestyrelsens sociale målsætning i byen år 2000.

	Behov for antal nye pladser:	Kommunal andel anlægsudgift, mil kr	Kommunal driftsudgift pr person, kr/år	Årlig driftsudgift for de nye pladser, mill kr
Vuggestue	12 - 24	0,7 - 1,4	69.000	0,8 - 1,7
Børnehave	13 - 26	0,5 - 1,0	32.000	0,4 - 0,8
Fritidshjem	80	0	25.000	2,0
Alderdomshjem	16 - 18	3,8 - 4,3	113.000	1,8 - 2,0
Udvidelse ialt:	121 - 148	5,0 - 6,7	-	5,0 - 6,5

Anlæggelse af fritidshjem finansieres 100% af Kultur & Undervisningsdirektoratet, for de øvrige institutioner betaler Socialdirektoratet 50% anlægstilskud. Der ydes ikke driftstilskud fra Hjemmestyret til nogle af institutionerne.

Et socialt anlægsprogram fremover på 0,8 mil kr årligt, vil kræve 6 - 8 år for at opfylde målsætningen for år 2000, hvilket må betegnes realistisk.

Men en forhøjelse af driftsbudgettet for institutionsområdet på 5 - 6 mill kr / år bliver det vanskeligere at indplacere hvert år fremover. Samtidig ses at den kommunale andel af anlægsudgifterne kun udgør godt 1 års driftsudgifter. At indplacere de 5 - 6 mil kr

driftsudgifter, svarer derfor til at skulle afholde hele den kommunale anlægsudgift for alle 4 institutionsudvidelser på eet år hvert år fremover.

Undervisningsområde.

For de næste par år er antallet af skolebørn bedre kendte, idet børn født i 1991 skal i skole i 1997, og ifølge lovgivning skal alle børn i skole (100% dækningsprocent). For bygdeskolerne er pladsmulighederne yderst varierede:

Elevantal 1-9. klasse og lokalebehov i bygder.

	Antal elever ialt efter skolestart august år:						antal lokaler 1992	elever pr lokale 1992	elever pr lokale 1995-7	Lokalebehov ved 7 elev pr lokale
	92	93	94	95	96	97				
Niaqornat	19	17	15	15	10	10	2	10	6	0
Qaarsut	32	33	39	36	39	39	2+1+(1)	8-11	10-13	3
Ikerasak	37	41	47	51	51	51	2 + 1	12	17	4
Saattut	41	41	39	38	37	34	5 + 2	6	5	-2
Ukkusi.	27	32	34	34	39	37	2 + 1	9	12	2-3
Illorsuit	16	16	18	17	20	26	2	8	11	1-2
Nuugaat.	17	19	18	23	21	23	1 + 1	9	11	1

+ mellem lokalerne angiver at de befinder sig i hver sin bygning. I Qaarsut benyttes det ene lokale også som kirkerum. I Qaarsut kan det ene lokale ikke opvarmes tilstrækkeligt om vinteren til undervisningsbrug. I Ukkusissat og Nuugaatsiaq er det ene lokale et tidligere kapel.

Tabellen viser et markant behov for skoleudvidelse i Qaarsut, Ikerasak og Ukkusissat, et mindre behov i Illorsuit og Nuugaatsiaq, medens det i Saattut kan overvejes at samle skoleaktiviteterne i hoved-bygningen, og lade den mindre bygning overgå til anden anvendelse.

Elevtal for Edvard Krusep Atuarfia i Uummannaq by, elevtal ved årets skolestart.

	1993	1994	1995	1996	1997	1998
1. klasse	31	28	34	23	40	25
2. klasse	25	32	28	34	23	40
3. klasse	31	31	32	28	34	23
4. klasse	22	29	31	32	28	34
5. klasse	28	24	29	31	32	28
6. klasse	21	18	24	29	31	32
7. klasse	24	28	18	24	29	31
8. klasse	21	21	28	18	24	29
9. klasse	19	19	21	28	18	24
Elevantal 1.-9.kl	222	230	245	247	259	266
Antal klasser 1-9.	15	16	16	16	16	17
Antal klas.10-12.	6	6	6	6	6	6
Klasseantal IALT	21	22	22	22	22	23

Elevtal ved skolestart 1993 er opgjort som det faktiske antal elever pr. 1.10.1993, incl 1 elev fra en bygd og 2 handicappede elever i specialklasse. Det fremtidige elevtal er beregnet ud fra antallet af børn i byen 31.12.1992 pr årgang for 0-5 årige.

Ved elevantal på 24 eller derover deles i 2 klasser. Derudover er 8. klasse 1993/94 delt af pædagogiske årsager, og der er en observationsklasse med 3 elever.

Der er i skoleåret 1993/94 35 elever på 10. klassetrin, 26 elever på 11. og 9 elever på 12. klassetrin. Af disse er 3 elever i nogle timer delt ud i en klasse for ikke-grønlandsk sprogede elever. Elever i 10.-12. klasse kommer både fra byen og bygderne, og antallet forventes fremover at være svagt stigende, men at kunne rummes inden for 5 klasser som hidtil.

Der er i hovedskolen B-195 16 almindelige klasselokaler samt 6 faglokaler (sløjd, husgerning, fysik, håndgerning, formning og EDB). I B-110 er 3 ældre mindre hensigtsmæssige klasselokaler.

Der ses fremover at være en svag stigning i elevantallet, og da elevantallene derved netop kommer op over 24, bevirker det et stigende behov for klasselokaler. Det nuværende antal normalklasser er således utilstrækkelige allerede fra skoleåret 1993/94, idet hver klasse bør have deres eget lokale, hvis der ikke skal lægges kraftige bindinger på skemalægningen med udnyttelsen af faglokaler og mange mellemtimer. En udvidelse af hovedskolen med 6 nye normalklasserum er derfor påkrævet for at dække lokalebeho-

vet og kunne rømme de utidssvarende rum i B-110. Da færdiggørelse af udvidelsen skal ske til skolestart 1998, skal projektering igangsættes 1996 og bevilling indpladseres 1996-98.

Erhvervsuddannelsen.

STI-skolen i Uummannaq har undervisning på 7 retninger: Byg&anlæg, Jern&metal, Handel&kontor, Socialmedhjælper, Fiskeriassistent og Levnedsmiddel.

STI-skolens pladsbehov de næste par år er dækket ved overtagelse af den tidligere kantine B-1100. Der er pr oktober 1993 24 STI-elever på 1. års uddannelse, heraf 2 fra Avanersuaq. Derudover har der været op til 16 elever på bygdeuddannelse, hvoraf de sidste 6 er ved at færdiggøre denne 1993. Det er yderst utilfredsstillende at denne bygdeuddannelse ophører.

STI-elevtallet har været konstant de sidste par år, og svarer nogenlunde til det antal praktikpladser der er i byen. Desværre har afmatningen inden for byggeriet givet stigende vanskeligheder med at skaffe praktikpladser inden for bygge&anlæg og jern&metal uddannelsen.

1.10 Målsætning for by- og bygdemæssig udvikling.

Det er kommunalbestyrelsens målsætning at alle 7 bygder skal bevares som beboede steder.

Den eksterne trafikbetjening ønskes at ske ved fastvingede fly til landingsbane i kommunen, samt ved brug af kystpassagerskibe om sommeren.

Den interne transport ønskes at ske ved helikopter, hurtiggående små passagerskibe om sommeren, samt om vinteren ved hundeslæde, snescooter og bil over havisen.

I byen ønskes vejene så bredde, at 2 lastbiler kan passere hinanden, og asfalteringsstandarden forbedret.

I bygder ønskes de overordnede stier udbygget, så de kan benyttes af kørende materiel, især fra kajen.

Der tilstræbes på langt sigt opført tilstrækkeligt med boliger til at kunne dække en gennemsnitlig husstandsstørrelse på 2 personer pr bolig.

Fiskeriet ønskes sikret som det fortsat bærende erhverv. Af hensyn til beskæftigelsen i bygderne ønskes indhandling og produktion opretholdt / etableret dér.

Fiskeprodukter skal med tiden forædles mere før de eksporteres for at opnå en højere beskæftigelse.

Der ønskes etableret en overbygning til folkeskolen som f.eks. efterskole eller idrætsskole med svømmehal, så der er mulighed for at holde et højt uddannelsesniveau i kommunen og ikke miste velkvalificerede unge.

I forbindelse med hjemtagning af arbejdsområder fra Danmark, ønskes en eller flere

centraladministrative funktioner som f.eks. hovedkontor for KNI-bygdeselskab, boligselskab eller Nukissiorfiit's bygdeafdeling etableres i Uummannaq. Placering i en kommune med mange bygder med mulighed for iskørsel til flere af dem vil give god kontaktmulighed og derved hurtig indhøstning af erfaringer.

Kommunalbestyrelsen ønsker snarest muligt etableret TV-forbindelse til de øvrige bygder, så kommunens bygdebefolkning kan være velorienteret og ikke føle sig som 2.-rangs borgere, der må nøjes med høre radio.

Telefondækningen i bygderne ønskes snarest forøget til mindst 8 linjer i alle bygder. 1-2 telefoner der kun er åbne mellem kl. 9 og 15 findes helt utilstrækkeligt.

En forbedring af beskæftigelsesmulighederne, sygehusforholdene og havnens pladsforhold findes stærkt påkrævet. Der lægges derfor stor vægt på, at de i finanslovsforslaget indplacerede anlægsopgaver bliver realiserede og ikke udsat yderligere.

Kommunalbestyrelsens prioritering af offentlige anlægsprojekter i by og bygder. 30.4.1993.

* = Allerede eksisterende pr 1993 og tilstrækkelig til år 2010.

A = Indplaceret i anlægsplaner til opførelse 1994-1997.

B = Højt prioriterede anlæg til opførelse 1998-2001.

C = Prioriteret til opførelse 2002-2005.

D = Senere opstående behov for anlæg til opførelse 2006-2010.

Anlægsprojekt:	By	Nia	Qar	Ike	Sat	Uk.	Ill	Nug
Fiskeindhandling, fryseri	*	A	B	*	B	*	*	*
Fiskeforædling, fabrik	C	B	C	*	C	*	D	D
Erhvervsfremme, agncentral	B	B	B	B	B	B	B	B
Bådvirksomhed, bedding	*	C	C	C	C	C	C	C
Elværkudvidelse, gadelys	*	A	A	A	A	A	A	*
Vandforsyning, renovering i by	A	A	*	*	*	*	A	*
TV-signal + Telefon	A	B	*	A	*	B	B	B
Havn og kajplads	A	C	B	D	A	*	B	C
Heliport / Helistop	A	*	*	B	C	A	*	*
Dagrenovation, miljøaffald	B	B	B	B	B	B	B	B
Natrenovations ordning	*	A	A	A	A	*	A	A
Pakhuse, lager, Tankanlæg	D	D	B	C	B	D	D	C
Detailbutikker	*	C	D	*	*	*	D	B
Brandstation	*	D	C	B	A	D	C	D
Fodboldbane + legepladser	B	B	B	B	B	B	B	B
Børneinstitution, vuggestue + børh	A	C	C	*	B	B	C	C
Ungdomsinstitution, fritidsskl.	B	C	B	B	B	C	C	C
Folkeskole, bibliotek	C	C	A	A	D	B	B	D
Ældreinstitution	A	D	C	C	C	D	D	D
Kulturinstitution, forsaml.hus	B	B	C	C	D	B	B	B
Kirke og kirkegård	B	C	C	A	*	A	*	*
Svømmehal / Gymnastiksal	C	D	C	C	C	D	D	D
Vaskeri / Servicehus	C	A	*	*	*	*	A	A
Sundhedsinstitution	A	*	B	B	C	D	*	B
Politistation / Bygdedetention	C	D	D	C	C	D	D	C
Vejanlæg til nye områder	A	C	B	C	D	C	D	*
Turistfacilitet, indkvartering	A	B	B	D	C	C	C	D
Fangsthytter	D	D	B	D	D	A	B	C

En efterskole / ungdomsskole prioriteres opført i Uummannaq by i perioden 1998-2001.

Boligbyggeri og lokal byggemodning er indplaceret i anlægsplaner for alle bygder og by, samt har høj prioritering alle steder for de kommende anlægsperioder. De er derfor ikke anført særskilt i oversigten.

Prioritering af havneanlæg er revideret af kommunalbestyrelsen oktober 1993.

2. BY- OG BYGDEZONER, INTERESSEOMRÅDER SAMT AREALTILDELINGSVILKÅR.

2.1. Arealernes omfang.

Det område der jævnligt befærdes af kommunens indbyggere under jollesejlds, hundeslædekørsel og på vandreture, udgør et 150 km bredt bælte mellem fjordmundingen og indlandsisen. Mellem kommunegrænsen til Upernavik i nord og grænsen til Qeqertarsuaq / Ilulissat i syd er ca 200 km, hvorfor det område Uummannap Kommunes borgere jævnligt bruger er ca 23.000 km².

Kommunalbestyrelsen ønsker ikke de eksisterende kommunegrænser ændret. Grænserne til nabokommunerne Upernavik mod nord og Qeqertarsuaq / Ilulissat mod syd forbliver derfor som hidtil, skitse-mæssigt anført på forsiden.

Ved fastlæggelse af by- og bygdezonerne er benyttet følgende kriterier:

- A. Nuværende eller muligt fremtidigt vandindvindingsområde skal ligge indenfor by- og bygdezone, såfremt det er af mindre udstrækning.
- B. Det rekreative område der kan befærdes på normal eendags tur til fods fra bebyggelsen, defineret som landområde indenfor 2-3 km fra bygden skal være omfattet.
- C. Hvis bebyggelsen ligger på en mindre ø er hele øen medtaget.
- D. Område der indenfor planperioden kan tænkes inddraget i byudvikling til f.eks. losseplads, lufthavn o.l. skal indgå i by- og bygdezone.

Disse zoner vil være delvis overlappende, og by- eller bygdezone er summen af disse.

Sted:	By- eller bygdezone:
Uummannap by:	Hele Uummannap-øen, hvilket også dækker vandindvindingsområderne til sø 1, sø 2, sø 3 og sø 4 samt vestnæs hvor fastvingebane vil kunne placeres. Se bilag 2.
Niaqornat:	Ca 2 km fra bygden, samt oplandet til bækken der udmunder ½ km syd for bygden. Se bilag 7.1.
Qaarsut:	Ca 3 km fra bygden, hvilket også indeholder området for en mulig landingsbane ved Qaarsuarsuk, men excl oplandet til elven "Qaarsut Kussinensuat". Se bilag 8.1.
Ikerasak:	Østnæsset af Ikerasak-øen ca 3 km fra bygden, hvilket også omfatter oplandet til vandsøen. Se bilag 9.1.
Saattut:	Hele Saattut øen, op til ca 2 km fra bygden. Se bilag 10.1.
Ukkusissat:	Ca 2 km fra bygden, excl oplandet til elven "Kuussuaq". Se bilag 11.1.

Illorsuit: Ca 2 km fra bygden samt oplandet til elven nord for bygden ved fodboldbanen. Se bilag 12.1.

Nuugaatsiaq: Ca 2 km fra bygden excl oplandet til elven øst for bygden. Se bilag 13.1.

2.2. Interesse områder.

Der findes de i bilag 5 anførte eksisterende fangsthytter og rejsehuse fordelt over hele distriktet. Disse tillades fortsat anvendt til kortvarige ophold i forbindelse med fangst, fiskeri og rejse. Hytterne tillades vedligeholdt og istandsat.

Derudover betegnes følgende områder som interesse områder, hvor det senere kan blive aktuelt at udarbejde frilandsplan for frilandszoner uden for ovennævnte by- og bygdezoner:

Sted:	Placering:	Aktivitet, interesse der ønskes varetaget:
Egalulik	54° 05'E, 70° 27'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Egaluit	51° 15'E, 70° 24'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Sermeerlat	50° 43'E, 70° 32'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Umiivik	54° 00'E, 71° 40'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Fiskesøerne	51° 15'E, 71° 04'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Savik	54° 12'E, 71° 25'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Equuttat	54° 32'E, 71° 24'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Tasiusaq	54° 54'E, 71° 27'N	Ørredfiskeri, naturbeskyttelse.
Qeqertannguit	51° 37'E, 71° 06'N	Fuglefjeld m. bl.a. havterner, naturbeskyttelse.
Appatsiaat	52° 12'E, 71° 06'N	Fuglefjeld bl.a. polarlomvie, naturbeskyttelse.
Kangerluar. qe.	51° 46'E, 71° 17'N	Fuglekoloni bl.a. edderfugle, naturbeskyttelse.
Salleg	52° 15'E, 70° 58'N	Fuglefjeld med bl.a. rider, naturbeskyttelse.
Nuussuutaata q.	54° 38'E, 70° 40'N	Fuglekoloni bl.a. terner, naturbeskyttelse.
Shades øer	53° 52'E, 71° 22'N	Fuglekoloni bl.a. havterner, naturbeskyttelse.
Naajat Inaat	53° 31'E, 72° 00'N	Fuglefjeld med bl.a. tejst, naturbeskyttelse.
Drygalski syd	51° 12'E, 70° 30'N	Bærplukning, naturbeskyttelse.
Qeqertalik	53° 45'E, 71° 02'N	Smykkesten, forsvarlig udnyttelse.
Qarassap Imaa	50° 35'E, 70° 32'N	Fedtsten, forsvarlig udnyttelse.
Innarsuaq	51° 43'E, 70° 40'N	Fedtsten + bærplukning, forsvarlig udnyttelse.
Qaqortuatsiaq	51° 54'E, 70° 58'N	Marmor (tidl. brud), forsvarlig udnyttelse.
Marmorilik	51° 16'E, 71° 71'N	Marmor (tidl. brud), forsvarlig udnyttelse.
Uummannatsiaq	51° 42'E, 70° 34'N	Lejrskole (tidl. bygd), naturbeskyttelse.
Qilakitsoq	52° 15'E, 70° 37'N	Gravsted med mumier, historisk bevarelse.
Aput	52° 25'E, 70° 39'N	Skisportsted, udøvelse af vintersport.

Steder for rensdyr: Nuussuaq-halvøen og evt Svartenhuk-halvø.

Steder for moskusokser: Svartenhuk-halvø.

Steder for vandreturisme og vintersport: Drygalski-halvø og nordsiden af Nuussuaq-halvøen vest for 52° 20'E.

Interesseområdernes placering er anført på kortbilag 4.

2.3. Bestemmelser for by- og bygdezoner.

Inden for by- og bygdezoner er kommunalbestyrelsen arealmyndighed. Udenfor zonerne er landsstyret arealmyndighed.

Indenfor byzonen er området til byens udviklingsformål omfattet af kommuneplanens hovedstruktur for Uummannaq by, se afsnit 3.0 - 3.9. Inden for byzonen har kommunalbestyrelsen ret til at udarbejde lokalplaner, samt pligt til at tilvejebringe det nødvendige plangrundlag i forbindelse med nyanlæg eller ombygninger. Lokalplanpligten for bygderne bortfalder når der foreligger godkendte bygdeplaner.

Indenfor Uummannaq's byzone og bygdezonerne for Niaqornat, Ikerasak og Illorsuit ligger beskyttelseszone for vandindvindingsområderne. For vandindvindingsområder gælder bestemmelser anført i afsnit 3.4 for byen og anført for den enkelte bygd i afsnit 4.-10.

For by- og bygdezone områderne udenfor områder omfattet af vandindvinding, hovedstruktur for by og bygder gælder følgende:

Områderne tillades anvendt til rekreative formål som vandring, hundeslædekørsel, ski- eller skøjteløb og kortvarig teltslagning.

Hunde tillades tøjret såfremt det kan ske i henhold til hundeholdsvedtægt. Der tillades stillet kasser med foder, slæder o.l. transportabelt materiel ved lænkede hunde, men ikke opført tørrestativer, hundegårde eller skure. Hundelænker, kasser, slæder o.l. skal fjernes af ejeren ved fraflytning og kan til enhver tid kræves fjernet uden erstatning, såfremt området senere skal benyttes til andet formål.

Eksisterende teleanlæg tillades vedligeholdt og moderniseret. Nye teleanlæg med master og parabolantennener, elkabler og vandledninger kan tillades anlagt når arealtildeling er opnået. Der tillades vedligeholdt og nyopstillet sømærker og fyr for skibs- og flytrafik. Anlæg, ledninger, master o.l. der ikke længere er i brug skal fjernes af ejeren.

Større bygge- og anlægsarbejder udenfor plan for Uummannaq byzone eller rammeplan for bygd kræver udarbejdelse af tillæg til denne kommuneplan med efterfølgende lokalplan.

2.4 Kommunalbestyrelsens retningslinjer for arealtildeling.

Uanset om et areal ønskes tildelt inden for eller uden for en by- eller bygdezone, skal ansøgning vedrørende arealer inden for Uummannaq Kommunes grænse sendes til:

Uummannaq Kommune, Forvaltning for Teknik og Miljø,
Box 200
3961 Uummannaq, telefax 48367.

Drejer det sig om et areal uden for by- eller bygdezone, videresender kommunen da ansøgningen til hjemmestyret med kommunens udtalelse.

Det juridiske grundlag for arealtildeling er fastlagt i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr 23 af 18.11.1992 om arealanvendelse og planlægning.

Nedenstående retningslinjer gælder inden for by- og bygdezonen:

Der skal søges arealtildeling for enhver form for nybyggeri, indhegning, opsætning af tørrestativ, skure, hundegårde, materialeoplag o.l. hvor et areal unddrages almen benyttelse.

Forudgående orientering om arealansøgninger i byen sker ved opslag på kommunekontoret. For ansøgninger i bygder sker forudgående orientering ved opslag på det pågældende bygdekantor. Der er derefter 3 ugers frist fra opslagsdato til at komme med indsigelser mod arealansøgningen.

I tilfælde af ændret anvendelse af et tidligere tildelt areal eller hidtil anvendt bygning, skal der ligeledes fremsendes ansøgning for den nye anvendelse. Genopførsel af nedbrændte bygninger kræver ny arealtildeling.

Der kan kun gives arealtildeling, i overensstemmelse med rammebestemmelserne for det pågældende område eller disses nærmere detaljering i en lokalplan.

En arealtildeling f.eks. til materialeoplag eller tørrestativ kan være tidsbegrænset.

Ved arealtildeling til byggeri, skal byggetilladelse være indhentet inden 1 år efter arealtildelingen, og byggeriet skal være ibrugtaget inden 2 år efter arealtildelingen. Ved ibrugtagning skal bygningsmyndighedens ibrugtagningstilladelse foreligge.

Er et byggeri ikke påbegyndt fysisk på arealet inden 2 år efter arealtildelingen, betragtes arealtildelingen automatisk som annulleret, og arealet vil kunne gives til anden ansøger. Såfremt et ved brand eller et på anden måde ødelagt hus ikke bliver ibrugtaget inden 2 år efter skaden, skal arealet tilbageleveres, af vedkommende der har haft arealtildelingen.

Hvis de ved arealtildelingen stillede betingelser ikke er opfyldt inden 1 år efter tildelingen, herunder der ikke er indgået aftale om betaling af byggemodningsandel, bortfalder arealtildelingen automatisk og ny må ansøges.

Der kan ved arealtildelingen eller i lokalplaner stilles vilkår om færdsels- og adgangsforhold samt forsyningsledninger.

De af kommunen afholdte udgifter til etablering af sekundærveje, adgangsstier og grøfteanlæg kan fordeles som byggemodningsandele mellem de arealtildelte byggefelt. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for fordelingen af byggemodningsandelene i en offentligt fremlagt betalingsvedtægt. I lokalplaner kan der fastsættes bestemmelser om, at brugsrettighedsindehavere i et område skal bidrage økonomisk til etablering af fællesanlæg som parkeringspladser, hegn og legepladser.

At der i en lokalplan er udlagt et byggefelt eller givet en arealtildeling til et areal, er ikke nogen garanti for stedets egnethed til bygherrens formål. Funderingsforhold må bygherren selv undersøge. Afsætning af byggefeltet påhviler bygherren.

Såfremt der er flere lige kvalificerede ansøgere til et areal, har kommunalbestyrelsen besluttet, at arealet tildeles den ansøger med længst anciennitet i kommunen. Ved anciennitet forstås for personer det samlede tidsrum vedkommende har boet i kommunen (dvs. været tilmeldt folkeregisteret i Uummannaq). For firmaer regnes anciennitet fra registrering som arbejdsgiver i kommunen. Anciennitet opgøres for det nuværende firmanavn / filial, f.eks. regnes KNI og Royal Greenland fra deres stiftelse under eget navn og ikke fra KGH's oprettelse.

Efterfølgende orientering om givne arealtildelinger sker for arealtildelinger i byen ved opslag på kommunekontoret, og for arealtildelinger i bydger ved opslag på det pågældende bygdekantor.

En arealtildeling kan ikke overdrages til andre uden kommunalbestyrelsens godkendelse. Såfremt der er opført en bolig på et tildelt areal, vil arealet ved arvesager, skilsmissegænger og BSU-overdragelser blive tildelt samme person som retten tildeler boligen. Ophører en virksomhed eller efterlader en person sig ingen arvinger der ønsker at benytte arealet, skal det tildelte areal tilbagegives til kommunen.

Den der har fået et areal tildelt er pligtig til at holde dette opryddet, også for andres affald der måtte være blæst ind på området. Denne renholdelsespligt omfatter også det færdselsområde omkring de bygninger vedkommende selv eller kunder jævnligt benytter. Renholdelse skal derudover ske i henhold til renovationsvedtægt.

Klage over en af kommunalbestyrelsen meddelt afgørelse kan indgives inden 2 måneder efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen indsendes til kommunalbestyrelsen, som videresender klagen til Landsstyret med bemærkninger om sagsbehandlingen i kommunen.

3. PLAN FOR UUMMANNAQ BYZONE, HOVEDSTRUKTUR.

3.0. Bystruktur.

Uummannap by ligger på sydnæsset af øen af samme navn. Bebyggelse kan kun ske på et bælte mellem stejle skråninger ned til havet og grænsen til vandindvindingsområdet ved sø 1 Taserssuaq. Der er derfor kun udvidelsesmuligheder i 2 retninger, og i den nordøstlige retning er udvidelsesmulighederne begrænset af de stejle fjeldskråninger op til det 1181 m høje Uummannapfjeld umiddelbart nord for fodboldbanen.

Uummannap by er, og ønskes fremover at forblive, en by med eet center med funktioner som skole, administration og specialvare-butikker. Byens indbyggertal på 1400 giver ikke grundlag for etablering af satellitbyer eller selvstændige bydele.

Byudviklingen er siden 1982 sket i nordøstlig retning, og de nordligste huse er nu 1 km fra skolen. Dette giver en lang skolevej for små børn i streng frost. Grundet stejle fjeldskråninger vil bebyggelsen ikke kunne fortsætte sammenhængende i nordøstlig retning. Samtidig kan store dele af dette østlige område først bebygges når sprængstofmagasinet er flyttet, og andre dele ligger skyggefuldt uden attraktive udsigtsforhold. Inden for den samme 1 km afstand vil de næste 5 års byggeri kunne opføres mod vest med bedre udsigt.

Kommunalbestyrelsen har derfor besluttet, at den fremtidige byudvikling skal ske mod nordvest. I denne retning vil byen endvidere kunne vokse sammenhængende helt om til Spraglebugten og det vestlige næs, hvor der er bebyggelige arealer til en by flere gange den nuværendes størrelse. Den samlede byudvikling mod nordvest tages op til fornyet hyplanmæssig overvejelse når udbygningen af område A8 nærmer sig sin afslutning.

Denne plan for byzone udlægger areal til de næste ca 16 års byudvidelse. De udlagte areal fordeler sig omtrent som de i hyplan 1982 udlagte, men er næsten dobbelt så store. Dette skyldes dog delvis at en del benyttede arealer til renovation og oplag i hyplan 1982 ikke var medtaget i arealopgørelsen.

Arealtype:	<u>1982 Byplan:</u>	<u>1994 Plan for byzone:</u>
A	53% beboelse	40% beboelse
B	11% havn	17% havn og erhverv
C	10% center	15% center
D	17% friareal	17% friareal
E	9% erhverv	11% særlig anvendelse
IALT	63 hektar	105 hektar
(1 hektar = 10.000 m ²)		

Bortset fra monumentale bygninger som kirke, idrætshal og pakhús er der pr 1994 ingen bygninger på mere end 2 etager. Dette bybillede ønskes bevaret, hvorfor nybyggeri fortsat ønskes i højst 2 etager.

En række vitale forsyninger til- og frakøres de enkelte bygninger: brændselolie, vand, natrenovation og dagrenovation. Ud over brandvæsenets adgangsmulighed er det således væsentligt der eksisterer farbare veje. For at have adgangsmulighed selv under vej-arbejde eller opgravninger, ønskes primærvejene udformet som ringveje. Dette to-strengs vejsystem rækker i planen for byzonen fra Nasiffissuaq (område A3-A8) til Maniillat Qaqqat (A7). I de yderste områder vil det være dyrt at etablere ringveje i forhold til de få bygninger det sikrer.

Den daglige færdsel sker overvejende til fods, hvorfor der søges opnået korte gang-afstande mellem bolig, arbejdsplads, institution og butik.

Det eksisterende hovedstisystem bevares og udbygges. Fra skolen fører trapper, stier i eget tracé samt mindre sekundærveje, så børn i mindst muligt omfang behøver at gå til skole langs primærvejene. Fra børnehaven B-273 er stisystem under udbygning mod nord til Juuarsip Aqqutaa. Terrænbelysningen ved trapper og gangbroer udbygges fortsat til sikring af færdsel i mørketiden.

Kommunen er i 1994 under omstrukturering med reduktion af antallet af stående udvalg og forvaltninger. Når den nye politiske og administrative struktur er faldet på plads, vil de efterfølgende afsnit fremover skulle redigeres som sektorplaner der afspejler denne struktur.

3.1 Boliger.

Boliger skal overvejende placeres i boligområderne (A -), men tillades i mindre omfang genopført i områderne til fælles formål (C -).

Af boligområder udlægger kommuneplanen 9 hvoraf 5 er udbyggede pr 1994, 1 er under udbygning og 3 er ubebyggede, se nedenstående tabel.

Den nuværende boligstruktur med overvejende een- og tofamiliehuse ønskes opretholdt af hensyn til slædehundehold og det kuperede terræn.

I centralt beliggende boligområde udlægges til tættere boligbyggeri i form af 2-etages blokke. Nyopførsel vil dog først kunne ske efter sanering af utidssvarende boliger.

De resterende boligområder udlægges til åben bebyggelse med een- og tofamiliehuse samt rækkehuse.

Nybyggeri med boliger sker fremover mod nordvest. Udnyttelsesgraden antages for disse åbne boligområder maksimalt at kunne blive 12-14 boliger/ha, grundet det kuperede terræn. Der er desuden beskedne bevillinger til hustyper med vand- og kloaktilslutning i forhold til selvbyggerboliger, en hustype med spildevandsudledning på terræn som derved fordrer mere udenomsplads. Skulle boligantallet kunne bringes op på 15-20 boliger/ha, vil det kræve omfattende bevillinger til overordnet byggemodning i form af kloakering og store terrænreguleringer.

Områder med boligbyggeri.

	Størrelse 1000 m ²	Antal bo- liger 1993	heraf sa- neringsmod.	Rest rum- melighed	Andet på området	Ud- nyt
A 1	37	62	3-5	1-2		17
A 3	58	68 + 14 lejl.	3-5	4-5	1 butik u.opførelse	14
A 4	23	29	8-13	0-1	forsamlingshus	13
A 6	47	45 + 9 lejl.	8-12	1-2	3 indkvarter, +3 kontor	12
A 7	62	94	0	2-4	1 butik	15
A 9	38	42 + 52 lejl.	8-15	0-1	4 institutioner + 2 butik	25
B1-10		4	3-4	0		
C1-5	(124)	71	37-49	0-2	børnehjem, hotel	(6)
E1-9		1	0	0		
S 1		33	6-8	0		
A 8	42	0	0	40-50		
A 10	58	0	0	70-90		
A 11	59	0	0	65-85		
C 6	(29)	0	0	10-30		(10)
IALT	424	524	71-111	197-278		

Antallet af boliger er pr december 1993 og er alle bygninger opført til boligformål, hvoraf nogle ikke er beboede eller beboelige, incl ca 10 boliger under opførelse.

Saneringsmodne er opgjort som boliger der ventes er eller ventes at blive saneringsmodne inden for planperioden. Restrummelighed er excl. saneringer opgjort pr januar 1994. Af ledige byggefelter kan nogle kræve sanering, nogle være øremærket bestemte boligtyper eller kræve deltagelse i kloakeringsprojekt.

S1 angiver boliger placeret helt inden for spærrezone S1 for vandindvinding, uden for rammeområder. Boliger delvis inden for spærrezone S1 er medtaget under det respektive rammeområde

Udnyt = udnyttelsesgrad regnet som antal boliger pr 10.000 m² (= bolig/ha).

3.2 Institutioner.

Institutioner skal overvejende placeres i områder til fælles formål, (C -).

Af disse udlægger kommuneplanen 5. Heraf er 1 helt udbygget og har restriktioner i anvendelsen, da det er et bevaringsområde. 2 områder er næsten udbygget, og nybyggeri vil sandsynligvis kræve sanering. 1 område er delvis udbygget og 1 ubebygget, men kan først bebygges om nogle år når adgangsvej er fremført.

Der er ikke planlagt tvangsekspropriationer i områder til fælles formål. Ældre utidsvarende boliger forventes overtaget/opkøbt for sanering når lejlighed bydes.

Større institutioner der betjener hele byen og udvalgswarebutikker søges placeret i de centrale områder C1, C3 og C4. Daginstitutioner for børn, dagligvarebutikker og vaskerier der betjener dele af byen søges placeret i de enkelte kundeoplande.

Oversigt over områder til fælles formål.

	Størrelse 1000 m ²	Antal bo- liger '93	heraf sa- nering.	Rest rum- melighed	Andet
C 1	54	22	10-13	0 %	5inst, 3butik, 12kontor
C 3	37	32	20-26	5 - 10 %	hal+indkvarter+ 2 butik
C 4	21	16	9-12	0 - 10 %	sygehus, hotel, 4butik
C 5	18	1	0	40 - 60 %	telestation, børnehjem
C 7	29	0	0	70 - 80 %	
IALT	153	71	37-49	20 - 28 %	8inst, 10butik, 13kontor

Antallet af boliger er pr december 1993 og er alle bygninger opført til boligformål, hvoraf nogle ikke er beboede eller beboelige. Restrummelighed er excl. saneringer, og angivet som den resterende del af arealet der kan bebygges.

inst = institution. I C5 ligger også materialeoplæg fra nedlagt grusgrav.

Centerfunktioner søges fremover placeret ved bymidten, dels ved byfornyelse, dels ved at benytte centralt beliggende tidligere antenneområder og depotpladser. Den ældre bymidte med historiske bygninger bevares uændret. Et enkelt område til fælles formål placeres mod vest for institutioner, der ønsker god udsigt i fredelige omgivelser. Den centrale del af byen omkring havnen rummer byens mest egnede terræn for gangbesværede. Derfor forbliver institutioner for mindre mobile personer som alderdomshjem og sygehus i dette område og søges udbygget hér samt suppleret med ældreboliger, plejehjem og lignende i nærheden.

3.3. Erhvervs- og trafikale forhold.

Da hovederhvervet er fiskeri, satses primært på by og bygder med stor indhandling. Fisken skal fanges ved og forarbejdes dér, hvor det medfører det mindste transportarbejde. Byen forbliver det administrative centrum samt uddannelsessted for skolegang efter 10. klasse.

Der skal snarest muligt udarbejdes en grundig undersøgelse af distriktets fiskeressourcer, som grundlag for en fremtidig erhvervspolitik. Både en vurdering af et bæredygtigt fangstniveau for hellefisk og kortlægning af andre anvendelige fiskeforekomster. Miljømæssigt vil der blive lagt størst vægt på tiltag der sikrer befolkningens helbred og beskytter distriktets fiskeressourcer.

Arbejdspladser placeres efter arbejdets karakter. Større håndværks- og erhvervsbyggeri placeres i havne- og erhvervsområder (B) eller områder for særlig anvendelse (E). Arbejdspladser ved handel, administration eller institutioner placeres i C-områder. Ikke-genevoldende liberale erhverv tillades dog også placeret i boligområder (A).

Kommuneplanen udlægger 9 havne- og erhvervsområder, hvoraf 1 er næsten udbygget, 6 under udbygning til forskellige anvendelser og 2 er ubebyggede.

Områder til havne- og erhvervsformål.

	Størrelse 1000 m ²	Antal boliger '93	heraf sanering.	rest rummelighed	Andet
B 1	24 *	3	2-3	10 - 20%	4pakhus, fiskefabri
B 3	15 *	1	1	20 - 40%	2 værksteder
B 4	13 *	0	0	60 - 80%	ca 4 skure
B 5	35	0	0	25 - 35%	5 værksteder
B 6	10	0	0	60 - 75%	
B 7	16	0	0	50 - 70%	
B 8	10 *	0	0	40 - 50%	ca 6 skure
B 9	8	0	0	60 - 80%	
B 10	41 *	0	0	40 - 60%	
IALT	172	4	3-4	39 - 55%	8 værkst+10 skure

De med * markerede arealer er opmålt ud fra middelmåling. Ved udfyldninger i bugter eller kajbyggeri vil arealet kunne udvides.

Saneringsmodne boliger er opgjort 1991. Restrummelighed er excl. saneringer, og angivet som den resterende del af arealet der kan bebygges.

Eneste velegnede område til større skibe er det eksisterende havnebassin, og dette forbliver trafikhavn. Den mere lavvandede bugt mod nord Kangerloqissoq forbeholdes mindre både og joller. Først i Spraglebugten findes et andet beskyttet område for større skibe.

Erhverv stiller krav om store jævne arealer til værksteder eller materialeoplag, men mindre krav til udsigtsforhold. Derfor er det nordøstlige jævne område, der ligger noget i skygge af fjeldskråningerne, forbeholdt erhverv.

3.4 Klausulerede zoner.

S1. Spærrezone mod vandsø.

For vandindvindingsområder gælder Landstingsforordning nr 12 af 22.12.1988 om beskyttelse af miljøet ("Miljøforordningen"), Landstingsforordning nr 7 af 13.5.1993 om ændring af landstingsforordning om beskyttelse af miljøet og Bekendtgørelse nr 9 af 15.4.1993 om beskyttelse af ferskvandsressourcer og indvinding af ferskvand til drikkevand.

Ifølge disse forordninger fastsætter Landsstyret spærrezoner omkring vandindvindingsområder ved byer og bygder.

Spærrezonen, der tidligere var fastlagt som 30 m uden for vandskellet til oplandet for en vandsø, er blevet revurderet af Direktoratet for Sundhed og Miljø's Miljø- og

Naturafdeling. Ved skrivelse MN940510 af 16.maj 1994 er disse spærrezone fastlagt som anført på kortbilag 2 og 3.

Der udnyttes i 1994 to vandsøer: sø 1 "Taserssuaq" i kote 34 og sø 2 "Tasersuaq Qulleq" i kote 104. Spærrezone S1 omfatter begge disse søer.

Indenfor spærrezone S1 må der ikke findes bygninger, hundehold, drives erhvervs-virksomheder, institutioner og lignende eller findes stoffer, der kan forurene vandet. Det i vandsøområderne opstillede meteorologiske måleudstyr for klimatiske observationer herunder nedbør og vandstand samt udstyr til måling af vandindvindingsmængder tillades fortsat og udbygget.

Såfremt det kan godkendes af miljømyndigheden, tillades opsat offentlige telekommunikationsanlæg som antenner samt lagt elkabler og vandledninger inden for spærrezone S1. Anvendelse af området skal derudover ske i henhold til miljøforordningen.

For eksisterende boliger og arealudlagte byggefelt til boligformål i.h.t. tidligere godkendte lokalplaner har Hjemmestyret ved brev MN940509 af 16. Maj 1994 meddelt dispensation til fortsat lovlig anvendelse. I bilag til Miljø- og Naturafdelingens dispensationsskrivelse er anført de boliger, der ligger helt eller delvis inden for spærrezone S1 ved vandsø 1 "Taserssuaq".

KNI's iltflaskelager og flaskegaslager skal med tiden udflyttes til et område for særlig anvendelserne, da biladgang til det nuværende udgør en forureningsrisiko for vandsø 1. Lager B-484 skal med tiden udflyttes til et af områderne til særlig anvendelse. Stenbruddet ophørte driften 1981 og benyttes pr 1994 som lagersted for stenmaterialer, en aktivitet der skal flyttes til område E6 sammen med stenmaterialer og lagerskure.

De øvrige bygninger inden for spærrezone S1 til forsyningsformål kan forblive, såfremt bygningerne ikke ændrer anvendelse, og de fortsat kan godkendes af miljømyndigheden.

Der ligger ingen bygninger inden for spærrezonen ved vandsø 2 "Tasersuaq Qulleq", kun tele-anlæg.

Derudover findes der to mindre søer, sø 3 i kote 308 og sø 4 i kote 283 der på lang sigt vil kunne benyttes til sommeroverføring af vand til sø 2. Hvis disse søer inddrages, skal spærrezone S1 også omfatte dem.

S4. Sikkerhedszone for tankanlæg.

Sikkerhedszonen er fastlagt som 50 m fra tankanlæggets ydre begrænsning samt 50 m fra benzinudleveringsstedet.

Der må ikke ske byggeri eller anlægsaktivitet inden for sikkerhedszone S4 uden godkendelse fra brandmyndigheden.

For større tankanlæg, udleveringssteder for benzin, brandfarlig virksomhed o.l. gælder særlige brandafstande på op til 50m, se Hjemmestyret: "Tekniske forskrifter for brandfarlige væsker". For trykflaskedepoter gælder specielle brandafstande på op til 20m. Byggeri og anlægsaktivitet inden for disse afstande må kun ske med brandmyndighedens godkendelse.

S5. Sikkerhedszone for sprængstofmagasin.

Sikkerhedszonen er fastlagt ud fra en lagerbeholdning på 5000 kg sprængstof, og efter GTO: "tekniske forskrifter for oplag af eksplosiver". Sikkerhedsafstanden er 100 m over landareal, da bygningerne er placeret "særlig dækkede", og 500 m over vandareal. Disse afstande tillades efter forhandling med driftsmyndigheden for sprængstofmagasinet nedsat, såfremt de oplagrede sprængstofmængder nedsættes.

Det kan oplyses at forbruget af sprængstof med den nuværende anlægsaktivitet og forbrug til sprængning af is i havnen før skibsanløb er ca 2000 kg/år.

S5 er på kortbilag 3 anført både for det nuværende sprængstofmagasin B-443/B-171 samt alternativt for en udflytning af sprængstofmagasinet til område E7.

Der må inden for sikkerhedszone S5 ikke ske byggeri eller anlægsaktivitet uden godkendelse fra brandmyndigheden.

S6. Ind- og udflyvningszone ved heliport.

Ind- og udflyvningsretningerne til heliporten er 14 grader mod øst fra retvisende nord og 14 grader mod vest fra retvisende syd.

Nærmest heliportens landingsplads og centralt i ind- og udflyvningsretningen er klausuleret et 70 m bredt og 700 m langt **nødlandingsområde**. Inden for dette nødlandingsområde må der ikke være hindringer over niveauet for heliporten (kote 15 m), og der må ikke være bebyggelse i området.

Uden om dette nødlandingsområde ligger et frirumsprofil som **indflyvningszone**. Det går fra kanten af nødlandingsområdet 1800 m ud i ind- og udflyvningszonerne, og 90 m ud til siderne fra nødlandingsområdet. Frirumsprofilet stiger fra heliportens kote 15 m ved kanten til nødlandingsområdet med 1:40 (= 2,5 %) i ind- og udflyvningsretningerne og stiger til siderne med 1:2 (= 50 %), op til 45 m over nødlandingsområdet, d.v.s. op til kote 60 m. Indflyvningszonen drejer i nordretningen mod øst med en radius på 500 m. Inden for denne indflyvningszone må der ikke være faste forhindringer.

Kravene er fastsat i overensstemmelse med Statens Lufthavnsvesen: "Bestemmelser for helikopterflyvepladser dimensioneret efter S-61 helikoptere, cat. A starter".

For helistoppene i bygderne gælder lidt andre bestemmelser, da de beflyves med mindre helikoptertyper med bedre flyveegenskaber, se afsnit 4.-10.

Hvis beflyvningen senere ikke vil blive udført med S-61 helikoptere men med nyere typer med bedre stigningsforhold, kan kravene til ind- og udflyvningszonen mindskes.

Ved anlæg af landingsbane for fastvingefly vil der skulle fastlægges specielle ind- og udflyvningszoner herfor, i form af tillæg til denne kommuneplan.

S9. Spærrezone for teleanlæg, kystradio-sender.

Denne spærrezone er fastlagt som en cirkel med radius 55 m fra centrum af sendemasten i koordinat 4180/7495.

Inden for spærrezone S9 må der ikke ske byggeri, anlæg af elektriske ledninger eller opstilling af elektrisk udstyr uden Telemyndighedens godkendelse. For at undgå forstyrrende radiosignaler fra senderen, anbefales der inden for ca 100m fra senderen ikke etableret aktiviteter, der er følsomme for radiosignaler. Da antenneanlægget for kystradiosenderen optager et attraktivt jævnt og bynært areal i område C5, tillades antenneanlægget flyttet, f.eks. ind i drikkevandsområdet.

S10. Spærrezone for locator-sender, teleanlæg.

(En locator er en sender der udsender et identifikationssignal for Uummannaq, et signal der benyttes til fly- og helikopternavigation). Denne spærrezone er fastlagt som en cirkel med radius 100 m fra centrum af sendemasten ved B-432.

Inden for spærrezone S10 må der ikke ske byggeri, anlæg af elektriske ledninger eller opstilling af elektrisk udstyr uden Telemyndighedens godkendelse. For at undgå forstyrrende radiosignaler fra senderen, anbefales der inden for ca 150 m fra senderen ikke etableret aktiviteter, der er følsomme for radiosignaler.

S11. Spærrezone for teleanlæg, skibsradio-modtager.

Denne spærrezone er fastlagt som en cirkel med radius 400 m fra centrum af den kegleformede modtagerantenne ved B-294. S11 spærrezonen rækker mere end 50 m uden om B-931 med parabolantennen for telefonforbindelse til Qaarsut og forbindelse til telekæden mod syd. Spærrezonen for dette teleanlæg er således omfattet af S11.

Inden for spærrezone S11 må der ikke ske byggeri, anlæg af elektriske ledninger eller opstilling af elektrisk udstyr uden Telemyndighedens godkendelse.

S12. Spærrezone for teleanlæg, radiofoni-sender.

Denne spærrezone er fastlagt som en cirkel med radius 200 m fra centrum af sendebygningerne B-750 og B-749 for radioudsendelse på mellembølgebåndet. S12 spærrezonen rækker mere end 50 m uden om B-969 med telefonforbindelsen til Saattut og sender for FM-radio. Spærrezonen for dette teleanlæg er således omfattet af S12.

Inden for spærrezone S12 må der ikke ske byggeri, anlæg af elektriske ledninger eller opstilling af elektrisk udstyr uden Telemyndighedens godkendelse.

S13. Spærrezone for teleanlæg, TV-signal parabolmodtager.

Denne spærrezone er fastlagt som en vinkel 15° til hver side for parabolens modtagerretning udgående fra jordstationen for satellitmodtagning ved B-1496.

Inden for spærrezone S13 må der i højder over parabolens terrænkote (72 m) ikke ske byggeri, anlæg af elektriske ledninger eller opstilling af elektrisk udstyr uden Telemyndighedens godkendelse.

3.5. Miljøbelastende virksomheder.

Følgende større virksomheder skal med tiden opnå miljøgodkendelse fra Hjemmestyrets direktorat for Sundhed og Miljø:

Elværk,	især med hensyn til nabostøj,
Fiskefabrik,	især med hensyn til fiskeaffald,
Losseplads	især med hensyn til røg,
Stensortering	især med hensyn til støv og støj.

Større spildevandsudledninger skal godkendes af kommunalbestyrelsen og landsstyret, jfr. landstingsforordning nr 12 af 22.10. 88 om beskyttelse af miljøet.

Flytning eller etablering af virksomheder der er omfattet af bilag 5 i denne miljøforordning kræver også miljøgodkendelse.

Af områder for særlig anvendelse (E-) udlægger kommuneplanen 8:

Oversigt over områder for særlig anvendelse:

	Størrelse 1000 m ²	Antal byg- ninger '93	Rest rum- melighed	Andet på området
E 1	2	Elværk	10-20 %	Nødelværk, vandtaphus
E 2	25	1 bolig	0-10 %	Tankanlæg med udleveringssted
E 3	19	1 kontor	10-20 %	Heliport med fuelanlæg
E 5	10	1 forbrænd.	40-60 %	Jerndump, natrenorampe
E 6	21	2 depoter	75-85 %	Sprængstofmagasin
E 7	12	0	60-70 %	fremtidig sprængstofmagasin
E 8	19	0	50-60	dagrenovation, losseplads
E 9	10	0	50-60 %	fremtidig stenbrud, natreno
IALT	119	6 bygninger	40-50 %	3 virksom. 2 dumpe, 3 depot

Restrummelighed er excl. saneringer, og angivet som den resterende del af arealet der kan bebygges.

Såfremt det dokumenteres at vandsø 2 kan dække hele byens vandforsyningsbehov alene, kan vandsø 1 ændres til reservoir eller helt nedlægges og spærrezonen omkring vandsø 1 ophæves. Derved fremkommer nogle nye muligheder for etablering af landingsbane for fastvingefly, som det anbefales at vurdere nærmere. Nogle teleanlæg vil i så fald skulle flyttes, men omkostningerne hertil skønnes beskedne sammenlignet med den korte vejadgang. Ændring af spærrezone og udlægning af områder for landingsbane vil skulle ske i tillæg til denne kommuneplan eller en ny kommuneplan.

3.6 Friholdte områder.

For at beskytte vandsøområde 1 udlægges langs den vestlige del af søens opland et bælte af friområder op til spærrezonen. Langs kysten friholdes et bælte til fælles anvendelse for hundeslæde- og jolle udstyr. Ved fodboldbane, kirkegård og nationaldags-område udlægges friarealer for sportsaktiviteter, udvidelse af kirkegård og udendørs kulturelle arrangementer.

Oversigt over friholdte områder og områder for fritidsformål.

	Størrelse 1000 m ²	Antal byg- ninger	Rest rum- melighed	Andet på området pr 1994
D 1	4	0	0-10 %	
D 2	9	3 skure	10-30 %	ca 3 foderstativer
D 3	3	1 skur	10-30 %	ca 2 foderstativer
D 4	21	4 skure	10-30 %	Kirkegård, spækkogekar
D 6	88	1 traform.st.	50-80 %	Fodboldbane, kirkegård
D 7	57	0	20-40 %	3 varder
IALT	182		37-67 %	

Områderne benyttes pr 1994 bl.a. til tøjrning af hunde og slædeopstilling, hvorfor angivelse af restrummelighed er vanskelig da udnyttelsen varierer mellem sommer og vinter, hundecantal o.l. En del af arealerne er stejle fjeldskrånninger med begrænsede anvendelsesmuligheder.

Ingen i byen har mere end 300 m til en gåtur på havisen eller en fjeldtur ved vandsøerne. De fælles friarealer udlægges derfor ikke som nærrecreative arealer men af følgende typer:

- jævne arealer for sportsplads, vintersport eller kirkegård,
- kystnære arealer for hundeslæde- og maritime aktiviteter,
- arealer i vindsiden for vandindvindingsområdet, hvor en intensiv udnyttelse kunne frygtes at give forureningsrisiko.

3.7 Fredede områder.

Kommunalbestyrelsen varetager de landsplanmæssige bevaringsinteresser i.h.t. Hjemmestyrets bekendtgørelse nr 28 af 6.8.91 om varetagelse af bevaringshensyn i kommuneplanlægning.

Såfremt en bygning fra før år 1900 tages ud af drift, vil den blive omfattet af "Fredningsloven" nr 5 af 16.10.1980.

Hele område C1 betegnes bevaringsområde, i overensstemmelse med Grønlands Hjemmestyres forslag i notatet "Uummannaq - bevaringsværdige bygninger og bydele". De nærmere bestemmelser herfor er anført i afsnit 3.13. Derudover er enkelte bygninger i områderne A1 og C4 samt trankogested i D4 og salutkanon-batteri i B1 bevaringsværdige.

Ingen byområder derudover findes at rumme arkitektoniske særpræg, der gør dem specielt bevaringsværdige.

Ved det vestlige næs af Uummannaq-øen ligger et par tomter efter tørvemurshuse og et par eskimoiske grave. Disse er omfattet af fredningslov og må ikke ændres uden Landsmuseets godkendelse.

Området i Spraglebugten inden for 100 m fra "Julemandens hytte" B-1165, hvor optagelserne til Danmarks Radios julekalender foregik, skal bevares uændret.

Der må ikke tøjres hunde ved de to ovennævnte arealer.

Der må ikke graves tørv eller plukkes lyng (rævling) til rygning af fødevarer på hele Uummannaq-øen.

Bevaringsværdige bygninger og anlæg i bygderne er anført for hver bygd i afsnit 4.-10, og i B-nr rækkefølge i bilag 3.2.

3.8 Områder for stenbrydning.

Stenbrud har ikke været i drift på Uummannaq-øen siden 1981.

Lyserød granit kan brydes i E7/E8 og en grå gnejs kan brydes i E9. Begge steder har fjeldet mange sprækker i krydsende retninger, hvorfor større blokke kun kan brydes i beskeden omfang og med store mængder restmaterialer. Den grå gnejs er solid til vejskærver og den lyserøde granit kan benyttes til dekorative formål.

I kystområdet nord for A11 findes enkelte årer med en rød granit. Disse forekomster er blevet geologisk og naturstensmæssigt vurderet i 1991. Den røde granit blev fundet meget pæn til monumentsten som gravsten, men det store antal sprækker gør brydning urentabel og udtagning af store blokke næsten umuligt.

Indsamling af mindre granitstykker til lokalbefolkningens eget brug som smykkesten eller til lokal fremstilling af kunsthåndværk tillades.

3.9 Rækkefølge for udbygning.

For boligområderne er der kun rummelighed i de byggemodne områder til 1994 når der ses bort fra saneringer. Nybyggeri må derfor ske på de ubebyggede områder mod vest fra 1994-95. Byggeri skal ske successivt, uden spring efterladende ubebyggede grunde hvor senere byggeri giver gener for allerede indflyttede naboer, og medfører økonomisk uhensigtsmæssig udbygning af infrastruktur.

Udbygningsrækkefølgen skal være:

Rækkefølge:	Område:
Først	A8
Dernæst	A10
Sidst	A11

Det er ubetinget nødvendigt at byggemodning igangsættes 2 år før et område skal bebygges.

Før havne- og erhvervsarealerne vil der kunne ske lidt udfyldningsbyggeri i område B1 og B3. Opførsel af erhvervsbygninger er igang i B5. Der er vejadgang til B6 og B7 så disse kan umiddelbart byggemodnes. Byggemodning af B9 kan ske efter adgangsvej er ført gennem A8. Byggemodning af B10 kan ske efter adgangsvej er ført gennem A10. Placering af nybyggeri skal ske i det område hvor aktivitetens drift naturligt kan finde sted uden gene for naboer. Udbygningsbehovet varierer i takt med erhvervslivets konjunkturer, og er derfor vanskeligt forudsigeligt. De udlagte arealer udgør dog en fordobling af de nuværende, og skulle derfor være tilstrækkelige til hele planperioden.

Før områder til fælles formål er C1 udbygget, medens mindre nybyggeri/udvidelser kan ske i C3 og C4. C5 har vejadgang og kan bebygges når sand- og stenlageret er flyttet og nedlagte antenner er fjernet. C6 kan først bebygges når adgangsvej fra A8 er anlagt. Valg af hvilket område kontorer, institutioner, butikker, hoteller o.l. skal placeres i, må ske ud fra det kundeopland virksomheden skal betjene.

Før de friholdte områder kan der kun ske etablering af sportsanlæg i D6, der har eksisterende vejadgang. Placering skal ske ud fra det publikum der skal betjenes og således, at der ikke er risiko for forurening af indvindingsområderne for drikkevand.

Før område til særlig anvendelserne er E1 forbeholdt elværk, E2 forbeholdt tankanlæg, og E3 heliport. E5 kan umiddelbart udnyttes, og E7 når der er etableret vejadgang til området. E6 kan udnyttes når sprængstofmagasinet er flyttet eller sikkerhedsafstanden reduceret. Udnyttelse af E9 kan først ske efter adgangsvej er etableret fra A10. Valg af område for placering af aktivitet skal ske hvor miljømæssig godkendelse kan opnås, og hvor aktiviteten naturligt kan finde sted i sammenhæng med tilknyttede funktioner.

RAMMER FOR LOKALPLANLÆGNING.

3.10 Generelle bestemmelser for alle områder.

Der tillades i tilknytning til den enkelte bolig drevet ikke-genevoldende erhverv som advokat, frisør o.l. når bygningsejers og kommunalbestyrelsens godkendelse er indhentet, herunder godkendelse af skiltning og reklamebelysning.

Udendørs materialeoplag af længerevarende karakter må kun finde sted afskærmet og efter kommunalbestyrelsens tilladelse.

Kun i bygninger i område til fælles formål (C -) kan der tillades etableret serveringssteder for alkoholiske drikke. Kommunaltbestyrelsen skal i hvert enkelt tilfælde meddele bevilling, jfr. hjemmestyrets bekendtgørelse af 29.5.92 om alkoholbevillinger, og kan afslå en ansøgning, hvis udskænkningssstedet formodes at ville medføre nabogener.

I nær tilknytning til den enkelte bygning tillades etableret mindre udhuse, hundegårde, foderstativer, terrasser o.l. når bygningsreglements afstandskrav og lokalplanbestemmelser overholdes samt arealtildeling er opnået. Udhuse, skure, hundegårde, foderstativer, master, flagstænger o.l. kan forlanges fjernet uden erstatning ved fraflytning eller såfremt de ikke længere er i brug.

Miljøfarlige væsker som benzin, olie, opløsningsmidler, giftstoffer o.l. må ikke hældes på terræn eller ledes i kloak. Natrenovation (sort spildevand) må kun udledes, såfremt sundhedsmyndighederne har godkendt det enkelte kloakudløb hertil. Overfladevand må ikke ledes til kloak.

Udendørs afbrænding eller henkastning af affald er ikke tilladt. Tømning af natrenovationsspande på terræn eller i havn er ikke tilladt, undtaget herfra er tømning fra natrenovationsrampe.

Ny bebyggelse skal tilpasses den eksisterende med hensyn til hus- og tagformer samt udvendige materialer og farver.

Bygningshøjden må på nye bygninger ikke overstige 11m målt fra laveste terrænpunkt, gældende for hver bygningskrop langs hele randfundamentet.

Størst tilladelige højde på synlige fundaments- og kældervægge er 3m. Synlige træfundamenter og søjlefundamenter skal beklædes i gavl- og facadelinjen samt males til dækning.

Ved nybyggeri kan der stilles krav om etablering af parkeringspladser. Retningsgivende er 1 parkeringsplads pr. eenfamiliebolig og 1 pr. 3. bolig ved flerfamiliehuse. Nybyggeri skal ske så eksisterende vej og stiforløb ikke forringes. Nybyggeri skal udformes så det ikke giver anledning til dannelse af unødigt store snedriver på offentligt færdselsareal. Ved bebyggelsens udformning skal der tages hensyn til nabohuse, så alle beboere får en rimelig andel af udsigt og sollys.

Ved nybyggeri kan der stilles krav om terrænregulering, så området kan holdes ryddeligt og afvandet.

Nybyggeri kan kræves tilsluttet kloakledning eller fjernvarmeledning, hvis disse

faciliteter er ført frem inden for 25m fra byggefeltet. Såfremt et nybyggeri ikke tilsluttes kloak, må gråt afløbsvand ikke udledes, så det kan blive til gene for offentligt færdselsareal, til gene for nabohuse eller såfremt sundhedsmyndighederne finder det uacceptabelt.

Sekundærveje med parkeringsarealer tillades fremført fra de på kortbilag 3 viste overordnede veje, så kantparkering langs primærveje kan undgås. Der tillades etableret grøfter gennem området til sikring af afvandingen. Der tillades fremført el-, vand-, tele-, fjernvarme- og kloakledninger gennem området når arealtildeling er opnået. Hvis ledninger krydser stier eller veje, skal der etableres passende overkørsler, trapper gangbroer o.l. til sikring af fortsat færdsel.

Det påhviler husejeren at etablere og snerydde de nødvendige adgangstrapper til huset for opretholdelse af tilgængelighed for offentlig service.

Virksomheder i området skal holde de arealer virksomheden samt dens kunder jævnligt benytter ryddede. Affald eller materialer der fra virksomheden er blæst ind på andet areal eller i havnen, skal også opryddes af den pågældende virksomhed.

Kommunalbestyrelsen kan forbyde langtidsparkering af biler og opstilling af både eller materialer, hvor det skønnes at være til gene for færdselen eller brandvæsenets adgangsmulighed.

Til sikring af beboernes færdsel i området, kan kommunalbestyrelsen fastsætte retningslinjer for afmærkning ved toppen af stejle skråninger, rækværksopsætning og terrænbelysning. Vejnavneskilte og gadenummerskilte kan kræves opsat på alle bygninger uden erstatning til bygningsejeren.

Joller og både må ikke fortøjers eller banksættes på en sådan måde, at de er til gene for kørsel og personers færdsel i området. Tov og stålwire skal opsættes synligt, og således at de ikke udgør en fare for personers færdsel i området.

Flænsning af fangst tillades udført, såfremt det findes acceptabelt af sundhedsmyndighederne, og flænsstedet opryddes fuldstændigt bagefter.

Tøjring af hunde skal ske i henhold til hundevedtægt, og må ikke ske, så hunde kan nå ud på offentligt færdselsareal eller slædespor. I lokalplaner kan fastsættes nærmere retningslinjer om arealer til hundetøjring eller fritagelse for hundehold.

3.11 Bestemmelser for boligområderne A1 - A11.

For generelle bestemmelser henvises til afsnit 3.10's bestemmelser, der gælder for alle boligområder foruden nedennævnte specielle bestemmelser for de enkelte områder. Områdernes afgrænsning fremgår af kortbilag 3. For lettere at kunne orientere eksisterende lokalplaner i forhold til kommuneplanen, er områdenummerene valgt i lighed med udarbejdede lokalplaners, d.v.s. som den tidligere byplans. Dette medfører desværre en noget usystematisk nummerering med enkelte spring.

Boligområde A 1.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse, enkelte række-husbebyggelser samt 1-2 dagligvarebutikker. Grundet områdets centrale beliggenhed kan enkelte mindre institutioner eller kontorer tillades opført eller indrettet i eksisterende bygninger. Da området ligger nær ved alderdomshjemmet, skal nogle af boligerne forbeholdes ældre, handicappede og andre, som vil kunne deltage i aktiviteter på alderdomshjemmet eller har behov for at få bragt mad eller blive tilsluttet døgnvagtordning.

Området betegnes fuldt udbygget.

Områdets østligste del ligger under spærrezone S13 for parabol modtagerantenne. Området vejbetjenes fra Sanatoriemut / Anorisiorfinnguag og Aqqusinertaaq. Det er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger samt kloak i den nordøstlige del. Da lokalvejen Elisipannguup Aqqutaa har et meget bugtet forløb, tillades udretning af vejens tracé.

Der findes følgende bevaringsværdige boliger i området: B-12 fra 1947 og B-112 fra 1948, hvoraf især B-12 ligger karakteristisk på fjeldtoppen. Arealet omkring B-12 må ikke yderligere bebygges, ud over mindre tilbygninger til de eksisterende bygninger. Ved nyopførsler skal der til primærvejen Aqqusinertaaq holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Yderligere kloakering af området kan ske mod havet umiddelbart sydvest for området. Terrænavfanging skal ske ved grøfter, der fører vandet under Elisipannguup Aqqutaa til havet mod sydvest.

Der skal i området bevares passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Mellem B-488 og B-236 går et slædespor mod syd til kysten. Denne strækning skal friholdes for hundetøjring og opstilling af skure, tørrestativer, flagstænger og andet der kan genere slædekørslen.

Boligområde A 3.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse, enkelte række-husbebyggelser, 1 dagligvarebutik samt et møntvaskeri til betjening af den vestlige del af byen. Ud over eenfamilieboliger rummer området pr 1994 2 ungboluse med hver 7 værelser.

Restrummeligheden udgør i februar 1994 ca 5 byggefelter. Området er under udbygning, og forventes udbygget i løbet af 1994.

Mod nord grænser området op til spærrezone S1 for vandindvindingsområde. Såfremt indsigtmyndigheden for vandindvindingsområdet giver tilladelse, kan vejen Umiuartertarfik forlænges som brandvej med ringforbindelse mod øst til C3.

Området vejbetjenes fra Qernertunguamut / Aqqusinertaaq, og er forsynet med el-, og telefonledninger. Vejen Nasiffissuaq er ved udmundingen i Qernertunguamut snæver og med dårlige oversigtsforhold, hvorfor forbedring af disse forhold tillades.

Helårsvand er 1994 ført langs Qernertunguamut til taphus B-1492 til forsyning af Nasiffissuaq. Der er ingen større fælles kloakering, men grundet isgener på vejene er en kloakering af den centrale del ønskelig.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen Qernertunguamut holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Kloakering af området kan ske ved ledningsføring under Qernertunguamut til havet umiddelbart mod syd.

Terrænafrvandning skal ske ved grøfter, der fører vandet under Qernertunguamut til havet mod syd.

Der skal i området bevares passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Boligområde A 4.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse samt enkelte rækkehusbebyggelser. Grundet områdets centrale beliggenhed omgivet af områder til fælles formål, kan enkelte institutioner, kontorer eller butikker tillades opført eller indrettet i eksisterende bygninger, især langs Aqqusinertaaq. Ud over boliger ligger der pr 1994 et forsamlingshus.

Restrummeligheden udgør i 1994 0-1 byggefelter, og området betegnes som fuldt udbygget.

Den vestlige del af området ligger under spærrezone S13 for parabol TV-modtageantennen.

Området vejbetjenes fra Aqqusinertaaq, for den sydligste del fra Trollep Aqqutaa og Qisuttarissat Aqqutaa. Der er udlagt el-, telefon- og helårsvandledninger, men ingen kloak.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen Aqqusinertaaq holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Kloakering af området er ønskelig, og kan ske ved tilslutning mod syd til skolens kloak eller mod øst til kloak langs Radioqarfiup Aqqutaa.

Terrænafrvandning skal ske ved grøfter, der fører vandet mod syd til havnen uden gene for naboerområder.

Der skal i området bevares passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet. Hovedstierne ned til skolen og Trollep Aqqutaa skal bevares og friholdes for hundetøjring, materialeopstilling og andet der kan genere børns færdsel.

Boligområde A 6.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse, enkelte rækkehusbebyggelser samt et møntvaskeri til betjening af den nordlige del af byen. Langs Radioqarfiup Aqqutaa og Fr.Frederiksenip Aqqutaa kan enkelte kontorer eller butikker tillades opført eller indrettet i eksisterende bygninger. Eksisterende indkvarteringsbygninger tillades indrettet til flerfamilieboliger. Der findes pr 1994 i området 3 kontorer, 1 detention, 1 tømrerværksted, 1 autoværksted, 1 STI-skole, 1 ungbo og 3 indkvarteringsbygninger. Da den sydlige del ligger nær ved sygehus og i jævnt terræn, skal boliger her forbeholdes handicappede eller ældre, der har behov for jævnt sygehusbesøg.

Restrummeligheden udgør i 1994 1-2 byggefelter, og området betegnes som næsten fuldt udbygget.

Den østlige del af området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten.

Området vejbetjenes fra Radioqarfiup Aqqutaa, Fr.Frederiksenip Aqqutaa samt Piitakas-

suup Aqqutaa, og er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger samt kloak langs Fr.Frederiksenip Aqqutaa.

Ved nyopførsler skal der til primærvejene Radioqarfiup Aqqutaa, Piitakassaap Aqqutaa og Fr.Frederiksenip Aqqutaa holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Kloakering af området kan ske til det eksisterende kloaksystem langs Fr.Frederiksenip Aqqutaa.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet under vejene til havet umiddelbart mod øst.

Der skal i området bevares passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Sidste begravelse på kirkegården i den sydlige del skete 1956. Med 50 års gravfred kan arealet først anvendes til andet formål fra 2006, og dette skal i så fald ske i henhold til landstingsforordning nr 6 af 17.10.90 om kirkegårde, hvortil der henvises.

Gangstien fra syddel af Edvard Krusep Aqqutaa til Radioqarfiup Aqqutaa skal bevares og friholdes for hundetøjring, materialeopstilling o.l. der kan hindre sikker færdsel.

De eksisterende sømærker (rød båkelinje) skal respekteres.

Boligområde A 7.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse, enkelte rækkehusbebyggelser samt 1-2 dagligvarebutikker.

Restrummeligheden udgør i februar 1994 2-4 byggefelter, og området vil være færdigudbygget i løbet af 1994.

Den vestlige del grænser op til spærrezone S1 mod vandsøen.

Området vejbetjenes fra Maniillat Qaqaat, og er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger samt kloak.

Yderligere kloakering af området kan ske ved udbygning af de eksisterende kloaksystemer, og ved forlængelse af disse under Fr.Frederiksenip Aqqutaa til udmunding i havet.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet mod øst uden gene for vejene.

Eksisterende stisystem skal bevares, friholdes for tøjrede hunde og tillades udbygget.

Såfremt insigtsmyndigheden for vandindvindingsområdet kan godkende det, tillades etableret en hovedstiforbindelse fra Juuarsip Aqqutaa mod syd til område C5.

Boligområde A 8.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse samt klynge- eller rækkehusbebyggelser. Da området er temmelig kuperet, vil antallet af byggefelter afhænge meget af de valgte hustyper.

Rummeligheden er 40-50 byggefelter, i 1994 var intet bebygget.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra Qernertunguamut's forlængelse, hvorfra forsyning med el-, telefon- og helårsvandledninger kan fremføres. Der tillades etableret sekundærveje med parkeringsarealer. Der kan anlægges en vej gennem dalen i områdets østlige del til ringvejsforbindelse med Nasiffissuaq i A3.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Kloakering af området skal ske mod vest.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet mod vest.

Der skal i området udlægges passende friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Området skal udbygges glidende begyndende i syddelen og afsluttende i norddelen.

Byggemodning vil blive igangsat når område A3 er ved at være færdigudbygget, se iøvrigt afsnit 3.10.

Bygningerne skal søges placeret i lægivende grupper med afstemte bygningsretninger og taghældninger. For at undgå store fundamenter tillades opførelse af huse i forskudte planer (skrænthuse).

Boligområde A 9.

Området udlægges til tæt bebyggelse i form af flerfamilieboliger i højst 2 etager og enkelte rækkehusbebyggelser. Grundet områdets centrale beliggenhed kan tillades opførelse eller indretning af enkelte institutioner, kontorer eller butikker langs Akkusinertaaq og Radioqarfiup Akqutaa. Der findes ud over boliger pr 1994 2 vuggestuer/-børnehave, den sydlige del af børnehjem (resten i C5), brandstation, politistation, elevhjem, 1 beskæftigelseskontor samt 2 butikker.

Der er ingen restrummelighed. Nybyggeri vil først kunne ske efter sanering.

Der er ingen klausulerede zoner i området, men mod nordvest grænser det op til spærrezoner for vandindvinding.

Området vejbetjenes fra Akkusinertaaq, Tittus Johansenip Akqutaa, Radioqarfiup Akqutaa samt Tasersuup Akqutaa, og er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger samt kloak.

Restvarmesystemet fra elværket til varmecentral i B-272, hvorfra boligblokkene fjernvarmeforsynes, tillades udbygget.

Ved nyopførsler skal der til primærvejene Akkusinertaaq og Radioqarfiup Akqutaa holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Kloakering af området kan ske ved udbygning af det eksisterende system. Nybyggeri vest for Akkusinertaaq kan kun tillades, såfremt nybyggeriet tilsluttes kloak.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet mod øst til grøften langs Radioqarfiup Akqutaa.

Den eksisterende legeplads ved B-547 mellem boligblokkene skal bevares og tillades udbygget.

Boligområde A 10.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse samt enkelte rækkehusbebyggelser. Da området har en attraktiv beliggenhed på en sydskråning, tillades det udnyttet lidt tættere end andre åbne boligområder, således kan enkelte højst 2-etages boligblokke tillades opført i den nordøstlige del.

Rummeligheden er 70-90 byggefelter, i 1994 er intet bebygget.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra primærvejen fra område C6, hvorfra forsyning med el-, telefon- og helårsvandledninger kan fremføres. Herfra går en forsyningsvej til erhvervsområderne E9 og B10. Der tillades etableret sekundærveje med parkeringsarealer. Sekundærvejene i den nordlige del skal planlægges i sammenhæng med sekundærvejene i den

sydlige del af område A11.

Ved nyopførsler skal der til primærvejene holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m. Kloakering af området skal ske mod syd.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet til havet umiddelbart mod syd.

Der skal i området udlægges passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Ved udarbejdelse af lokalplaner skal der indgå retningslinjer til sikring af alle beboernes fælles anvendelse af det kystnære område til småbåde-, fiskeri- og slædeformål.

Området skal udbygges glidende begyndende i sydøstdelen og afsluttende i nordvest-delen. Byggemodning vil blive igangsat, når område A8 er ved at være færdigudbygget, se iøvrigt afsnit 3.9.

Bygningerne skal søges placeret i lægivende grupper med afstemte bygningsretninger og taghældninger. For at undgå store fundamenter tillades opførelse af huse i forskudte planer (skrænthuse).

Boligområde A 11.

Området udlægges til åben bebyggelse i form af een- og tofamiliehuse samt enkelte rækkehusbebyggelser.

Rummeligheden er 65-85 byggefelter, i 1994 er intet bebygget.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra primærvej fra A10, hvorfra forsyning med el-, telefon- og helårsvandledninger kan fremføres. Der tillades etableret sekundærveje med parkeringsarealer, og i den sydlige del skal de planlægges i sammenhæng med sekundærvejene i område A10.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m. Kloakering af området skal ske mod vest.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter, der fører vandet mod vest.

Der skal i området udlægges passende mindre friarealer til børns leg. Disse nærlegeområder tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Området skal udbygges glidende begyndende i syddelen og afsluttende i norddelen.

Byggemodning vil blive igangsat, når område A10 er ved at være færdigudbygget, se iøvrigt afsnit 3.9.

Bygningerne skal søges placeret i lægivende grupper med afstemte bygningsretninger og taghældninger. For at undgå store fundamenter tillades opførelse af huse i forskudte planer (skrænthuse).

3.12 Bestemmelser for havne- og erhvervsområderne B1 - B10.

For generelle bestemmelser henvises til afsnit 3.10's bestemmelser, der gælder for alle havne- og erhvervs-områderne foruden nedennævnte specielle bestemmelser for hvert enkelt område. Områdernes afgrænsning fremgår af kortbilag 3.

Havne- og erhvervsområde B 1.

Området udlægges til havneformål, forbeholdt søtransportvirksomhed med tilhørende

hovedlagre og fiskefabrik. Ud over erhvervsbygninger rummer området pr 1994 4 boliger og 1 beddingsspor, der ender med spilhus i område C1. Indpumpning af olieprodukter sker ved ventilanlæg på havnens østdel, hvorfra rørledninger fører til tanke på område E2.

Restrummeligheden udgør i 1994 3-4000 m². Med øget containermængde må der forventes et større behov for bagarealer til havnen. Området tillades udvidet ved opfyldning med sprængsten og fjeldknolden med B-802 og B-539 tillades nedsprængt efter godkendt lokalplan.

Områdets østligste del ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten, og den vestligste del under spærrezone S13 for parabol modtageantenne.

Området vejbetjenes fra Aqqusinersuaq.

Af brandsikkerhedsmæssige grunde skal de 2 sekundærveje ind i området Issaliup Aqqutaa og Pavia Leibhardtsip Aqqutaa bevares og holdes farbare. Der tillades anlagt en adgangsvej fra E2 området ved lager B-913 til den sydlige del af B1 med fiskefabrikken. Når denne ringvejsforbindelse er etableret, kan den ene af de 2 ovennævnte sekundærveje lukkes og benyttes udelukkende af skibstrafikvirksomheden. Der er adgang fra søsiden for kuttere ved det grå pakhus B-30, for skonnerter ved kaj nord for B-724 og for fiskerbåde ved fiskefabrikken's lossekaj vest for B-18. Fra næsset syd for B-18 udgår en slædenedkørsel. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt. Fra sydkysten tillades etableret rampe for ophaling af større fangstdyr som hvaler.

Området er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger. Der udmunder kloak fra KNI-butik B-1256 ved bedding og fra KNI-kantine B-735 i havn nord herfor. Disse kloakudløb giver dog lejlighedsvis lugtgener i havnen, hvorfor det anbefales at flytte dem til mere strømrige steder. Nye kloakledninger skal lede vandet syd for området uden for havnebassinet. Fiskeaffald må hverken som hele fisk, skårne stykker eller i finhakket tilstand tilføres havnebassinet.

Fjeldknolden med flagbastionen og salutkanonerne skal bevares.

Terrænavfanding skal ske ved jævnt skrånende belægninger eller grøfter, der fører vandet til havet. Der tillades etableret et udleveringsanlæg for benzin og gasolie ved rørledning fra tanke i område E2 til forsyning af skibe og joller i havnen.

Havne- og erhvervsområde B 3.

Området udlægges til havne- og erhvervsformål, forbeholdt søtransportvirksomhed, proviantsalg og bådreparationsvirksomhed. Ud over erhvervsbygninger rummer området pr 1994 1 bolig.

Restrummeligheden udgør i 1994 3-7000 m². En opgørelse af arealet er vanskelig, da eksisterende kortgrundlag ikke er ajourført med opfyldninger af arealet syd og øst for B-8. Området tillades udvidet ved yderligere opfyldning med sprængsten, og fjeldknolde herunder "Kødøen" tillades reguleret efter godkendt lokalplan.

Den østlige del af området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten. Den tidligere natrenovationsrampe ved B-1292 blev nedlagt 1987 og tillades ikke idrifttaget igen.

Området vejbetjenes fra Aqqusinersuaq og Fr.Frederiksenip Aqqutaa. Der er adgang fra søsiden ved salgsbrædtet B-756. Fra havnebugten ved B-19 og fra bedding ved B-857 udgår slædenedkørsler. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslerne benyttet

til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Mindre både tillades søsat og ilandtaget fra bedding ved B-857 og med mobilkran fra bådværksted B-1292, hvorfor disse områder skal friholdes for oplag.

Området er forsynet med el- og telefonledninger, men ikke helårsvand. Der udmunder kloak fra skolen og fra hotel ved salgsbrædt, fra Radioqarfiup Aqqutaa ved sygehus B-8 og fra Fr.Frederiksenip Aqqutaa ved B-460. Især de 2 kloakudløb ved salgsbrædtet giver anledning til lugtgener, og det anbefales at flytte disse udløb til mere strømrige steder. Kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området. Salgsbrædtet B-756 tillades ombygget til mere hygiejnisk udformning eller flyttet til område C1.

Ved nyopførsler skal der til primærvejene Aqqusinersuaq og Fr.Frederiksenip Aqqutaa holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Terrænafrvandning skal ske ved jævnt skrånende belægninger, der fører vandet til havet. Såfremt der udføres dæmning eller broforbindelse til Kødøen, skal det sikres at vandgennemstrømning i Ikerasanguaq bevares a.h.t. vandudskiftningen i havnebassinet.

Havne- og erhvervsområde B 4.

Området udlægges til havneformål, forbeholdt jollefiskere, fangstredskaber, hundeslædeudstyr og mindre lystbåde. Der findes pr 1994 kun skure og tørrestativer samt tøjrede hunde på området.

Restrummeligheden udgør i 1994 8-10000 m², men er vanskelig at opgøre med den sæsonvarierende brug af arealet. Området tillades udvidet ved opfyldning med sprængsten, og fjeldknolde tillades nedsprængt.

Den østlige del af området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten, og den nordlige del ligger inden for sikkerhedszone S5 for sprængstofmagasinet.

Området vejbetjenes fra Arsaaffimmut. Der er adgang fra søsiden ved nedkørselsrampen midt i bugten og derfra udgår en slædenedkørsel. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Da nedkørselsrampen skal kunne benyttes af brandvæsenets pumpevogn for vandforsyning fra havet, skal rampen holdes ryddet og fremkommelig.

Området er ikke byggemodnet ud over vejbelysning. Der udmunder kloak fra område A7-nord på terræn vest for området. Denne og andre kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen Arsaaffimmut holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m. Der må på området kun opføres uopvarmede skure på under 12,5 m². Terrænafrvandning skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet til havet.

Brug af området skal ske under hensyntagen til vegetationen, så denne ikke nedslides unødigt. Ved udnyttelse af området skal der etableres stier, så hele befolkningen har adgangsmulighed til kysten.

Havne- og erhvervsområde B 5.

Området udlægges til erhvervsformål, forbeholdt værksteder og lagervirksomhed. Der tillades etableret bolig i forbindelse med den enkelte virksomhed som portner/vagt.

Restrummeligheden udgør i 1994 5-7000 m². Området tillades reguleret med sten-

materialer, og fjeldknolde tillades nedsprængt.

Den østlige del af området ligger under både spærrezone S6 for indflyvning til heliport og inden for sikkerhedszone S5 for sprængstofmagasin.

Området vejbetjenes fra Arsaaffimmut, og er kun forsynet med elledninger. Telefon er fremført som hovedkabel til transformerstation B-1391.

Kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området til udmundning på et af sundheds- og miljømyndighederne godkendt sted.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen Arsaaffimmut holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Terrænavfanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod syd uden gene for vej eller naboområde.

Der tillades etableret ringvejsforbindelse gennem området ved forlængelse af Nanumut mod nord til Siaqqissoq i område D6.

Havne- og erhvervsområde B 6.

Området udlægges til erhvervsformål, forbeholdt materialeopstilling og lagervirksomhed. Området er ubebygget, og 8-10000 m² kan udnyttes. Området tillades reguleret med sprængsten.

Området er i 1994 ikke byggemodnet.

Den sydøstligste del ligger under sikkerhedszone S6 for indflyvning til heliporten.

Området vejbetjenes fra Siaqqissoq.

Der er adgang fra søsiden ved stenstranden i bunden af bugten, og derfra udgår en slædenedkørsel. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Ledninger fra naboarealer tillades fremført gennem området.

Ved nyopførsler skal der til primærvejen Siaqqissoq holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Terrænavfanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod sydøst.

Ved brug af den vestlige del af området skal der udvises hensyn over for kirkegården, både så den ikke forurenes med affald, og således at materialeoplag ikke virker skæmmende.

Havne- og erhvervsområde B 7.

Området udlægges til erhvervsformål, forbeholdt værksteder og lagervirksomhed.

Området er ubebygget, og 10-12000 m² kan udnyttes, den nordlige del er dog forholdsvis skrånende. Området tillades reguleret med sprængsten, og fjeldknolde tillades nedsprængt.

Området er i 1994 ikke byggemodnet.

Der er ingen klausulerede zoner i området. Da det ligger nær ved E8 med lossepladsen, kan der forekomme røg- eller lugtgener derfra. Ved brug af den sydlige del af området skal der udvises hensyn over for kirkegården, både så den ikke forurenes med affald, og så byggeri ikke virker skæmmende. Der må ikke udledes afløbsvand så det kan løbe ind på kirkegårdsarealet.

Området vejbetjenes fra Siaqqissoq. Ved nyopførsler skal der til primærvejen Siaqqissoq

holdes en afstand til befæstet vejkant på 5m.

Terrænafrvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod syd uden gene for veje og naboområder.

Havne- og erhvervsområde B 8.

Området udlægges til havneformål, forbeholdt jollefiskere, fangere og hundeslædekørere. Restrummeligheden udgør i 1994 4-5000 m². Området tillades udvidet ved opfyldning med sprængsten, og fjeldknoide tillades nedsprængt.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra Aqqusinertaaq. Der er adgang fra søsiden ved næssene i bugten og derfra udgår slædenedkørsler. Disse skal friholdes for opstilling af tørrestativer, skure, hundetøjring og andet der kan genere slædekørsel.

Området er ikke byggemodnet ud over et par lysmaster til orienteringsbelysning ved stien. Der udmunder kloak fra Hallen ved Korrossuaq. Kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området.

Ved udnyttelse af området skal der etableres stier så det sikres at hele befolkningen har adgang til kysten. Der må på området kun opføres uopvarmede skure på under 12,5 m².

Havne- og erhvervsområde B 9.

Området udlægges til havne- og erhvervsformål, forbeholdt fiskeforædlingsindustri som tørring af proviant, rygning af fødevarer, produktion af færdigretter o.l.

Området er ubebygget, og 5-6000m² kan udnyttes. Området tillades reguleret med stenmateriale, og fjeldknoide tillades nedsprængt.

Området er i 1994 ikke byggemodnet.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra forlængelsen af Qernertunguamut. Der er adgang fra søsiden langs kysten, og der tillades etableret slædenedkørsel. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt. Der tillades ved kysten etableret faciliteter til losning af fisk og flænsning af større fangsttyr som sæler og hvaler. Kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området.

Terrænafrvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger der fører vandet mod vest.

Der må ikke finde stærkt lugtende aktiviteter sted eller andet som f.eks. kan forringe kvaliteten af proviant til tørring eller give bismag i fødevarer.

Anvendelse af området vil kunne begynde når adgangsvej er fremført fra A8.

Havne- og erhvervsområde B 10.

Området udlægges til havne- og erhvervsformål, forbeholdt nye havnefaciliteter og større virksomheder med tilknytning til havn.

Området er ubebygget, og 15-22000 m² kan udnyttes. Området tillades udvidet ved opfyldning med sprængsten, og fjeldknoide tillades nedsprængt.

Området er i 1994 ikke byggemodnet.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra primærvej i boligområderne A10 eller A11. Der er adgang fra søsiden, og der tillades etableret slædenedkørsler. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslerne benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Kloakledninger fra de bagved liggende arealer tillades fremført gennem området.

Terrænafrvandning skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet til havet.

Udnyttelse af området skal ske i sammenhæng med anvendelsen af naboområde E9. For udbygningsperiode se afsnit 3.9.

3.13 Bestemmelser for områder til fælles formål C1 - C6.

For generelle bestemmelser henvises til afsnit 3.10's bestemmelser, der gælder for alle områder til fælles formål foruden nedennævnte specielle bestemmelser for de enkelte områder. Områdernes afgrænsning fremgår af kortbilag 3.

Område til fælles formål C 1. Bevaringsområde.

Området udlægges til centerformål, forbeholdt institutioner som skole, alderdomshjem, kirke, handel, administration og bevaringsværdige bygninger.

Af faciliteter findes pr 1994 i området skole, alderdomshjem, fritidsklub, museum, kirke, KNI-butikker, KNI-pakhuse, bageri, møntvaskeri, kredsret, posthus, KNI-kontor og kommunekontor foruden boliger og et beddingsspor fra område B1.

Området er udbygget, og større nyopførsler vil kun kunne finde sted efter sanering.

Område C1 rummer alle de i Hjemmestyrets notat "Bevaringsværdige bygninger og bydele 1990" anførte bevaringsværdige bygninger undtagen B-8 i C4, og B-12 og B-112 i A1. Det i notatet foreslåede bevaringsområde omfatter C1 samt mindre dele af A1, B1 og E2. Da disse mindre delområder ikke rummer bygninger betegnet bevaringsværdige i notatet, er områderne udeladt af kommuneplanens bevaringsområde.

Følgende bygninger findes bevaringsværdige, se iøvrigt bilag 3.1:

B-2	opført 1926-56	Fritidsklub, tidl. sanatorium, børnehjem,
B-5	opført 1907	Distriktlægebolig,
B-9A+B	opført 1870-1928	Museum, tidl. sygehus, tidl. bolig,
B-11	opført 1909	Handelchefbolig,
B-14	opført 1871	KNI-kontor og bank,
B-15	opført 1853	Postkontor, tidl. manufakturbutik,
B-16	opført 1852	Værksted,
B-17	opført 1927	Assistentbolig,
B-19A	opført 1949	Butikslager, sten og tørvemur,
B-23	opført 1923	Udhus til B-29,
B-25	opført 1920	Mødesal, indflyttet fra Nussuaq,
B-28	opført 1861	Pakhus, tidl. provianthus,
B-29	opført 1853	Pakhus, tidl. butik,
B-30	opført 1928	Pakhus 3 etager,
B-32	opført 1921	Postdepot,

B-33	opført 1852	Lager, tidl. smedje,
B-34	opført 1860	Møbellager, tidl. spækhush,
B-110	opført 1921-52	Skole 1½ etage,
B-116	opført 1934-35	Kirke,
B-117	opført 1894	Præstebolig,
B-299	opført 1904	Udhus til B-117, stenmur,
B-300	opført 1904	Udhus til B-9, stenmur,
B-803	opført ca 1925	Bolig, (ubeboet museumshus), tørvemur,
B-807A+B	opført ca 1925	Dobbeltbolig, tørvemur.

For ovennævnte bevaringsværdige bygninger gælder, at enhver tilbygning, ændring af facaderne og tagbelæggningerne skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Til bygningernes vedligehold skal benyttes materialer, vinduer og døre af samme type som de nuværende. Bygningerne samt udhuse, skure, stakitter o.l. må ikke males i andre farver end de nuværende. De til bygningerne hørende haver skal bevares med vegetation. Nybyggeri i områdets nordlige del skal tilpasses de bevaringsværdige bygninger ved at benytte samme farver, yder-materialer og tagformer som nærliggende bygninger. Orienteringen af nye bygninger skal være parallel med eksisterende nabobygninger. Selvstændige butiksbbygninger skal være på mindst 60m² etageareal. Hele området på nær den nordøstlige del ligger under spærrezone S13 for parabol TV-modtageantennen. Den sydlige del af området grænser op til spærrezone S4 for tankanlægget.

Området vejbetjenes fra Aqqusinersuaq, Sanatoriemut og Atuarfimmut.

Området er forsynet med el-, telefon-, helårsvand og kloakledninger.

Såfremt en enkelt bevaringsværdig bygning andet sted i kommunen må saneres, kan det tillades at bygningen genopføres i område C1 efter udarbejdelse af lokalplan herfor.

Terrænafrvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belæggninger, der fører vandet mod syd eller øst uden gene for vej, kirkeplads eller naboområde.

Områdets vegetation og traditionelle gangstier skal bevares. Der tillades ikke etableret deciderede sekundærveje i området, da det betragtes som udbygget, men der må anlægges indkørsler med parkeringsarealer ved den enkelte virksomhed.

Ved kredsretbygningen tillades opført en ny politistation i op til 2 etager.

Der tillades etableret salgsbrædt for grønlandsk proviant ved B-19 eller B-20 i områdets nordøstlige del.

Det fælles friområde omkring kirken B-116 og spækhuset B-34 må ikke bebygges, ikke bruges til oplag af materiel eller materialer og ikke befærdes med motorkøretøjer.

Langtidsparkering langs primærvejene skal undgås. Ved nyopførsler skal der til Sanatoriemut og Aqqusinertaaq holdes 5 m afstand til befæstet vejkant.

Område til fælles formål C 3.

Området udlægges til centerformål, forbeholdt idrætshal, børneinstitution, vaskeri, butikker o.l. til betjening af byens vestlige del samt enkelte boliger. Der tillades opført svømmehal, efterskole, sportsudstyrsbutik og lignende, der har en sammenhæng med hallens anvendelse, samt en børneinstitution til betjening af byens vestlige del. Ud over hallen og boliger findes pr 1994 2 butikker i den østlige del og en tidligere kirkegård. Sidste begravelse fandt sted 1951, hvorfor arealet først kan anvendes til andet formål efter år 2001, jfr. landstingsforordning nr 6 af 17.10. 90 om kirkegårde.

Restrummeligheden uden sanering udgør i 1994 2-4000 m² overvejende nord og vest for hallen.

Den østlige del af området ligger under spærrezone S13 for parabol TV-modtageantennen. Mod nord grænser området op til spærrezone S1 mod drikkevandssøen.

Området vejbetjenes fra Aqqusinertaaq.

Området er forsynet med el og telefon samt helårsvand og kloakledninger til hallen.

Hvis indsigtsmyndigheden for vandindvindingsområdet accepterer det, kan Johan Henningsenip Aqqutaa forlænges mod vest som brandvej til ringforbindelse med Umiarsuortarfik i A3 området.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod syd uden gene for vej eller naboområde.

Selvstændige butiksbygninger skal være på mindst 60m² etageareal.

Butikker skal overvejende placeres langs Aqqusinertaaq, for at give denne karakter af "strøg". Områdets vegetation og traditionelle gangstier skal bevares. Der tillades ikke etableret flere sekundærveje i området. Ringvej vest om hallen tillades gjort bredere. Der må anlægges indkørsler med parkeringsarealer ved den enkelte virksomhed.

Et reguleret område tillades om vinteren overrislet til skøjtebane, såfremt det kan ske uden gene for færdslen og uden vandskader ved tøbrud.

Område til fælles formål C 4.

Området udlægges til centerformål, forbeholdt sygehus samt evt. plejehjem i den østlige del, hotel i den vestlige del og kontorer/lager i den nordlige del.

Af faciliteter findes pr 1994 i området vandvogngarage, elmateriel-lager, kommunalarbejder værksted, sygehus, hotel, grillbar og modebutik foruden boliger.

Restrummeligheden udgør i 1994 0-2000 m² da området stort set er udbygget.

Følgende bygning findes bevaringsværdig:

B-8 opført 1941 Sygehus.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Sygehuset tillades udvidet med en ny fløj nord for det eksisterende B-8, såfremt udvidelsen kan godkendes æstetisk m.h.t. bevarelse af B-8's arkitektur.

Området vejbetjenes fra Aqqusinersuaq, Piitakassaap Aqqutaa og Radioqarfiup Aqqutaa.

Området er forsynet med el-, telefon- og helårsvandledninger og kloak langs Radioqarfiup Aqqutaa. Restvarmeledninger fra elværk til sygehus, skole og flerfamiliehus B-272 tillades udbygget.

Kommunalarbejdernes værksted samt lagerfunktionerne skal med tiden udflyttes til erhvervsområde, og arealet benyttes til kontorer, butikker o.l., der er mere foreneligt med naboskab til boligblokke. Tilsvarende skal bølgeblikhallen B-394 enten saneres eller beklædes med plader i lighed med boligerne. Det findes ikke arealmæssigt veldisponeret at benytte den sparsomme havnefront til elværksted og lager i B-4/B-1. Disse funktioner kan flyttes til et erhvervsområde eller nord for elværket, og arealet ved havnefronten benyttes til hotel eller aktivitet med maritim tilknytning.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod syd under Aqqusinersuaq.

Selvstændige butiksbygninger skal være på mindst 60m² etageareal.

Ved nybyggeri skal der til primærvejene Aqqusinersuaq, Piitakassaap Aqqutaa og Radioqarfiup Aqqutaa holdes en afstand på 5 m til befæstet vejkant. Der tillades ikke

etableret deciderede sekundærveje i området, da det betragtes som udbygget, men der må anlægges indkørsler med parkeringsarealer ved den enkelte virksomhed. De eksisterende sømærker (grøn bækkelinje) skal respekteres.

Område til fælles formål C 5.

Området udlægges til centerformål, forbeholdt telekommunikation, administration, hotel, butikker, sociale- og kulturelle institutioner samt enkelte boliger.

Af faciliteter findes pr 1994 i området telebygning, børnehjem og sten- og gruslager foruden boliger.

Restrummeligheden udgør i 1994 5-7000 m² når sten- og gruslageret er udflyttet.

Rummeligheden kan øges, hvis flere af Tele's masteanlæg kan overflødiggøres og nødleværk B-352 flyttes nærmere andre af Tele's bygninger. En del af antennemasterne er i 1993 nedlagt og nedtaget.

En østlig del af området ligger under spærrezone S9 for Tele's kystradiosender. Da området er jævnt, centralt beliggende og derved attraktivt for byggeri, skal senderen med tiden flyttes, så hele C5-området kan udnyttes.

Den nordvestlige del af området grænser op til spærrezone S1 for vandindvindingsområdet. Da C5 ligger i den hyppige vindretning mod vandsøen, skal udnyttelse af området ske, så affald ikke blæser ind mod søen. Ved anvendelse af området skal der tages hensyn til fortsat uforstyrret drift af Tele's faciliteter, jfr. landstingsforordning nr 11 af 15.12.1987 om foranstaltninger mod forstyrrelser af radiomodtagning.

Området vejbetjenes fra Radioqarfiup Aqqutaa.

Området er forsynet med el-, telefon- og helårsvand samt kloakledning i den sydlige del. Herfra kan byggemodning fortsætte mod nord. Fjernvarmeledninger fra område A9 tillades etableret ind i området.

Sten- og gruslageret findes uforeneligt med de nærliggende boliger opført i 1950-erne, og skal i planperioden udflyttet til et område til særlig anvendelse.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægnings, der fører vandet mod syd uden gene for vej eller naboområde. Skøjtesøen Tasinnguaq's afløb skal bevares, så vandet fra søen fortsat kan strømme mod havet og ikke får overløb til vandsøen.

Selvstændige butiksbygninger skal være på mindst 60m² etageareal.

Områdets vegetation og traditionelle gangstier skal bevares. Der tillades etableret ringvejsforbindelse fra Radioqarfiup Aqqutaa til Juuarsip Aqqutaa i område A7, såfremt indsigtsmyndigheden for spærrezone S1 mod vandsø 1 kan godkende det. Der tillades etableret sekundærveje med parkeringsarealer, så parkering langs primærvejene kan undgås. Eksisterende hovedstier skal bevares, og tillades udbygget med terrænbelysning. Der skal i området udlægges et passende friareal til børns leg. Dette legeområde tillades reguleret og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Ved bebyggelsens udformning skal der tages hensyn til nabobygninger, så alle får en rimelig andel af udsigt og sollys. Bygningerne skal søges placeret med afstemte bygningsretninger og taghældninger. For at undgå store fundamenter tillades opførelse af huse i forskudte planer (skrænthuse).

Område til fælles formål C 6.

Området udlægges til centerformål, forbeholdt børneinstitution, undervisning, hotel, kulturel institution, butikker og boliger. Der tillades opført enkelte boliger og nogle op til 2-etages flerfamiliehuse, så området ikke ligger øde hen efter fyraften.

Området er pr 1994 ubebygget og ikke byggemodnet.

Omkring 3/4 kan udnyttes, hvilket giver en rummelighed på 20-23000 m².

Der er ingen klausulerede zoner i området. Dog ligger den østlige del nær ved spærrezone S1 mod vandindvindingsområdet, hvilket der skal tages hensyn til ved bebyggelsen og terrænafvandingen.

Området vejbetjenes fra boligområde A8, en primærvej der fortsætter gennem C6 til A10. El-, telefon- og helårsvandledninger fremføres fra område A8 eller som ringforbindelse gennem vandsøområdet fra A3. Kloakering skal ske mod syd til havet.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter eller jævnt skrånende belægninger, der fører vandet til havet mod syd uden gener for veje.

Selvstændige butiksbygninger skal være på mindst 60m² etageareal.

Områdets vegetation og traditionelle gangstier skal bevares.

Der tillades etableret sekundærveje med parkeringsarealer i området, så kantparkering langs primærvejen kan undgås. Slædenedkørsel tillades etableret gennem området. Hvis isforholdene er egnede tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Der skal i området udlægges et passende større friareal til børns leg. Dette legeområde tillades reguleret, og enkelte legeredskaber tillades opstillet.

Ved udarbejdelse af lokalplaner skal der indgå retningslinjer til sikring af alle beboernes adgangsmulighed til det kystnære område.

Området skal udbygges glidende begyndende i sydøstdelen og afsluttende i nordvestdelen. Byggemodning vil blive igangsat, når område A8 er ved at være færdigudbygget og adgangsvej anlagt, se iverigt afsnit 3.9.

Bygningerne skal søges placeret med afstemte bygningsretninger og taghældninger. For at undgå store fundamenter tillades opførelse af huse i forskudte planer (skrænthuse).

3.14 Bestemmelser for friholdte områder D1 - D7.

For generelle bestemmelser henvises til afsnit 3.10's bestemmelser, der gælder for alle friholdte områder foruden nedennævnte specielle bestemmelser for hvert enkelt område. Områdernes afgrænsning fremgår af kortbilag 3.

Friholdt område D1 + D2 + D3.

Disse 3 områder langs sydkysten, udlægges til fælles friareal, fortrinsvis for hundetøjring, slædeopstilling o.l.

På områderne ligger pr 1994 et par skure og mange hunde.

Restrummeligheden udgør i 1994 2-5000m².

Der er ingen klausulerede zoner i områderne D1 og D2. Område D3's østligste del ligger under spærrezone S13 for parabol modtageantenne.

Der er adgang til område D2 fra trapper syd for Qernertunguamut og til D3 fra trapper fra Elisipannguup Aqqutaa. Iøvrigt er der adgang fra søsiden langs kysten.

Der tillades ikke nyopført beboelseshuse, erhvervsbygninger eller institutioner i området. Der tillades etableret enkelte mindre bygninger til forsyningsformål som transformerstationer, klimamåleudstyr og teleanlæg.

Det tillades at tænde grill-bål, såfremt det sker uden risiko for fjeldbrand og iøvrigt efter brandmyndighedernes anvisning. Vegetation må ikke plukkes eller opgraves til afbrænding, kun plukkes i form af buketter til eget brug.

Der tillades etableret trapper og stiadgang, samt faciliteter til børns leg i området som kælkebakke, legeredskaber og terrænbelysning. Der tillades fremført el-, vand-, tele-, fjernvarme- og kloak-ledninger gennem områderne, såfremt det sker på en for landskabet nænsom måde. Fra boligerne højere oppe udledes gråt spildevand på terrænet. Disse udløb tillades samlet og ført som kloak i rør gennem områderne, til udløb på et af sundhedsmyndighederne godkendt sted.

Friholdt område D 4.

Området udlægges til fælles friareal, fortrinsvis for tidligere kirkegård og historisk materieludstilling.

På området ligger pr 1994 udover kirkegård 3 frysecontainere og 1 værkstedsskur. Disse findes ikke æstetisk forenelige med den nærliggende kirkegård, og skal med tiden udflyttes til et erhvervsområde. Restrummeligheden udgør i 1994 2-6000m² dog som forholdsvis skrånende terræn.

Området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten.

Der er vejadgang fra Fr.Frederiksenip Aqqutaa og Maniillat Qaqqaat.

Der er fremført el- og telefonledninger langs vejene. Fra boligerne højere oppe udledes gråt spildevand på terrænet. Disse udløb tillades samlet og ført som kloak i rør gennem området, til udløb på et af sundhedsmyndighederne godkendt sted.

Der er lukket for begravelser på kirkegården, og den sidste fandt sted 1991. I henhold til landstingsforordning nr 6 af 17.10.90 skal der herefter herske 50 års gravfred, d.v.s. til år 2041.

Terrænafvanding skal ske ved grøfter der fører vandet under Fr.Frederiksenip Aqqutaa. Der tillades opstillet større historiske effekter som ældre bådtyper, slædetyper, mindesmærker o.l. ved spækkogestedet øst for Fr.Frederiksenip Aqqutaa. Spækkogestedet skal bevares, men tillades restaureret med gangbroer, tønder o.l. eller flyttet til anden placering for genopførelse.

Friholdt område D 6.

Området udlægges til fælles friareal, fortrinsvis for sportsaktiviteter og kirkegård.

På området ligger pr 1994 fodboldbane og kirkegård.

Restrummeligheden udgør i 1994 45-70000 m².

Området grænser mod vest til spærrezone S1 for drikkevandsindvinding.

Området vejbetjenes fra Arsaaffimmut. Denne vej tillades gjort bredere.

Der tillades etableret vejforbindelse fra Siaqqqissoq mod syd til områderne B6 og E6. El- og telefonledninger samt vejbelysning er fremført til transformerstation B-1391, og tillades videreført langs Arsaaffimmut derfra. I den sydligste del udmunder kloak fra boliger i A7 på terræn. Dette spildevand skal med tiden føres i rør gennem området, under Arsaaffimmut til udløb i havet.

Terrænafrvandning skal ske ved grøfter der fører vandet mod øst, uden gene for vej eller naboområde.

Kirkegården tillades udvidet mod nordvest. Der tillades opstillet faciliteter for vinteridræt som skilift, hopbane, kælkebane o.l. i området.

Den røde granit i fjeldet syd for fodboldbanen tillades udnyttet til lokalbefolkningens husflidsproduktion. Brydning ved sprængning kan dog først ske, når der foreligger lokalplan, med nærmere fastsættelse af retablerings-bestemmelser.

Da området har god vejadgang, er det anvendeligt for afholdelse af udendørs arrangementer som nationaldag, hvor også gangbesværede kan deltage. Der kan derfor tillades opstillet midlertidige musiktribuner, bænke, dansepladser, grill, salgsboder, telte o.l.

Der tillades etableret parkeringsarealer i tilknytning til kirkegård og sportsplads.

Vegetation må ikke plukkes eller opgraves til afbrænding, kun plukkes i form af buketter til eget brug.

Friholdt område D 7.

Området udlægges til fælles friareal.

Der kan udnyttes 14-28000 m², fortrinsvis af den jævne højtliggende del.

Området er pr 1994 ikke udnyttet.

Der ingen klausulerede zoner i området, men det grænser mod øst til spærrezone S1 for drikkevandssøen.

Området vejbetjenes ikke grundet de stejle skråninger, men terræntrapper tillades etableret.

Der går ingen ledninger i området.

Terrænafrvandingen må ikke ændres, så vand ledes ind i vandsøområdet.

Da området er højtliggende, tillades opstilling af antenner og parabolantennor med tilhørende ledningsforbindelser til fælles eller offentlig benyttelse. Observationshytter til videnskabelige formål og mindesmærker kan tillades opsat.

Benyttelse af området vil kunne ske når område C6 er ved at blive byggemodnet.

Vegetation må ikke plukkes eller opgraves til afbrænding, kun plukkes i form af buketter til eget brug.

3.15 Bestemmelser for forsyningsområderne E2 - E9.

For generelle bestemmelser henvises til afsnit 3.10's bestemmelser, der gælder for alle forsyningsområderne foruden nedennævnte specielle bestemmelser for hvert enkelt område. Områdernes afgrænsning fremgår af kortbilag 3.

Forsyningsområde E 1.

Området udlægges til forsyningsformål, forbeholdt el- og varmforsyning. Ud over elværk med nødleværk rummer området pr 1994 et vandtaphus.

Området er på ca 2000 m², og er pr 1994 næsten udbygget. Området tillades reguleret og befæstet, så det let kan holdes ryddeligt.

Der er ingen klausulerede zoner i området.

Området vejbetjenes fra Radioqarfiup Aqqutaa, hvorfra der må etableres 1 indkørsel. Området er forsynet med el-, vand-, restvarme og telefonledninger, og afvandes til havnen.

Elværksbygningerne tillades udvidet. Den høje udstødningsskorsten fra elværket tillades udsmykket og evt belyst.

Der skal tages hensyn til det nærliggende sygehus hvad angår støj fra elværket.

Forurening af havnen f.eks. med affald, olie o.a. er ikke tilladt.

Forsyningsområde E 2.

Området udlægges til forsyningsformål, forbeholdt tankanlæg med lagertanke og udleveringssted. Ud over tankanlæg rummer området pr 1994 lager B-913. Tankskibe betjenes fra indpumpningsarrangement ved kaj i område B1, hvorfra olierørledninger går til E2.

Restrummeligheden udgør i 1994 3-4000 m². Området tillades reguleret med sprængsten, og fjeld tillades nedsprængt.

Hele området ligger inden for sikkerhedszonen S4 for tankanlæg, idet områdeafgrænsningen er identisk med sikkerhedszonens grænse.

Hele området ligger under spærrezone S13 for parabol TV-modtageantennen. Da arealet benyttes til oplag af brandfarlige væsker, gælder særlige brandafstandsbestemmelser, se Hjemmestyrets: "Tekniske Forskrifter for brandfarlige væsker". Driftsherren for tankanlægget må opsætte hegn og afspærringsbomme.

Området vejbetjenes fra pladsen mellem Kommunekontor og KNI-butik. Der er adgang fra søsiden ved lille kaj ved udleveringsstedet. Denne tillades uddybet og skær bortsprængt.

Der udmunder kloak fra bebyggelsen ved Atuaffimmut i havet syd for B-337. Der er fremført el- og telefon i området.

Terrænavfanding skal ske ved jævnt skrånende belægninger eller grøfter, der fører vandet mod syd til havet. Afvandingen kan kræves udført med olieudskiller, forsinkelsesbassin og lignende i henhold til miljølov eller tekniske forskrifter.

Forsyningsområde E 3.

Området udlægges til forsyningsformål, forbeholdt heliport. Ud over heliport med bygninger, rummer området pr 1994 fuelanlæg for jet-A1 brændstof.

Restrummeligheden udgør i 1994 2-4000 m². Området tillades reguleret med sprængsten, og fjeld tillades nedsprængt.

Området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliport i kote 15m, og den østligste del ligger inden for sikkerhedszone S5 fra sprængstofmagasin.

Området vejbetjenes fra Fr.Frederiksenip Aqqutaa. Der er adgang fra søsiden langs kysten.

Området er forsynet med el- og telefonledninger.

Der må på området opføres bygninger som hangar, heliport og opstilles materialer til brug for heliportens drift.

Der må ikke tøjres hunde i området, grundet fare for ophvirvling af løse genstande.

Forsyningsområde E 5.

Området udlægges til forsyningsformål, forbeholdt natrenorampe, jerndump og depot-plads. Som eneste erhvervsbygning rummer området pr 1994 forbrændingsanlæg B-1159.

Restrummeligheden udgør i 1994 3-5000 m². Området tillades reguleret og udvidet i vandet med sprængsten og jernskrot, og fjeld tillades nedsprængt.

Områdets østlige del ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliport.

Området vejbetjenes fra Fr.Frederiksenip Aqqutaa, og der er adgang fra søsiden langs kysten.

Området er forsynet med el- og telefon langs Fr.Frederiksenip Aqqutaa. Der udmunder kloak fra boliger i område A7 på terræn vest for området. Disse tillades samlet og ført gennem området til udmundning i havet.

Terrænafvanding skal ske ved jævnt skrånende belægninger, der fører vandet mod øst til havet.

Jerndumpen tillades forlænget langs kystlinjen til B-1159, og skulle derved kunne dække behovet i hele planperioden. Kun metaller som jern, kobber, zink, krom og ubrændbare byggematerialer som gips og beton tillades deponeret. Miljøskadelige metaller som bly (fra bilakkumulatorer), kviksølv, nikkel, cadmium (fra små batterier og genopladelige batterier) samt brændbart materiale må ikke deponeres. Skrottet skal komprimeres og tildækkes med stenmaterialer.

Materialeoplag skal holde en afstand til Fr.Frederiksenip Aqqutaa's befæstede vejkant på 5 m.

Natrenorampen tillades fortsat anvendt til udtømning af gråt og sort spildevand. Der må ikke udsmides fiskeaffald.

Forbrændingsanlægget er siden 1992 lukket for daglig drift, og har kun lejlighedsvis afbrænding af fortroligt arkivmateriale og operationsstue-affald. Denne drift tillades fortsat.

Forsyningsområde E 6.

Området udlægges til forsyningsformål, forbeholdt materialeoplag, sten- og grussortering samt sprængstofmagasin. Eneste bygninger på området pr 1994 er 2 sprængstofmagasiner.

Restrummeligheden udgør i 1994 16-18000 m². Området tillades reguleret og udvidet med sprængsten, og fjeld tillades nedsprængt.

En meget stor del af området ligger inden for sikkerhedszone S5 fra sprængstofmagasinet. For at kunne udnytte dette jævne bynære areal, skal sprængstofmagasinet udflyttes eller sikkerhedszonen mindskes, f.eks. ved mindre oplag.

Næsten hele området ligger under spærrezone S6 for indflyvning til heliporten.

Området vejbetjenes fra Arsaaffimmut, og der er adgang fra søsiden langs kysten. Fra bugten ved sprængstofmagasinet udgår en slædenedkørsel. Hvis isforholdene er egnede, tillades slædenedkørslen benyttet til bilkørsel til havisen, når kørsel sker i h.t. iskørselsvedtægt.

Området er ikke byggemodnet ud over et kørespor til sprængstofmagasinet.

Terrænafvanding skal ske ved jævnt skrånende belægninger eller grøfter, der fører vandet mod øst til havet.

Der tillades etableret en ringvejsforbindelse gennem området fra B5 i syd til D6 i nord.